

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Insaradni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 2492, 2493.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocencova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti št. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znesla mesečno Din 25.—
Za izposojeno Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Odločna beseda

Na drugem mestu pričujemo izve-
dek iz govora, ki ga je govoril v ljub-
ljanskem radiu minister g. Ivan Pucelj.
Kratek, a jednat je bil njegov nekaj
poslednji opomin za vse one, ki so bili
zapeljani ali zaslepljeni po agitaciji
punktašev. Na tisoče občin je širom Ju-
goslavije izvolilo nove občinske uprave.
Ogromna večina vseh teh uprav je v
rokah vsedravnih JNS, ki je danes edi-
na od države priznana organizirana
stranka. Celokupna opozicija, ki je tro-
bila in bobnala kakor da bi stali za njo
vsi Hrvati in Srbi, je dobila pri teh ob-
činskih volitvah le 94 občin v svoje ro-
ke. V ogromnem številu občin je to lo-
že kakor nič in čisto vseeno je za dr-
žavno politiko, a menda tudi vseeno za
samo opozicijo, koliko glasov in občin
bodo dobili sedaj punktaši v Sloveniji.
Čim so opozicionisti izgubili najprej
bitko v Srbiji, nato še bitko na Hrvat-
skem, je vojna za opozicijo definitivno
izgubljena.

Da bo to tako, je bilo jasno že 8. no-
vembra 1931. Če bi voditelji bivše SLS
bili pametnejši in razsodnejši politiki,
bi si izbrali drugačne zaveznike, kakor
so si jih. Oni so pa drli z glavo skozi
zid in kar sedaj nad nje prihaja težav
in tegob, so jih sami krivi in so jih po
lastni krivdi zaslužili. Če sedaj punktaši
kličejo na pomoč sv. Danijela in stavlja-
jo v zgled slovenskemu ljudstvu njego-
va svetopisemska junaštva, bi si to laho
pripranili, če bi se bili pravočasno
iztreznili in se odrekli grehom svoje
preteklosti. Minister Pucelj se je včeraj
v svojem govoru v radiu ponovno pridružil
onim kompetentnim faktorjem, ki ne-
prestanu poudarjajo, da se ne bo izpre-
menil kurz državne politike, kakorkoli
bi izpadle volitve. Tako je bilo vsem
volilecem opetovano povedano tudi pri
zadnjih volitvah, tako se jim dopovedu-
je sedaj, a vendar so nekateri še udar-
jeni s slepoto in ne vidijo, kar vidi ves
svet. Strast jih je napravila gluha, da
ne čujejo, kar je glasno in jasno, želja
po oblasti jih je oropala razuma, da ne
spoznajo, da so udarili z glavo ob zid.
Seveda: voditelji punktašev lahko vzdr-
že v prijetnih letovisih, malo manj pri-
jetno pa je za one, ki naj se zglejedo
na sv. Danijela ter vztrajajo pri zafu-
ranci in izgubljeni politiki. Minister Pu-
celj je brez vseh ovinkov povedal, da
naj si volilci dobro premislijo, komu bo
od izročili občino v roke. Svaril jih je
pred punktaši, kajti težko bo v bodoče
občini, ki ne bo imela zaveznika in po-
močnika v vladi ter se morala boriti pro-
ti banovini, srezi in proti vsedravnim
JNS.

Štiri leta traja že nacionalni, jugoslo-
venski kurz. Razni načini so se že po-
kušali, ali bi se stare strankarske stra-
sti in navade odpravile. Kaj vse se je
poskusilo, da bi se tudi v Jugoslaviji
ljudje otresli predvojne mentalitete in da
bi kot državljani nove Jugoslavije začeli
živeti tudi novo politično življenje. Do-
sedaj se je poučevalo ljudi o tej potre-
bi, svetovalo se jim je, pridobivalo se
jih je zlepa. Minila so štiri leta in kdor
ima kaj pameti in čuta za državo v sebi,
bi se v teh štirih letih že lahko premi-
slil in spametoval. Sedaj pa očitno pri-
haja čas, ko bo treba pamet dopovedo-
vati z bolj energičnimi ukrepi, kakor je
treba za neubogljivo paglavce palice, ako
nobena dobra beseda nič ne zaleže. Ni
treba, da bi pri nas posnemali Musso-
linija in tudi Dollfussa ne, eno pa je
treba vendarle ugotoviti: da so tudi v
Italiji in Nemčiji nekaj časa vabili ljudi
v nov režim, potem so pa rekli zapik.
Kdor se mu ni pridružil, je prostovolj-
no ostal zunaj in zavedati se mora vseh
posledic, ki ga bodo doletele. Nedeljske
volitve pri nas so menda zadnji opomin
za »opozicionalce« v dravski banovini,
da zapuste svoje separatistično stališče
ter se pridružijo nacionalni vsedravnim
fronti. Gosp. Pucelj ima prav, če je vče-
raj svaril volilce, naj ne spravljajo ob-
čin v roke punktašev, ker take občine
bodo prišle ob dober glas ter bo na njih
vratih pritisnjen punktaški madež.

Priznati moramo, da pri teh volitvah
odločitev našega ljudstva ne bo tako tež-
ka kakor je bila pri zadnjih skupščinskih
volitvah, čeprav je tudi takrat JNS zbra-
la v Sloveniji 150.000 glasov in s tem do-
bila absolutno večino vseh volilnih up-
ravičencev. Od takrat pa do danes so se
zobje punktašev že zelo skrhali in polo-
mili in le še največji strahopetci in naj-
naivnejši državljani se jih še boje. Strah
je prazen, ker za punktaše ni nobenega
povratka več, nobene rešitve.

Zaman zlorablja punktaštvo vero in
slovensko ime. Zaman plašijo brezvestni
agitatorji naše ljudstvo, da bodo občine
v rokah narodnih ljudi priče razdirati
cerkve in krizati duhovnike, zaman bra-
nijo pravice našega jezika, ki mu je baš
narodno in državno enotna Jugoslavija
največji zaščitnik. Dejstva jih pobijajo
na cel črti. Vsak razsoden človek se sme-
ti takim pripovedkam, ki so le žalosten
kazav moralne pokvarjenosti punkta-
ške agitacije.

Narodna vojska pa v vsem tem vi-
rju alepe punktaške strasti vstaja

PREPOVED OBOROŽEVANJA NEMČIJE

Dočim so Francija, Anglija in Zedinjene države v tem pogledu do-
cela složne, dela Italija zopet ekstrature v prilog Nemčije

Pariz, 13. oktobra. AA. Iz Ženeve
poročajo, da v tamkajšnjih poučenih
krogih kategorizirano trde, da so zastop-
niki USA Velike Britanije in Francije
sprejeli resolucijo, ki vsebuje v kakih
40 vrstah skupno stališče Francije,
Velike Britanije in Zedinjenih držav
glede razorožitve. Vse kaže, da bo
glasovanje o tej resoluciji otvorilo za-
sedanje splošnega odbora razorožitve-
ne konference dne 16. t. m. V tej bri-
tansko-ameriško francoski resoluciji so
na kratko navedene te točke:

1. Nemčiji se pod nobenim pogojem
ne dovoli ponovno oborožitev vse do-
tlej, dokler ne poteče tako imenovana
preskusna doba.

2. Poskusna doba mora predhoditi
vsakemu ukrepu glede oboroževanja
drugih držav.

3. Izvršitev tega načrta se mora
predreči najstrožji mednarodni kon-
trol.

Kakor se v d. skupna resolucija
Velike Britanije, Amerike in Francije
ne vsebuje nobene klavzule o sankci-
jah; ta klavzula bo pozneje dodana.

Vse je odvisno od rezultatov včerajš-
njega sestanka med sirom Johnom Si-
monom, Normanom Davisom in Na-
dolinom, ra katerim so zastopniki Ve-
like Britanije in Amerike, kakor trde
v ženevskih krogih, seznanili nemške
galetvata z resolucijo treh velesil.
Če bo Nadolny po povratku iz Berli-
na prinse s seboj pristanek nemške
vlade na to resolucijo, bo splošni od-
bor razorožitve konference takoj
začel sestavljati in redigirati določila
razorožitvene konvencije, drugače bo
pa svoje zasedanje odgodil.

Nadolny odpotuje v Berlin danes,
njegove vrnitve v Ženevo pa pričau-
kujejo v soboto ali nedeljo.

Nadaljevanje razgovorov

Ženeva, 13. oktobra. r. Stanje razgovorov
v razorožitvenem vprašanju se je od snodi
znatno izpremenilo. Na prošnjo Simona
in Normana Davisa so opustili načrt posebne
resolucije, ki so ga izdelovali francoski, an-
gleški in ameriški izvedenci. V veliki meri
je vplivalo na to dvoumno zadržanje ita-
lije. Vendar na naglašajo, da to ne more iz-

premeniti doseženega sporazuma. Britanski
zunanji minister bo najbrž na eji sploš-
nega odbora podčrtal vodilna načela, ki bi
moralala priti v danes opušteni resoluciji.

Predsedništvo se bo sestalo na sejo že v
soboto, čeprav se Nadolny in Aloisi dotlej
še ne bi vrnila v Ženevo. V tem primeru
bi na eji sestavili samo program ponedelj-
ske seje in vzeli na znanje Simonovo na-
mero.

London, 13. oktobra. AA. Včeraj je pri-
šlo do novih izmenjav misli med britanski-
mi, francoskimi in ameriški delegati na
ženevski razorožitveni konferenci, toda po-
ložaj je ostal v glavnem neizpremenjen.
Vse tri velesile so si edine v tem, da se
mora nemška zahteva po takojšnji oboro-
žitvi zavrniti. V Ženevi sodijo, da bo iz-
java v tem smislu dali zastopniki Velike
Britanije, Francije in Amerike na jutrišnji
eji predeedništva razorožitvene konfe-
rence. Medtem je pa dobil šef nemške delega-
cije Nadolny poziv, da odpotuje v Berlin
poročati svoji vladi. Sporočil je včeraj siro
Johnu Simonu, da je izročil svoje posle svo-
jemu zastopniku, ki se bo udeležil sobotne
seje predeedništva. Mislilo, da se bo g. Na-
dolny vrnil v Ženevo v ponedeljek in takrat
spet prevzel vodstvo nemške delegacije.

London, 13. oktobra. AA. Baldwin je imel

včeraj govor, v katerem je orisal delo vla-
de. Glede razorožitve je med drugim de-
jal: Mi smo omejili oboroževanje do skraj-
nih možnosti, ki so še v skladu z varnostjo
države. Danes je angleški načrt temelj že-
nevskih razprav. Delj pa ne moremo iti,
ker tvori varnost našega imperija temelj
svetovnega miru.

Nadolny poroča

Berlin, 13. oktobra. g. Voda nemške de-
legacije na razorožitveni konferenci poslan-
ik baron Nadolny se je danes ob 11. do-
poldne z letalom vrnil v Berlin. Takoj po
prihodu je odšel h državnemu kancelarju
Hitlerju poročati o položaju v Ženevi.

Nemčija odklanja

Berlin, 13. oktobra. AA. Časopisna »gen-
clja Conti« pravi, da se je položaj Nemčije
v Ženevi močno poslabšal. Po njenem
mnenju so se nasprotniki Nemčije zdaj po-
stavili na stališče, da odklanjajo na eni
strani svojo lastno razorožitve, na drugi
strani pa nemške pravice tudi v skročenem
obsegu. Nasprotniki Nemčije, pravi agen-
cija Conti, odklanjajo razorožitve pač pa
naj Nemčija omeji svoje oboroževanje vs
čas prehodne dobe, ki pa še ni določena,
koliko časa naj traja. Nemčija naj bi dr-
žavno brambo izpremenila v milico. Tudi,
če nato pristanemo, nam ne dovolijo, da
bi bila ta milica oborožena. S takimi eno-
stranskimi določbami bi pač razorožitve-
na konvencija ne mogla pospešiti razoro-
žitve in zato take pogodbe ni mogoče vzeti
resno.

Kako je zamišljena splošna razorožitev

Glavne osnove Nemčiji predlagane razorožitvene kon-
vencije — Sporazum je odvisen samo od Nemčije

Pariz, 13. oktobra. r. Vsi današnji listi se
obirno bavijo s sporazumom, ki je bil v
pogledu razorožitve dosežen med velesila-
mi. Soglasno ugotavljajo, da se je znašla
nemška vlada zaradi tega v skrajno težav-
nem položaju. Če ne bo popustila, marveč
vztrajala pri svojem prvotnem odgovoru
v katerem zahteva popolno enakopravnost
glede oboroževanja potem je z njo vsak
sporazum nemogoč. Zato v ženevskih kro-
gih z največjo napetostjo pričakujejo poro-
čilo iz Berlina, kjer je danes predsednik nem-
ške delegacije poročal državnemu kance-
larju Hitlerju.

V ostalem opozarjajo pariški listi, da je
sporazum med Francijo, Anglijo in Ameri-
ko dosežen do vseh podrobnosti in se v
daljših razpravah bavijo z osnovnimi na-
čeli sporazuma, ki naj tvorijo jedro razoro-
žitvene konvencije, o kateri se bo razprava
ljalo prihodnji teden v Ženevi. Po teh in-
formacijah je zamišljena razorožitev takole:

Takoj po podpisu konvencije bi se pri-
čela štiriletna preizkusna razorožitvena
doba, združena z uvedbo mednarodne kon-
trole. V tej dobi naj bi se izvršila unifi-
kacija vseh armad. Nemška Reichswehr, pri
kateri znaša sedaj službena doba 12 let,
bi se izpremenila v milico s kratkim služ-
benim rokom. Vse druge nemške na pol
vojaške formacije, ki štejejo sedaj skoraj
milijon vojaško izvežbanih članov, bi se
morale takoj in v celoti razpuščati. Kon-
trola, ki bi lo izvajala mednarodna komisija,
bi morala nadzirati točno izvrševanje vseh
obveznosti, ki bi jih državam naložila raz-
orožitvena konvencija.

Po prvi razorožitveni dobi bi se pričela
druga doba, ki bi trajala prav tako štiri
leta. V teku te dobe bi morale vse države
znižati svojo sedanjo oborožitev, Nemčija
pa bi dobila dovoljenje, da sme imeti mi-
traljeze in lahke topništvo. Pri tem pa ne
gre za kvalitativno oborožitev Nemčije, ki
se v nobenem primeru ne bi smela oborožiti
s težkimi topništvi, tanki in bombnimi le-
tali.

Nerešeno je samo še vprašanje sankcij
zoper one države, ki teh obveznosti ne bi
točno izpolnjevale. O tem se vrše sedaj
razgovori med diplomati v Ženevi in pričau-
kuje se, da bo tudi v tem pogledu v krat-
kem dosežen sporazum.

Veliko pozornost pa vzbuja zadržanje
Italije, ki se kljub temu, da je v načelu pri-
stala na sporazum velesil, drži še vedno
ob strani in si prisvaja vlogo nekega po-
srednika med Nemčijo in velesilami. V kro-
gih italijanske delegacije v Ženevi so zelo
rezervirani, priznavajo pa, da želi Italija
omogočiti Nemčiji časten izhod iz zagate.
Italijanski krogi so prepričani, da Nemčija
še ni izpregovorila zadnje besede in da
bodo razgovori, ki se vrše sedaj med prvimi
nemškimi delegatom in državno vlado, ome-
gočili sporazum, zlasti še, če bodo velesile
pokazale vsaj nekoliko popustljivosti, da bi
pristanek Nemčije na razorožitveni spo-
razum ne izgledal kot da je šla Nemčija v
Cannoso. V zvezi s tem se zatrjuje, da je
italijanska vlada poslala v Berlin iz last-
nega nagiba nove predloge. Koliko je na
tem resnice, se ne ve; drži pa to, da je

vsak dan jacta in odločnejša in bo ju-
tri izvajala zmago, ki bo za vedno vr-
gla ob tla vse one, ki se brezvestno igra-
jo z največjimi nacionalnimi pridobit-
vami.

Protinemške demonstracije v Bukarešti

Bukarešta, 13. oktobra. g. Danes dopol-
dne je prišlo pred nemškim poslanštvom
do velikih demonstracij. Skupina mladih
ljudi je metala v okna nemškega poslan-
stva kamenje, zavito v rdeče kose blaga.
Posebno hudo so obmetavali okna pisarne
poslanca Kirchholza. Ranjen ni bil nihče.
Policija je preprečila demonstrantov aretirala.
Nemški poslanik se je pritožil zaradi tega
dogodka v zunanjem ministrstvu.

Konflikt ameriškega poslanika v Berlinu

Berlin, 13. oktobra. AA. Nemški krogi
so zelo ogorčeni nad govorom, ki ga je imel
včeraj ameriški poslanik Dadds na ban-
ketu ameriške trgovske zbornice. V njem
je med drugim omenil tudi državnike z
nepopolno kulturo. Naglasil je dalje, da
je bil »uspeh Cezarjev, kakor dokazuje
zgodovina, zmerom muha enodnevnica.«
Nacionalistični organ »Der Tag« hoče ve-
deti, da se Washington ne strinja s takimi
nazori svojega berlinskega poslanika.

Zasedanje interparlamentarne konference

Madrid, 13. oktobra. AA. Zasedanje 23.
medparlamentarne konference je zaključeno.
Na konferenci so soglasno sprejeli načrt
resolucije, ki odreja: 1. da je treba gle-
dati na to, da se zagotovi čim večja stabil-
nost vlad, ne da bi se kršila parlamentarna
kontrola; 2. da se določi rok za izglasova-
nje proračuna in zahteva od poslancev, ki
predlagajo nove izdatke, da navedejo sred-
stva, kako naj se pokrijejo in 3. da se po-
enostavi parlamentarni postopek. Konfe-
renca je razen tega izrazila željo, naj bi se
izročile v ljudsko glasovanje ratifikaci-
je konvencij o organizaciji miru in med-
narodnih konvencij, ki so življenjskega po-
mena za bodočnost držav podpisnic.

Nemške univerze se pretvarjajo v vojne šole

Dunaj, 13. oktobra. AA. Kakor poroča
»Reichspost«, je berlinska univerza posta-
vila na program svojih predmetov obvezno
predavanje vojaškega zemljepisja in voja-
ške politike, predavanja o uporabi dušil-
nih plinov in raznih kemičnih preparatov,
ki se v vojni uporabljajo, ter predavanje
o tehnični strani vojne in njenem razmer-
ju do matematike in fizike. »Reichspost«
pristavlja: Ni dvoma, da bo predavanje o
teh predmetih prišlo na program tudi dru-
gih nemških univerz, kar bo brez dvoma
ubilo ugled, ki so ga poprej uživale nemške
univerze na vsem svetu.

Poljska letalska eskadrila v Rumuniji

Varšava, 12. oktobra. AA. V Bukarešti
je odletela eskadrila 30 lovskih letal do-
mače komunistične. Letalci hočejo vrniti
običaj, ki ga je napravil rumunski princ Ni-
kolaj pred meseci v Varšavi.

Titulescu o svojem posetu v Sofiji

V razgovoru z novinarji je podal značilne izjave, ki
dokazujejo, da je v razvoju pomembna balkanska akcija

Sofija, 13. oktobra. g. Zunanji mini-
stra Titulescu je snodi sprejel v avdienci
kralj Boris. Titulescu je nato nadaljeval
razgovore z ministrskim predsednikom
Mušanovom. Pri slavnostnem obedu je
imel Mušanov nagovor, v katerem je po-
udarjal, da hoče Bolgarija živeti v odkri-
tostnem prijateljstvu z vsemi narodi, ki
so pristaši mirovnih stremeljenj, kakor so
določena v načelih pakta Društva naro-
dov in še bolj poudarjajo v posebnih med-
narodnih pogodbah. Bolgarski narod z za-
došenjem pozdravlja vsak pokret za od-
stranitev še obstoječih mednarodnih ne-
sporazumljenj in težav. Zunanji minister
Titulescu je izjavil, da stremi rumunska
politika za spoštovanjem obstoječih po-
godb, pri čemer želi ohraniti z vsemi na-
rodi prijateljske odnose.

Sofija, 13. oktobra. AA. Rumunski zuna-
jni minister je danes popoldne ob 17.30
sprejel zastopnike bolgarske in inozem-
skega časopisa v velikem salonu rumun-
skega poslanstva in odgovarjal na postav-
ljena vprašanja.

Na vprašanje, kakšen cilj ima njegov
obisk v Sofiji, je Titulescu odgovoril: »Pri-
šel sem v Sofijo, da stopim v neposredne
stike z bogarskimi državniki. Hotel sem jih
poosebno iskreno obvestiti v rumunskem sta-
lišču glede vprašanj, ki so na dnevnem re-
du. Prav tako mi je bilo do tega, da izvem
za njihovo mnenje o raznih mednarodnih
vprašanjih. Nisem prišel z nobeno poseb-
no mislijo. Prišel sem kot prijatelj. Zda od-
hajam s poglobljenim občutkom prijatelj-
stva za Bolgarsko. Res me je globoko rani-
l sprejem, ki sta mi ga priredila bolgarska
vlada in prebivalstvo.«

Gospodarski položaj Anglije vedno boljši

Zanimiv govor trgovskega ministra Runcimana o stal-
nem izboljšavanju angleškega gospodarstva

London, 12. oktobra. AA. Trgovinski mi-
nister Walter Runciman je imel snodi ve-
lik govor o angleški trgovini, v katerem je
naglašal, da se Velika Britanija vrača na
svoje nekdanje stališče največjega trgovca
sveta. Velika Britanija je zdaj finančno
najbolj krepka država sveta. Njene kredit-
ne razmere so odlične. Narodne finance so
trdne. Pogajanja s skandinavskimi država-
mi so prinesla velike koristi angleški pre-
mogovni industriji. Zda posveča vlada
svojo pozornost tekstilni industriji, nato
pa bo uredila položaj jeklarke industrije.
V kratkem se prično nova pogajanja za
Uruguayem in Poljsko, po novem letu pa
še s Španijo in Italijo.

London, 12. oktobra. AA. Objava sta-
tistike o razmeroma ugodni britanski zu-
nanji trgovini daje vladnemu tisku prilo-
ko, da vnovič poudarja srečne posledice sploš-
nih direktiv finančne politike nacionalne
vlade. Tako pravi »Daily Telegraph«, da se
ne more domniti o tem, da se je trgo-
vina popravila. Najhujše smo prestali in
to je važno, da na ves glas povemo.

Vzlic temu se kažeza dve popolnoma na-
sprotujoči si mnenji glede doseženih uspe-
hov. Tako pravi »Morningpost«: Mnogo
moramo še storiti, preden se bomo vrnili
v razmere, ki so bile leta 1929. Pozabiti ne
smemo, da bi se dogodki pokazali v čisto
drugi luči, če se ne bi bila ustanovila na-
cionalna vlada. Ni bilo lahko spraviti v
red katastrofalno zapuščen socialistične
uprave, in zato je treba čestitati vladi, da
začenja žeti sadove svojega truda.

Ravno nasprotno pa piše »News Chro-
nicle«. Po njegovem niso protekcionistične
metode prav noben vzrok zboljšanja po-

Na vprašanje, ali lahko pove, kakšna so
bila vprašanja, o katerih so razpravljali, se
je Titulescu nasmejal in odgovoril: »Ob-
čutek imam, da smo morda okrepili trajno
in plodovito prijateljstvo med obema dr-
žavama.«

Na vprašanje, ali je še kaj nerešenih
vprašanj med Rumunijo in Bolgarsko, je od-
vrnil: »Ta vprašanja niso mučna in ni dvo-
ma, da jih bo mogoče pri obojestranski
dobri volji rešiti v skupno zadovoljstvo.«

O cilju svojega obiska v Ankari je iz-
javil: »Odhajam v Ankar, da podpisem po-
godbo o prijateljstvu s Turčijo in da iz-
menjam s turškimi državniki misli o dnevnih
vprašanjih.«

Novinarji so nato vprašali kaj mu je zna-
no o predstoječem sestanku bolgarskega
kralja Borisa z Nl. Vel. rumunskim kraljem
Karolom. Titulescu je odgovoril: »Imam
vtis, da bo ta sestanek v prav kratkem ča-
su.«

Na vprašanje, ali je res, da je prišel v
Sofijo kot odposlanec Male antante zaradi
balkanskega Locarna, je izjavil: »Prišel sem
samo, da se porazgovorim v imenu Rumu-
nije.«

Novinarji so nato vprašali, kakšni so sa-
dovi njegovega prihoda v Sofijo. Titulescu
je opozoril na svoj včerajšnji odgovor, v
katerem je dejal: Ze dejstvo, da sem tu,
pomeni uspeh.

Končno so novinarji vprašali rumunskega
ministra, ali poide tudi v Atene in po čemu.
Titulescu je odgovoril: »Da! To je točno. Iz
Ankare odpotujem v Atene. Tja grem iz
iste pobude, kakor sem prišel v Sofijo.«

Poplave tudi v Avstriji

Dunaj, 13. oktobra. s. Generalna direk-
cija avstrijskih zveznih železnice sporoča,
da je železniški promet na progi Podklo-
ster - Šmohor med postajami Nötsch am
Dobrač - St. Stefan - Vorderberg preki-
njen. Osební promet se vrši s prestopa-
njem. Tudi na progi Feldkirchen in St.
Martin Sittich je bilo treba promet zaradi
poplave do nadaljnjega ukiniti.

Draginja v Zedinjenih državah narašča

Paris, 13. oktobra. AA. Iz Newyorka po-
ročajo, da postaja v Zedinjenih državah
draginja z vsakim dnem večja, po drugi
strani pa pada industrijska in trgovinska
delavnost. Po najnovejših uradnih podat-
kih se je življenje podražilo za 9%. Življa
so se podražila za 18%, oblačila za 24%.
Število brezposelnih raste. Jeklarke indu-
strija, ki je pravi barometer splošnega sta-
nja, je padla v svoji proizvodnji na 44%
svoje redne kapacitete. Naročila so dose-
gla najnižjo stopnjo zadnjih deset let. Poslova-
n obrat v velikih ameriških trgovinah je
dal manjši kakor lani, čeprav so cene ne-
kemu blagu poskočile.

Slovenci! Jugoslovani!

V nedeljo boste odločili o usodi svojih občin. Ako jih boste zaupali pristojnim in prijateljem Jugoslovenske nacionalne stranke, boste storili dobro za sebe in za občine. Opri na vaše zaupanje bodo občinski odborniki uspešno reševali zadeve občine, zastopali Vaše koristi in skrbeli za procvit domačega kraja.

Kot temeljna edinicna državnega življenja bo občina procvitala samo, ako se bo krepko opirala na splošna načela velike državne politike. To dejstvo so imeli pred očmi državljani, ko so preteklo nedeljo in že prej po drugih banovinah naše države volili svoje občinske odbore. Po ogromni večini so si izbrali moške, ki stoje v mogočni narodni fronti jugoslovenske politike. Nad 90 odst. vseh občin v šestih banovinah, ki so že do sedaj volile, je prišlo v roke pristajšev in prijateljev Jugoslovenske nacionalne stranke.

Z voljo našega vzvišenega kralja in z odobravitvijo vsega naroda je jugoslovenska nacionalna politika postala nerazrušljiv temelj našega narodnega in državnega življenja. Na tem temelju gradi naša Jugoslavija svojo bodočnost in dela za izboljšanje naših gospodarskih in socialnih razmer v duhu ravnopravnosti in enakosti vseh delov našega naroda in vseh delov naše države. Samo na temelju nerazrušljivega edinstva zgrajena država daje vsem Jugoslovenom občutek in zavest močnega naroda doma in v zunanjem svetu. Zato se tudi naša občina ne sme in ne more izločiti iz te politike, ki jo je osemna večina jugoslovenskega prebivalstva že ponovno na mogočen način odobrila.

Tudi slovensko ljudstvo se je že večkrat jasno in odločno izreklo za novo državno in nacionalno politiko. Najbolj vidno in odločno je to storilo pri skupinskih volitvah 8. novembra 1931. Enako mogočno pa bo v nedeljo pri občinskih volitvah pokazalo svojo voljo, da hoče hoditi roko v roki z ogromno večino jugoslovenskega naroda.

Za občinske volitve je Jugoslovenska nacionalna stranka širokogrudno pozvala vse državljane dobre volje k skupnemu delu na korist občine in države. Naša stranka ni hotela borbe, ampak je hotela, da se v bratski slogi združijo vsi, ki hočejo dobro sebi, občinam in državi.

Toda nasprotniki so proti nacionalni fronti v dravski banovini postavili svo-

jo razdiralno separatistično fronto. Voditelji separatizma še do danes nočejo priznati očitnega dejstva, da se časi in razmere pred 6. januarjem 1929 ne morejo povrniti nikdar več in da se nikdar več ne morejo povrniti stare stranke. S silo bi radi mrtvo zopet oživil. Zato nočejo narodne slege in zato so tudi za volitve vsilili prebivalstvu dravske banovine ostro volilno borbo.

Izzvani to borbo sprejemamo in bomo z vsemi silami podprli nacionalne ljudi v dravski banovini. Naš skupni trdni sklep je: Zmagati za vsako ceno! Vsi skupno odbijamo spletke, nasilstva in grožnje, s katerimi skušajo nasprotniki preplašiti in ustrašiti slovensko ljudstvo. Ni mesta in ni poti, ki bi s separatistične fronte vodila k oblasti. Ni resnega človeka v državi, ki bi mislil, da se bi mogla s separatisti še kdaj delati kakršnakoli pogodba.

Jugoslovenci! Slovenci!

Vsa Jugoslavija gleda na Vas. Naša Jugoslovenska nacionalna stranka, ki globoko spoštuje vero in plemenite posebnosti, gre v to borbo z neomajnim zaupanjem, da se bodo slovenski bratje v nedeljo izkazali za odlične pobornike naše velike državne in nacionalne ideje, ki je posebej še za Slovence edino jamstvo svobode in srečne bodočnosti.

Kličemo in pozivamo tudi vse one, ki so doslej še omahovali in stali ob strani, da krenejo na pravo pot in se pridružejo veliki jugoslovenski armadi. Koliko ljudi se je po skupinskih volitvah leta 1931 kesalo, ker so se dali zapeljati agitatorjem, ki so proglasi volilno abstinenco! Da ne bo prepozno kesanja tudi sedaj, naj vsak še pravočasno premisli, koga bo v nedeljo volil. Tudi za one je še čas, da popravijo svojo zmoto, ki so pod pritiskom do sedaj morda podpirali državni politiki nasprotno liste. 15. oktober naj bo veličastna manifestacija vseh, ki so za državno in narodno edinstvo, za veliko in močno Jugoslavijo!

Nacionalnim ljudem v dravski banovini prošimo svojo bratsko podporo. Z Vami smo mi vsi, z Vami so milijoni pristajšev in prijateljev po vsej državi, z Vami in za Vami stoji ogromna večina jugoslovenskega naroda.

V Beogradu, 10. oktobra 1933.

Jugoslovenska nacionalna stranka.

Minister Kramer v Škofji Loki

Škofja Loka, 13. oktobra.

Nocoj ob 19. uri se je vršil v mestni posetovalnici v Škofji Loki sestanek zaupnikov vseh občinskih organizacij JNS iz škofjeloškega sodnega okraja. Sestanka so se udeležili tudi skoraj vsi župani. Lepo obiskani sestanek je otvoril škofjeloški župan g. Hafner, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče, posebej pa še g. ministra dr. Kramerja in narodnega poslanca g. Ivana Lončarja. Za njim je g. minister dr. Kramer v skro enournem govoru obrazložil politični položaj ter dal navodila za nedeljsko volilno borbo, v katero gredo nacionalni ljudje škofjeloškega okraja kljub vsej demagogiji in vsem nasilstvom punktajev s polnim optimizmom.

Preklicane kandidature na punktaških listah

Še vedno se množe izjave, s katerimi poprej od punktajev ustrašeni ali zapeljani volilci preklicujejo svoje kandidature na punktaških listah. Mnogi pošiljajo svoje izjave tudi nam. Vendar pa mislimo, da njih objavljane ni potrebno, ker se zlasti po manjših občinah lahko razglasi na drug način. In ljudje vrh tega itak že sami dovolijo vedo, s kakimi grdimi in nasilnimi sredstvi so punktaši nabirali podpise, dokler ni bil njihov teror zlomljen. Množica preklicanih izjav je ob enem najboljši dokaz, kako so si ljudje po deželi oddahnil, ko so spoznali, da niso punktašev prepustili na milost in nemilost.

Dopisniki in krajevne organizacije JNS, ki so nam poslali v objavo razne preklicne izjave, naj upoštevajo navedene razloge. Vse sprejete izjave smo izročili banovinskemu tajništvu JNS.

Ob enem prosimo tudi dopisnike, ki so nam poročali o volilnem gibanju v svojih občinah, da nam oprostite, ker pri najboljši volji ne moremo niti malega dela poročil objaviti. Pomisliti morate, da imamo v Sloveniji 369 občin in da jih je le malo, iz katerih ne bi prešli nobenega dopisa. Vse dopisnike in prijatelje pozivamo: Delajte neumorno še danes in jutri! Napnite vse sile, da bo za nacionalno listo v vaši občini oddanih kar največ glasov! Agitirajte od volilca do volilca! Volilni rezultat bo potem najlepše in najbolj prepričljivo poročilo o nacionalnem delu v vaši občini.

Revija »Mala antanta«

V Pragi je začel izhajati pod uredništvom Fr. R. Jirmanca politični obzornik, posvečen izključno zadevam Male antante, poglavitno misli in spoznanja nje velikega pomena za male narode Srednje in Južne Evrope. Prva številka »Male antante«, ki prinaša članke v šestih jezikih — srbohrvatski, slovenski, češki, poljski, bolgarski in rumunski — vsebuje programatične članke o nalogah naše trozveze. Pisec, glavni urednik g. Jirmanec, se ni omejil samo na zvezo treh držav, kakršna je danes, marveč na glaša potrebo, da se zvezi čim prej pridruži še Poljska in Bolgarija. O tej pridružitvi govori kot o dejstvu najbližje bodočnosti, napoveduje pa tudi prihodnost Avstrije in Madžarske, ki ju bo že gospodarska nujnost prisilila v skupnost z ostalimi manjšimi državami. Na Dinaju se morajo prej seveda še temeljito otestiti misli na priključitev Nemčiji, Madžari pa morajo uvideti, da jim uloga Italijanske predstraže ne prinaša nikakršne koristi. Članek smatra rešitev teh dveh problemov v smislu Male antante za zelo težko, nikakor pa ne za izključeno.

Nadaljnje razširjenje zveze, ki ga predvideva statut Male antante, ko ne zapira pristopa nobeni manjši državi, bi se izvršilo še a pristopom Grške in baltskih obrobni držav. Ze sedaj je Mala antanta treh držav realnost, s katero računajo velesile prav resno, v najbližjem času pa bosta za pridružitve dozorili še Poljska in Bolgarija. Tako ojačena Mala antanta bo predstavljala tako silno privlačno moč za svoje sode, da pisec članka z upravičenim optimizmom gleda v Mali antanti zarodek Nove Evrope, organizirane po načelu enakosti in ravnopravnosti vseh združenih članov. Urednik g. Jirmanec čisto pravilno naglašja, da se velesile izvajale svojo »visoko politiko« samo v svojo korist, zato so izgubile vodstvo, ko je v manjših državah zadobila pravo idejo samostojnega političnega dejstva brez morečega varijstva nepravih zaščitnikov.

Članek g. Jirmanca, ki tvori ogrodje prve številke in je priobčen v petih jezikih, naglašja tudi pred vsem veliko važnost gospodarske zveze, kateri bo zajamčena avtoritativnost zveznih držav, ki se bodo lahko osvobodile svoje odvisnosti od zapada. Gospodarsko stran Male antante obravnava še več drugih članov, ki vsi zahtevajo, da stopi gospodarski svet zveze čimprej v življenje ter postavi temelje, da bo politična zveza dobila tudi svoj prepotrebni gospodarski temelj.

Prav v jedro problema malih držav je posegel s svojim prispevkom dr. I. Zmavec, ki opisuje, kako zelo so bili prevarani mali narodi, ko so z otroškim zaupanjem pričakovali rešitve od velesil. Jalove konference, politične, kakor gospodarske in v laturne, so odprle oči tem narodom, ki so spoznali, da se od velesil ni nadejati ozdravljenja, ker so v vsakem pogledu same najbolj bozne in vključ neprestanim sestankom najodličnejših gospodarstvenikov in državnikov ne morejo najti leka za svoje težave. Mala antanta je vsem svojim narodom prepričanje, da je treba v samem sebi iskati pomoč, ne pa zanašati se na podporo onih, ki sami potrebujejo pomoči.

Besedilo poživljajo lepe reprodukcije slik iz gospodarskega življenja držav Male antante, slike prijetnih krašev in volilnih političnih osebnosti. Uredništvo obeta za nadaljnje številke sotrudištvu najodličnejših političnih osebnosti Srednje in Južne Evrope, tako da bo revija postala res pravo ogledalo interesov teh držav. Revija se nanaša pri tajništvo »Male antante, Praha I., Konviktská 5, in jo vsakemu najtopleje priporočamo.

Minister Pucelj o volitvah

Včera je po radiju govoril minister socialne politike g. Ivan Pucelj o nedeljskih občinskih volitvah

G. minister je izjavil med drugim:

Se ni dolgo, kar so se v južnih krajih države vršile občinske volitve, prejšnje nedelje pa v savski, drinski in primorski banovini. V šestih banovinah naše države je narod že pokazal, da je v taboru JNS. Povsod je JNS z velikansko večino zmagala. Iz rezultatov občinskih volitev v teh banovinah je videti, da opozicija ni dobila med tisoč občin niti sto občin.

Kakor so ostale banovine pokazale, da so odločno na strani vodilne državne smeri, tako bo tudi morala od dveh poželjivih sosedov obkrožena dravska banovina v nedeljo pri volitvah dokazati svojo voljo za skupno delo.

Med tistimi, ki so bili za sodelovanje, sem bil vedno tudi jaz. Dolgo je že tega, ko je minila doba medsebojnih naganjaj in brezplodnega dela. Prišel je čas, ko moremo težko gospodarstvo in socialne rane lečiti le v sodelovanju. Pri občinskih volitvah sem hotel videti sodelovanje v tem smislu, da bi iz dobrih volilnih najboljše za voditelje občin. Vendar pa so se spet pojavili agitatorji, ki jim ni za skupno delo, in so začeli strašiti ljudi: »Saj bo itak, če zmagamo, že prihodnji teden padla vlada, izpremenil se bo režim, izpremenili bodo tudi banske uprave, sreske načelnike.« In še polno takih in sličnih far-

barij. Pa so tako spet podtalni agitatorji pričeli s svojo propagando, ki ni samo vsemu našemu narodu škodljiva, temveč tudi antidravska. Eno je gotovo! Kakorkoli bi izpadle volitve, vendar se ne bo izpremenil kurz državne politike, ker se spreminjati ne da.

Zato s tega mesta glasno povem, da si dobro premislite, preden spustite občino v roko zahrbtnim agitatorjem; kajti težko bo v bodoče občini, ki ne bo imela zaveznika in pomočnika v vladi ter bi se morala boriti proti banovini, sreskim načelnikom ter vsedravnju Jugoslovenski nacionalni stranki. Kdor bi tako ravnal, bi bil slab gospodar in davek za svoje nepremišljeno dejanje bo plačeval še dolgo potem.

Če hočete, da bo vaša občina na dobrem glasu, če si želite napredka, potem pomagajte k izvolitvi liste JNS. Poznam vas, slovenski volilci, da ste zrel, moški, saj veljate za najbolj umne in pametne gospodarje v državi. Pridružite se v nedeljo drugim banovinam, kjer je že na tisoč občin v rokah JNS, v opozicijskih rokah pa le 94. Moja potovanja zadnjih dni po Sloveniji so me prepričala, da je zelo, zelo malo občin, ki bi hotele omejevanje svoj dobri glas s protirezijskim in protidravnim glasovanjem.

Borba za Balkan

Zbližanje med balkanskimi narodi nikakor ne gre v račun rimski diplomaciji, ki napenja vse sile, da bi ga preprečila

Pariz, 13. okt. AA. V daljšem poročilu pod naslovom »Jugoslavije objavljajo Journal des Debats, pregled najnovejših dogodkov na Balkanu in pravi med drugim:

V zadnjem času se opaža stalno potovanje ministrov in diplomatov med Varšavo, Ankarjo, Prago, Bukarešto, Atenami in Beogradom. Gre za zelo zanimive poskuse, da se dosežejo med temi prestolnicami ozke zveze. Upamo, da bodo trajne in tako močne, da jih ne bodo mogle potrgati obstoječe težkoče. Kajti, če bi se balkanske države med seboj razdvajale, bi lahko prišlo do zelo usodnih zapletov v Evropi. Zato je razumljivo zanimanje zapadnih držav za potovanja balkanskih državnikov, ki se tako hitro vrše, da jih komaj zasledujejo. Tako je včeraj turški zunanji minister Tevfik Ruđi-beg na povratku v svojo domovino potoval skozi Beograd, predsednik bolgarske vlade Mušanov se je pa z istim vlakom vračal iz Pariza v Sofijo. Mušanov je hotel, da čimprej prispe v Sofijo, ker ga je tam že čepel rumunski zunanji minister Titulescu, ki se je dan prej mudil v Beogradu, kjer je konferiral s svojim jugoslovenskim tovarišem dr. Jevtićem. Ko bo Titulescu končal svoje razgovore z Mušanovim, bo odpotoval v Carigrad in Ankarjo ter se bo na povratku v Bukarešto zopet ustavil v Beogradu.

Kar se tiče jugoslovensko-turškega pakta, je njegov podpis čisto gotov. Vse kaže, da se danes vrši na Balkanu boj med peralistično Italijo po eni strani. Južnobalkansko Evropo po drugi strani. Južna vzhodna Evropa je ljubosumna na svojo mlado samostojnost in neodvisnost. Po drugi strani gre pa Italiji za to, da oslabi Malo antanto.

Drzen rop preko meje

Gerlinci, 13. oktobra

V sosedni vasi Tischenau v Avstriji je bil te dni izvršen drzen vrom, katerega sledovi vodijo v naša obmejna naselja. Roparji so vdrlj ponoči v Ebenhartovo trgovino. Sumljivo ropanje v trgovini je zbudilo trgovca, ki je pograbil za puško in odhitel na balkon. V mesečini je opazil do 10 oseb, med njimi tudi ženske, ki so se z naropanim blagom baš pripravljali za beg. Vsi so bili bosi, da so laže opravičali svoj posel. Ko je trgovec videl, kaj se dogaja, je začel streljati za bežečimi roparji. Njega moškega je s strelom zadel, kajti ali ga je bolesten krik in dobro videl, kako sta dve osebi vzdigovali moškega, ki se je bil zrušil. Tudi roparji so odgovarjali s strelom, ki sredi pa niso trgovca zadeli.

Takoj uvedena preiskava je dognala, da so storilci iz naše strani, saj so sledovi roparjev vodili do naše državne meje in naprej skozi vas Gerlinci dalje v notranjost. To je v zadnjem času že peti roparski napad v bližini naše meje. Osumljeni na cigani, ki imajo že več sličnih deliktov na drugo stran meje po temnih opravkih, ker mislijo da jih tako teže izsledijo. Vse orožniške postaje so mrzlično na delu, da izsledijo zločince.

Z ukradenimi dokumenti se je izdal

Guštanj, 13. oktobra

Zagonetka v začetku septembra v Planinskem domu v Logarjevi dolini izvršene predrzne tatvine se je po naključju začela razvijati. Kakor kažejo okoliščnosti, morajo biti na delu zelo pretkana dvojka ali trojka, ki ji oblastva ne morejo do živega, ker se klati iz kraja v kraj.

Omenjena tatvina se je izvršila takole: Dne 7. septembra sta se napotila tukajšnja zasebna uradnika g. Stangl in Magrič na izlet v Savinjske planine. Prenočila sta v Planinskem domu v Logarjevi dolini. Oskrbnica je ob običajni uri zaklenila vrata doma, a malo po polnoči je prišel neki turist, ki je s kolesom v kolesom v elektromehanik iz Solčave še budnih turistov in oskrbnice skozi odprta vrata vstopil v veliko zadruženje še budnih turistov in oskrbnice zaklenila. Kljub temu, da jih je oskrbnica zaklenila, Uganka je bila rešena drugo jutro. V domu se je moral nekje skriti doslej še neizsleden tat, ki je prišel v dom tako, da si je z vetrnikom odprl vrata vrta. Ko so si turisti in oskrbnica počivali, je tat z lahkim kotom napravil svoje delo, saj je imel dovolj časa na razpolago. V gostilniški sobi sta visela nahrbtnik g. Stangla in aktovka g. Magriča; katera oha turista imela namen prihodnje jutro napraviti kraško potovanje, sta spravila vse, kar bi ju oviralo pri

plezanju, v nahrbtniku, tako tudi denarnici z nekaj gotovine, fotografski aparat, planinski legitimaciji, lovski, orožni in potni list, dalje obmejni legitimaciji in vojaško izpravo. Tat je ukradel nahrbtnik z vso vsebino, skozi okno pobral dvema študentoma obleki, zajahal v veži ostavljeno kolo elektromehanika in okrog pol 5. zjutraj odjadel proti Solčavi, kjer je bil opazen, od tam pa v Gornji grad in dalje proti Kamniku. Ko je oskrbnica opazila, da so imeli v domu čez noč nepovabljen obisk, je javila tatvino orožništvu in Solčavi, ki je takoj pričelo zasledovanje.

Naključje je nanoselo, da je prišel te dni ob 23. uri v neko gostilno v Črni pri Prevaljah orožnik in našel tam elegantno obločenega gospoda, ki se mu je videl sumljiv. Pozval ga je, naj se legitimira. Neznavec pa se je izdal za ukradeni legitimaciji na Stangla Stanka iz Guštanja. Medtem, ko je neznavec iskal listine v aktovki, je orožnik opazil v njej tudi pištolo. Zato je pozval neznanca, naj mu pokaže tudi orožni list. In res ga je pokazal, toda le za nošenje lovške puške. Orožnik je odvzel neznancu aktovko in ga pozval naj gre z njim na postajo. Takoj pa, ko sta stopila iz gostilne, se je malik neznavec iztrgal orožniku iz rok in izginil v noč, ki je onemogočila zasledovanje. Aktovka je ostala v orožnikovih rokah in bo njena vsebina važna za nadaljnja zasledovanja. Sodi se, da dokumente g. Magriča na enak način zlorablja kakšen neznaneč pajdaš.

Napredovanje v sodni službi

Beograd, 13. oktobra, p. V sodni službi so napredovali v višjo skupino sodnik Franjo Vrečko pri okrožnem sodišču v Celju, starešina sreskega sodišča Gilbert Zupančič na Brdu, sodnik sreskega sodišča Ivan Tratinik v Laškem, sodnik Franjo Slape pri sreskem sodišču v Mokronogu, sodnik Kari Potrata pri sreskem sodišču v Kamniku, sodnik Stanko Švajger pri sreskem sodišču v Gornji Radgoni, sodnik Marjan Pavlovič pri sreskem sodišču v Gornjem Gradu, Mihael Tavzes in Leopold Primožič, vodji zemljiške knjige pri sreskem sodišču v Ljubljani.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, mestoma deževno, hladno. — Situacija vzhajajočega dne: Barometra depresija se je znova razširila čez vse kontinent in a svojim južnim robom dosegla tudi naše kraje. Nad Jadranom se je ustvil barometrijski minimum. Pritisk je narasel le v nekaterih krajih v Zagorju, drugod je padel za 0.1 do 0.5 mm, posebno v zornem Primorju. Dunajska vremenska napoved za soboto: Bolj isano toda hladno; temperatura se bo dvignila. Splošni vremenski izgled: Spremenljivo vreme s štiridnevni ritmom.

Fantazije habsburških monarhistov

Avstrijski monarhisti so prespali cel vek in še vedno žive v srednjeveški miselnosti aristokratskega absolutizma

Dunaj, 13. oktobra g. Listi poročajo po Informacijah iz Budimpešte o živahnem delovanju avstrijskih monarhistov. Danes se je oglasila tudi avstrijska, cesarju zvesta ljudska stranka. Predsednik te stranke Oton Günther je povabil novinarje na konferenco ter jim je izjavil, da je cesarju zvesta ljudska stranka poslala zveznemu kancelarju pismo, v katerem zahteva preklic zakonov o izgonu Habsburžanov in dovolitev prihoda in bivanja članov bivše cesarske rodbine v Avstriji. Razen tega zahteva cesarju zvesta ljudska stranka možnost svobodne propagande za stranko in vstop v vlado. Govornik je med drugim izjavil, da se pripravljajo v Avstriji za blizajočo bodočnost velike legitimistične akcije, ki bodo kmalu znane. Republiko je treba likvidirati, toda cesarju zvesta ljudska stranka odklanja vsako nasilje za dosego svojih ciljev. Omejila se bo zaenkrat samo na to, da doseže ukinitve zakonov o Habsburžanah. Končno je izjavil Günther, da šteje nova legitimistična stranka v Avstriji najmanj 200.000 članov. Po tej programatični izjavi je polkovnik Wolff kot predsednik stranke odgovarjal na številna vprašanja navzočih novinarjev. Med drugim je zatrjeval, da je Oton Habsburški odločen nasprotnik vsake fašistične ideje in prav tako plemenskega sovraštva in protizidovskega pokreta. V ostalem pa je Wolff izpolnil Güntherja z izjavo, da je treba v Podunavju čimprej zopet ustvariti one razmere, ki so vladale prej, t. j. obnoviti avstro-ogrsko monarhijo, češ da bo v Evropi mir šele takrat, ko bo zopet vstalo sveto rimsko cesarstvo nemškega naroda. Glede južne Tirolske je bil govornik mnenja, da jo bo najmlajša italijanska princesa kot Otonova žena dobila najbrže za poročno darilo in bo tako Tirolska zopet vrnjena Avstriji.

V teku konferencie je prišlo tudi do hrupnega prekanja, ko je neki novinar ironično vprašal g. Wolffa, ali je sploh upravičen govoriti v imenu monarhistov. V teku debate se je končno pokazalo, da cesarju zvesta ljudska stranka pravi za prav ni od nikogar legitimirana voditi pogajanja in pošiljati zveznemu kancelarju pisma z zahtevami, naj ji pojasni ukinitve zakonov o Habsburžanah. Končno je predsednik Günther zaključil debato z izjavo, da gre prav za prav samo za to, da se pripravi Habsburžanom pot za povratek v Avstrijo.

Po starem avstrijskem receptu...

Budimpešta, 13. oktobra, s. »Magyar Hirlap« objavlja celo stran dolgo poročilo svojega dunajskega poročevalca o legitimističnem pokretu in pravi med drugim, da je pravi vodja tega pokreta princ Sikst pariski. Princ Sikst je spoznal, da je treba težišče vse akcije prenesti iz Francije v Rim, ker so mu v Parizu rekli, da bi se morebiti zavzeli za legitimizem pod pogojem, če bi se Avstrija z veliko večino izrekla za povratek Habsburžanov in če bi se temu ne upirala Mala antanta. Princ Sikst deluje sedaj v Rimu po starem avstrijskem načelu, da se da voditi politika s porokami. Bivša cesarica Zita tudi upira zakonsko zvezo med kraljevskimi

hišami Savojo in Habsburžani in je razen tega imela domislek, da je za prizadevanja Habsburžanov pridobila še papeža. Z vplivom Vatikana bi se utegnili avstrijski katolicizem preokreniti v smislu legitimističnih teženj.

Cesarja so že določili

Berlin, 13. oktobra. AA. Wolffov urad poroča: Listi doznajajo iz Rima, da se je dosegel pri razgovorih med bivšo cesarico Zito in 75 člani avstrijske aristokracije naslednji sporazum: Najstarejšemu sinu v Sarajevu ustrelenega nadvojvode Franca Ferdinanda, vojvodi Maksu Hohenbergu s poveri vodstvo legitimistične propagande v Avstriji; avstrijsko plemstvo prizna nadvojvodo Otona za avstrijskega cesarja. Plemstvo je dobilo nalog, da doseže odpravo sedanjih zakonov o izgonu Habsburžanov v Avstrije in zaplenbi njihovih imetja.

Princ Sikst na smrtni postelji

Rim, 13. oktobra, s. Iz Pianorea poročajo, da je pariski princ Sikst hudo obolen in so zdravniki izgubili že vsako nado, da bi prebolel krizo. Njegovi sorodniki so večinoma že zbrani v Pianoreu. Sedaj pričakujejo še bivšo cesarico Zito, ki biva trenutno v Rimu in je, kakor znano, prinčeva sestra.

Rekonstrukcija požara v Reichstagu

Pariz, 13. oktobra. AA. Havas poroča iz Berlina: Snoči se je vršila rekonstrukcija požara v Reichstagu v navzočnosti vseh obtožencev razen Dimitrova. Člani sodišča so stali na velikem stopnišču Reichstaga. Razsvetljavo so napravili podobno, kakor je bila na večer požara. Student Flöter in stavec Buwert sta skušala rekonstruirati iste geste in kretanje, kakor oni večer, druga priča je pa pokazala prostor, kjer je, kakor trdi, videla moža, ki je hitel iz poslopja državnega zbora. Policijski stražnik je splezal na balkon, kjer je van der Lubbe prišel v Reichstag, in mahal najprej z golo roko, nato pa s prižgano baklo. Student je vztrajal pri svoji izpovedi, da je po njegovem bil samo en človek, medtem ko je stavec še zmerom trdil, da se mu je zdelo, da vidi dve osebi. To nasprotje utegne biti posledica plesanja senc in refleksov na oknih. Ves čas rekonstrukcije požara van der Lubbe ni dvignil glave.

Streljanje na avstrijsko-nemški meji Dunaj, 14. oktobra. AA. Snoči je patrulja avstrijske pomožne policije blizu avstrijsko-nemške meje pri Hessenu na Tirolskem opazila skupino mladih hitlerjevskih napadalnih čet. Skupina se je ravno pripravljala, da poruši obmejno stražnico na avstrijski strani. Avstrijska patrulja je otvorila ogenj, nakar so tudi oni odgovorili s streljanjem. Nemci so se nato umaknili na nemško tla.

Naši kraji in ljudje

NOVI NALIVI, NOVE POVODNJI

Pot od Ljubljane do Celja

Ljubljana, 13. oktobra

Bojazen, da bo jesensko deževje, ki nastopa letos nenavadno zgodaj, povzročilo nove poplave, se po komaj enodnevem deževju že uresničuje. Ponoči je začelo znova tosit in je danes ves dan do poznega večera deževalo, kar je imelo za posledico zopet nagel porast voda. Zemlja je od poslednjih poplav tako namočena, da ne more popiti niti najmanjše količine vode. Sava, Ljubljanka, Savinja in vsi pritoki so v teku današnjega dne tako zelo narasli, da so se na mnogih mestih poplavi razlili. Ob izlivu Ljubljane v Savo je celo jezero. Pri zaloškem mostu je segala voda popoldne okrog 5. že skoraj do vrh mostu. Manjša samo še kakaga pol metra in cesta bo neprehodna. Pa tudi most je v nevarnosti, ker je že skoraj tri tedne neprestano izpostavljen silnemu pritisku vode. Vzdušje železniške proge so ob obeh straneh velike mlake, a tudi letališče je pod vodo. Sava je kalna in deroča, kakor le malokdaj. Na vseh ovinkih izpodjeda obrežje in se vedno bolj širi. Na več krajih je tudi železniški nasip zaradi dolgotrajnega pritiska vode tako razmešan, da morajo vlaki voziti skrajno počasi in z največjo previdnostjo.

Vzdolž vse proge od Litije pa do Zidanega mostu so postavljene straže, ki neprestano kontrolirajo progo, da ne pride do kake nesreče. S hribov ob progi in na desni obali Save se zlivajo po hudournikih ogromne količine vode. Savska soteska z nešteti slapovi nudi zelo romantično sliko in je predmet občudovanja potnikov.

Zopet zalita struga Ljubljance

»Položaj na Ljubljani je zopet tekoč, pravi gradbeni vodja pri regulacijskih delih g. inž. Dimnik. Ljubljanka dere preko Barja z novimi silami proti mestu. Vode na Barju se še od zadnjega deževja niso povsem odtekle in so bile na dolgo in široko razlite preko barjanskih travnikov in njiv. Voda Barjanom sicer nima ničesar več odnesti, razen zemlje, vendar pa bi bili ogroženi v primeru dolgotrajnejšega deževja zopet njihovi domovi. Ker je zemlja še preveč napita, vode ni mogla vsrkati, odtoka pa tudi ni bilo zadostnega. Zjaj, ko je pričelo zopet deževati, je Ljubljanka kar vidoma narasčala in je ponekod znova udarila iz struge na plano. Barjani, ki so stali pred novo nevarnostjo povodnji, so se odpravili že davi v Ljubljano in protestirali proti temu, da ne odpro zatvornice na Prulah. Ker tudi popoldne ni nehala deževati in so zatvornice vse preveč zadrževale vodo, ki ni mogla uhajati po samem Gruberjevem kanalu, so morali popoldne okrog 15.15 res dvigniti zatvornice. Tako so udarile množine vode v Ljubljanično strugo in podirale na svojem potu vse nprave, zlasti pa odpre pri čevlarskem mostu in pa pod trimostjem.

Pod čevlarskim mostom, ki so ga za silo že spodbetonirali, so delavci črpali sinoči

V Zidanem mostu so morali z vso naglico popraviti stari železniški most na mariborski progi. Zadnje poplave so tudi tu zelo izpodjedle opornike in oboki so dobili na več krajih razpoke. Ker je tu zelo velik promet, so morali oboke naglo ojačiti z betonskimi prevlekami. Zato sta dva tira zaprta in se ves promet proti Mariboru razvija samo po enem tiru, kar povzroča kljub najspretnemu manevriranju na tesni postaji večje in manjše zamude vlakov.

Savinja je v teku današnjega dne narasla za pet metrov in je silno deroča. Po vodi plava mnogo lesa in drevja ter raznih predmetov. Kar priča, da se je v svojem gornjem toku po Savinjski dolini zopet razdijala. Manjša samo še dober polmetra, pa bo dosegla zopet enako višino, kakor o priliki zadnje katastrofalne poplave. Železniški most pri Laškem je ves razdrt in ga popravljajo. Pri natančnejši preiskavi posledic zadnje povodnji se je pokazalo, da tudi temu mostu voda ni prizanesla. Oba oblana opornika sta zelo trpela in ju morajo ojačiti, obenem pa vlagajo v strugo pred valolome debelo kamnino, da zavarujejo most pred novim nava-lom vode.

Pri Celju je Savinja že popoldne okrog 15. dosegla tako višino, da je bil vsak čas pričakovati nove poplave. Ob 18. so nam sporočili, da v Celju še vedno močno deže in da Savinja stalno narasča. Če bo ponoči lilo, potem bo zjutraj Celje zopet pod vodo.

vodo nekako do polnoči. Ko pa je vodstvo uvidelo, da dež ne bo prenehal, so črpanje opustili. Že prej je pritiskala na zasilni jež pri čevlarskem mostu velika množina vode, a popoldne, ko so bile zatvornice odprte, je voda jež mahoma porušila. Preden so odprli zatvornice, so delavci nametali pred most veliko kamena v mrežah in vrečah, ki ima nalogo odbijati najsilnejši pritisk vode. Prav tako so zopet zametali tudi glavni nosilec pri srednjem mostu pod trimostjem. V tem tednu je napravilo deževje že drugič Ljubljanski gradbeni družbi zelo občutno škodo. Samo današnji dež, zaradi katerega so morali odpreti zatvornice, je oškodoval družbo za okrog 30.000 Din. S tem, da so izpustili vodo v strugo, so seveda ustavljena na Ljubljani vsa dela. Počivala bodo tudi, če se vreme zjasni, dober teden dni, da se voda povsem odteče in upade zopet na normalno. Zatvornice na Prulah bodo morale biti odprte kakih 6 do 7 dni. Zaradi deževja so seveda tudi prikrašeni številni delavci, zaposleni na Ljubljani, ki bodo morali počivati. Če kak teden bodo šli z novimi močmi na posel, in pričelo se bo ponovno izčrpavanje vode po jarkih krog mostov, da se bodo lahko nadaljevala dela, ki so doslej izvršena šele za silo.

Nekaj številč o jesenskem deževju

Cela desetletja naši kraji niso bili pod udarcem tako katastrofalnih naliivov kakor letos. Pred desetimi leti so bili silni naliivi, ki so se pa omejili le na ozek pas Dolenjskega pogorja. Oktobar je za Ljubljanski padavinski pas najbolj nevaren mesec. Letos je že konec septembra pokazal, da se bližajo silnemu deževju. Septembrski naliivi so obšli kraje od Notranjske tja do Gorskoga kotara v savski banovini, dalje tja do Karavank in Savinjske doline in dalje proti Brezici, dočim so ostali kraji bili v septembru obvarovani pred vremenskimi nevarnostmi.

Pregled vremenskih poročil, ki jih je prejel meteorološki zavod v Ljubljani za september od raznih vremenskih opazovalnic v dravski banovini, prav nazorno kaže, kako so se vrstili naliivi v posameznih krajih in kateri kraji so bili pred njimi obvarovani.

Dne 20. septembra so se oblaki utrkali v sektorju Planina-Cerknica-St. Vid nad Cerknico. Cerkniška opazovalnica je ta dan zabeležila maksimum 134,2 mm. opazovalnica v Planini na Notranjskem isti dan 134,2 mm. Oblaki so se potem raztrgali v dve smeri. Eden je krenil proti jugu na Dolenjsko, kjer so se naslednje dneve zlasti 22. septembra pojavljali silni naliivi, drugi pa je šel čez Ljubljano nad Savinjsko dolino, kjer je nastala katastrofa. Nazaret pri Mozirju je 22. septem. beležil 119 mm padavin, Luče v Savinjski dolini 21. IX. najprej 108,6 mm, drugi dan pa celo 134,8 mm. Solčava 21. septembra 120, naslednji dan pa 128 mm. Po ostalih krajih v Ljubljanski coni je bil sploh najkriticnejši dan 22. september. Tega dne je padlo po raznih krajih od 120 do 150 mm dežja v 24 urah. Najbolj prizadeti so bili kraji, ki so bili postavljeni velikim povodnjim. Kakor bi odrezal, so na Dolenjskem pri St. Janžu ponehali naliivi in je od tam proti savski banovini padlo razmeroma malo dežja.

Prav kritičen dan je bil tudi 10. oktobra. Tega dne se je deževni val obrnil proti gornjemu predelu Gorenjske. V Mojstrani je 10. t. m. v 9 urah padlo 113,5 mm dežja. Zato je Sava tega dne tako naglo narasčala. Savinjska dolina je bila tega dne najhujše prizadeta. Vremensko poročilo z Gornjega grada navaja, da je tega dne neprestano lilo in da je v 16 urah padlo dežja 106,5 mm.

Kraji severno od Celja, odnosno Vojnika, so imeli ves september prav nizke padavine. Maribor je imel v septembru le 100,1 mm padavin, a Ljubljana v istem času s 15 deževnimi dnevi 341,3 mm. Prav malo dežja je imelo Prekmurje. Tam so skoro ves čas vladali lepi, sončni dnevi. V Murski Soboti je septembra padlo 55,3 mm dežja, ob najhujših naliivih drugod dne 21. septembra samo 19,5 mm. Tudi Maribor je ob kritičnih naliivih zabeležil samo 8,6 mm padavin.

Po dveh lepih dnevih so se sedaj ponovili naliivi. Nastopil je trajen, enakomeren dež, ki lije nepretrgano od snoči ob 23. uri naprej. Večji naliiv je bil davi ob 5. do 7. ure, ko je v tem času padlo 10,5 mm dežja,

Položaj do 14. ure

Ljubljanka zelo naglo narasča. Po opazovanjih terenske sekcije je Ljubljanka na Spici narasla do opoldne že za 1 m. Stanje Ljubljance pri Fužinah je 3,80 m in je tam Ljubljanka narasla za 2 m nad normalo. Ker je velika nevarnost novih poplav, je terenska sekcija za regulacijo Ljubljance v permanentni službi, da opazuje narasčanje Ljubljance in da naposled odredi otvoritev trnovskih zatvornic. Čevljarski in stari frančiškanski most sta že toliko zavarovana, da bosta pregajala vse besne nalive deroče Ljubljance, ko odpro trnovske zatvornice in se v tem pogledu ni bati katastrofe.

Zanimivo je narasčanje Save. Ta prav počasi narasča. Poročila navajajo, da po Gorenjskem ni večjih naliivov in da je davi ponekod vladalo še prav lepo vreme. Zlasti v gornjem delu. Pri Črnučah je Sava narasla do opoldneva za 50 cm. Močno je narasel potok Črnuščica, ki je prestopil že visoko škarp, ki jo je nedavno zgradila banska uprava, ter je poplavljal bližnje travnike in njive.

Tak je približen položaj do 14. ure. Bati se je hujšega, ker nepretrgano dežuje. Popoldne je začelo še silno grmeti, kar ob tem času druga leta ni običajno.

Strelna je udarila v tramvaj

Med silnim grmenjem in treskanjem je danes ob 15. strelna udarila v električni vod cestne železnice na Zaloški cesti. Strelna je šla po žici do električnega motorja, kjer je prežgala vse varovalke. Tramvaj je bil zaradi tega za vožnjo nesposoben in so ga morali potegniti v remizo na popravilo. Voz je bil nabito poln potnikov, ki sprva sploh niso niti slutili, kaj se je zgodilo. Prestopiti so morali v drugi voz. Promet je bil oviran pol ure.

Sneg na planinah

Nalivi so trajali neprestano 18 ur. Okoli 19. se je začelo polagoma jasniti, zlasti proti severu in jugozapadu Planine, ki so bile sprva še v megli, so se pokazale z novo snežno odejo. Proti večeru je pritisnil občuten mraz (7 stop. C) in se je bati, da

zjutraj nastopi po poljih in travnikih slana. Snežilo je tudi na Krimu in bližnjem Mokrecu Tudi Polhograjski Dolomiti so bili lahko zasneženi. Z Dolenjskega prihajajoč potniki so pripovedovali, da je okoli Grosuplja popoldne nekaj minut snežilo. Sneg je bil moker in je kmalu izginil.

Železniški promet s prestopanjem v Hrušici

Okrog 16. je zaradi silnega naliva močno narasli hudournik pri Hrušici preplavljal železniško progo in nanosil nanjo toliko kamena, potrganega drevja in gramoza, da je bil redni železniški promet onemogočen in se je vršil na progi Jesenice-Rateče s prestopanjem. Železniška direkcija je na progo takoj poslala delavce, ki so pričeli čistiti tir. Do večera je bil zopet vpostavljen redni promet.

Velike vode na Dolenjskem

Potnikom po Dolenjskem se nudi razgled po hudo naraslih vodah. Potoki so po večini že prestopili bregove. Močno je narasla Krka. Po travnikih ob železniški progi, zlasti okrog Radohove vasi pa stoji vesepovsod velika jezera. Vode glojejo na mnogih mestih tudi železniški nasip in morajo vlaki voziti zelo previdno.

Ves železniški promet je v ostalem popolnoma normalen, vlaki so prihajali v Ljubljano samo z neznatnimi zamudami.

MATA HARI

življenje in konec najlepše žene Pariza in najopasnejše vohunke med svetovno vojno

Metro Goldwynfilm z nemškimi dialogi

Dopolnilo Paramount zvočni tehnik

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13.

Predstave ob 4., 4.8. in 4.10. uri

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Nova tekstilna tvornica na vidiku

Škofja Loka, 13. oktobra
V bližini škofjeloške postaje namerava graditi neka tuja tvrdka večjo tekstilno tvornico. Pogajanja so že toliko napredovala, da se bodo pričela prva dela prihodnji teden in da bo dograjen prvi objekt še letos najkasneje do srede novembra. Postavila se bo že letos večja predilnica, ki se bo postopno izpopolnila še s tkalnico, belilnico in barvarno. Tvornica bo zaposlovala v začetku okoli 100, kasneje pa nad 300 delovnih moči.

Za tvorniški svet se bo kupila površina okoli 40.000 m². Vsa pogajanja za nakup sveta in ostale priprave vodi g. Anton Hafner, župan občine Stare Loke, in notar g. Stevo Šink iz Škofje Loke. Z zaključitvijo pogodb se mora čakati, dokler se ne konstituirata nova občinska odbora v Škofji Loki in v Stari Loki, ker sta obe občini znatno zainteresirani na tem vprašanju. Od spoznavnosti novih občinskih odborov bo mnogo odvisno, ali bosta dobila Škofja Loka in njena okolica potrebno industrijo, za katero so sicer dani vsi pogoji, in ali bodo številni brezposelni prišli do dela in kruha. V korist brezposelnih bi bilo želeto, da bi akcija potekla ugodno.

Žrtev fantovskega divjanja

Rogoznica, 13. oktobra

Pred dnevi se je skupina fantov iz Rogoznice zbrala na cesti v Rogoznici ter prepevala. Nedaleč proč pa je pela pred Arnušev hišo druga skupina. Prva skupina je mislila, da so tam fantje iz Brstja, do katerih gojijo rogozniki fantje že dalje časa sovraštvo, pa se je takoj domenila, da jih napadne in pretepe. Planili so na dvorišče posestnika Vrabla Franca in se tam oborožili z ročicami in koli, nekdo pa še celo s palico iz železne vrvi, obteženo z železom. Ko so dospeli do druge skupine, je eden kar na lepeš z vso močjo udaril s kolum po glavi Goloba Mirka, posestniškega sina iz Rogoznice, da se je ta s krvjo oblit sedel nezavesten v občestni jarek. Ostali pa so začeli po njem udrihati z vso silo. Naposled so se razbežali, pustivši Goloba vsega v krvi v jarku.

Nevarno ranjenega Goloba je nato naložil posestnik Arnuš na voz in ga odpeljal v Ptuj, kjer mu je zdravnik dr. Blanke nudil prvo pomoč.

Ko so bili fantje na begu je nekdo vrzel velik kamen na dvorišče kočarice Neže Vindišev ter jo zadel v prsa, s čimer ji je prizadel hude notranje poškodbe. Orožniki so ovadbi priložili velik kamen in pa iz železne vrvi spleteno palico. Fantje sicer priznavajo, da so sodelovali pri tepežu, vendar valijo krivdo drug na drugega.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščajih na koži, tvorih uravnava »Franz Josefov« vodo izoborno toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefov« vodo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dr. Riboli obtožen 11 zločinov

Pred zagrebškim okrožnim sodiščem se je v četrtek pričela razprava proti proslulemu advokatu dr. Josipu Riboliju, ki je svojčas igral važno vlogo v zagrebški politiki, nato pa je zaradi raznih sleparij pobegnil v Italijo. Slednjič je bil iz Bejljaka, kjer se je hotel izdati za emigranta in političnega mučenika, ekstradiran v Jugoslavijo. Državni pravdnik je dr. Ribolija obtožil zaradi 11 zločinov, med katerimi so sleparije, potvorbe in utaje. Celotna vsota, za katero je dr. Riboli oškodoval kliente, se suče okrog 350.000 Din.

O njegovih manipulacijah z vloženimi knjižicami in drugih sleparijah, ki so zdaj predmet precej obširne obtožnice, smo svojčas obširneje poročali. Dr. Riboli je takoj prvi dan zasilanega delno priznal krivdo. Malo bolj neprijetna, kakor očita ne sleparije, pa mu je menda delikatna primes, da je bil njegov beg v Italijo združen z ljubavno pustolovščino. Dr. Riboli je bil zapustil svojo skrbno ženo in se podal s svojo ljubinko v Italijo na »sprehode«, s katerega ga je morala pritirati policija nazaj v Zagreb, pred varuhe postave, ki mu zdaj krojijo nagrado po paragrafi. Za razpravo seveda vlada v Zagrebu znatno zanimanje.

Ce na vožnjo z avto vsi zastopniki so upl, pa za mal denar. fant, PALMA par si kupi

Dobli jih pri vsakem čevljarju.

Jugosl. izdelek.

Doslej 1813 vpisov na univerzi

Alma mater Alexandrina je zopet oživila. Zadnje dni vlada na njenih tleh živo vrvenje. Starejši akademiki gredo radevolje in poštvovalno na delo, da vpletajo novince v svetleč znanosti. Redno vpisovanje je bilo določeno od 25. septembra do 10. oktobra. Največji naval je bil zadnje dneve, od 5. do 10. oktobra. Do tega dne je bilo vpisanih 1813 akademikov na razne fakultete. Velik prirastek beleži letos medicinska fakulteta, na katero se je vpisalo že doslej 166 slušateljev. Poljaki, ki so bili lani vpisani, se še niso prijavili, ker imajo doma ovire zaradi potnih listov. Računati pa je, da bo prišlo v Ljubljano nad 30 Poljakov. Tudi nekateri Nemci iz rajha se zanimajo za ljubljansko univerzo. Doslej pa še niso prijavili svojega vpisa. Na teološko fakulteto se je vpisalo 163 slušateljev, na filozofsko 460, na juridično 551 in na tehnično 473 slušateljev.

Vpisovanje je bilo naknadno podaljšano do 20. oktobra. V tem času bo prišlo več slušateljev iz Dalmacije in drugih krajev države.

Dva brata ustreljena v zidanici

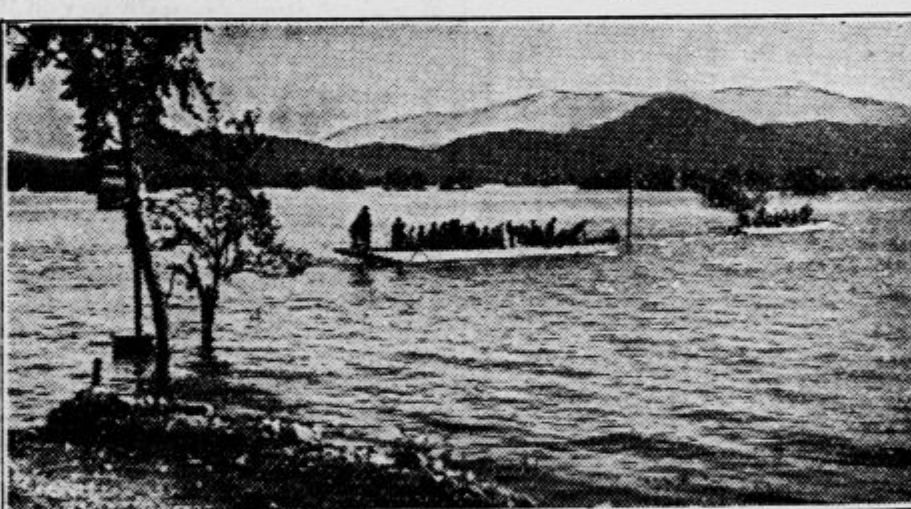
Ptuj, 13. oktobra

V četrtek popoldne sta popivala orata Lajk Anton in France, posestnikova sinova iz Lacigovcev, na vinogradu pri Brastovčih, nedaleč od Polensake. Ko sta ošla že nekoliko vinjena, sta okrog 19. odšla proti domu, mimogrede pa sta zavila še k botru, posestniku Martinu Petku v Brastovčih, ki je bil prav tako v svoji zidanici. Prosila sta ga za kozarec vina. Petek jima ga je odklonil, ker je vedel, da se fanta rada med seboj prepirata in ker ju je videl pijana. Nastal je prepir in eden izmed obeh fantov je zagrabil kuhinjsko grehljico, ter dvakrat udaril starega Petka. Niegov sin Lojze je prihitel v zidanico, ko je slišal vpitje in se je zelo ustrašil. Nazadnje je v bojazni, da mu fanta ne bi ubila očeta, zgrabil revolver in oddal proti na-

padalcema na slepo dva strela, ki pa sta Antona in Franceta oba zadela v spodnji del trebuha. Strela sta bila smrtna.

Oče in sin sta pustila brata Lajka v mlaki krvi, ljudje pa so poklicali orožnike iz Juršincev, ki so bili takoj v Petkovem vinogradu in so pol ure nato tudi aretirali očeta in sina, ki so ju našli že doma. Spočetka sta tajila dejanje, med potjo v ptujske zapore pa je Lojze priznal krivdo. O dogodku je bilo takoj obveščeno sodišče. Sodna komisija, v kateri so bili sodni pristav dr. Gorup, zdravnik dr. Vrečko in dr. Mrgele ter zapisnikar Božičko, je danes popoldne ogledala zidanico, v kateri se je izvršil dvojni uboj, nato pa je v mrtvašnici na Polenski obducirala obe trupli. Anton Lajk je bil star 30, France pa 38 let.

Ob jesenskem jezeru pri Planini

Pogrebni sprevod na čolnih: iz Laz peljejo na Planino krsto devetletnega dečka, ki je utonil. V ozadju hrib nad Windischgrätzovim gradom, v ozadju Javornik

Laze, 11. oktobra.

Ni je kmalu vasi ne v bližini ne v daljni okolici, katere prebivalci bi bili takoj složni med seboj, kakor so Lažani in Jakovčani. Sloga med njimi služi lahko za zgled vsem drugim krajem domovine. Zato pa dosega Lažani in Jakovčani pri enotnem nastopanju v vseh javnih vprašanjih uspehe, katerih bi v drugačnih okoliščinah niti pričakovati ne mogli. S trudom in z obudovanjem vredno vzajemno poštvovalnostjo so si zgradili lep Gasilski dom s prostorno dvorano za razne prireditve in s prostori, namenjenimi za dvorazredno osnovno šolo. Le-te je treba še dograditi, vendar glavno je, da so pod streho. Nato so po težkih naporih dosegli s pomočjo poslanca logaškega srca g. dr. Rapeta ustanovitve šole. Ta je za sedaj enorazrednica, razširila pa se bo, ko bodo urejeni šolski prostori v vrhnjih prostorih doma. V dvorazrednico. Šola je Lažanom in Jakovčanom vrlo potrebna posebno ob času poplave Planinske kotline, ko stoji voda po več tednov in je promet s trgov Planino mogoč le s čolni. Slednjič jim je z enotnim složnim in nepostutljivim nastopom uspelo, da je katastrofalna občina Laze priključena po novi ureditvi občin v naši banovini niti upravnici občini Dolenji Logatce. Prej so spadale Laze v Jakovico pod občino Planino pri Rakeku.

Lažani in Jakovčani so pa z vedno se ponavljajočimi poplavi svojih polj hudo prizadeti. Pomladna povodenj jim je uničila posevke, sedanja jim je uničila pridelke junjske setve.

Velika Planinska kotlina je danes še vsa pod vodo, ki pa je padla približno že za polmetra. Ta kotlina je tako rekoč drugo presihajoče notranjsko jezero, ki po svojem obsegu ne zaostaja dosti za površino Cerkniškega jezera. Pogled na to jezero je s katere si bodi strani, zlasti pa od Laz in Jakovice veličasten. Laze in Jakovice sta polotok v njem. Ako bi bilo jezero

stalno, bi bil ta del Notranjske ena izmed najkrajšjih pokrajin Slovenije, sicer pa je Planinska kotlina z Uncem lepa tudi brez vode. Povodenj je nastala, ker požarnik Unca pod Garčarjem od državnih cest ne more hitro požirati ogromnih vodnih mas, ki so zalile kotlino. Unec je narasel 9,75 m nad normalo. Vode so se dvigale silno hitro. Menijo, da vpliva na nagel porast vode regulacija Pivke v Postojnski jami, zaradi česar Pivka hitreje odteka na našo stran. Pod vodo je vsa širna ravan od invanjeselske višine do trga Planine in Babno polje do Garčarjeva.

Promet s Planino in drugimi kraji se vrši s čolni, dokler stoji voda. S čolni preplavajo tudi mrtve na pokopališču na Planini. 28. septembra so prepelali s čolnom krsto Kermavnerjevega fantiča, ki je v Lazah utonil, v nedeljo 8. t. m. pa so prepeljali v Planino pogrebe s krsto najstarejšega Lažana, 95letnega Jerneja Urbasa. Na zadnji poti ga je spremljal 85letni, še kaj krepki brat. Na tak čoin gre 20 do 30 ljudi. Veslajo štirje. Pač neobičajna zadnja pot!

V političnem pogledu so Lažani in Jakovčani s svojo najstarejšo krajevno organizacijo v ponos tako dolenjeloški občini, kakor tudi logaški sreski organizaciji. V nedeljo sta bila tukaj kar dva shoda. Naši so zborovali ob veliki udeležbi pri Komovcu, nasprotniki pa pri Petkovku. Našega zbora se je udeležil poleg predsednika dolenjeloške občine g. Tršarja Gregorja kot nosilca naše liste poslanec g. dr. Rape, shoda pri Petkovku pa g. Maček Jakob iz Dolenjega Logatca kot nosilec druge kandidatne liste. Shoda pri Petkovku se je udeležilo 9 volilcev iz Laz in Jakovice, ki niso našli, dalje 5 naših, dasi je bil dostop le proti vabilu. In 11 Dolenjeložanov. Od 127 volilcev iz Laz in Jakovice smo ostali odločeni vsi v nedeljo glasovati za našega priljubljenega Grega Tršarja. Le drug nam županil ne bol.

Zadnji dnevi volilne borbe

Velik shod JNS v Kranju

V četrtak zvečer se je vršil v natlačeno polni dvorani Narodnega doma v Kranju volilni shod JNS, katerega je poleg nosilca liste župana gosp. C. Pirca prisostvoval tudi minister gosp. dr. Kramer. Na shodu je gosp. župan v obširnem govoru poročal o dosedanjih uspehih občinskega gospodarstva in o svojem delovnem programu, minister dr. Kramer pa je podal sijajno karakteristiko značaja predložiteljnih volitev. O obeh govorih je obširno poročal že »Slov. Narod«. Z največjo pozornostjo in opetovanim burnim pritrdjevanjem so volilci poslušali tudi izvajanja gosp. ministra o značaju obeh v Kranju vloženih list. Ta del govora je izšel v »Slov. Narod« deloma nerazumljivo, ker ga kvarijo tiskovne napake in netočnosti. Zato ga ponovno prinašamo. Gosp. minister je izjavil med drugim:

V kraniškem sreču so razmere od nekdanjako težavne. Naši nacionalni delavci so tu vedno vršili z obdobjem vredno poštovanostjo svojo dolžnost in za ves srez je bil Kranj osrednje ognjišče nacionalne misli. Tu je vladal mir, od tu je bilo čutili le eno enotno voljo, ono solidarnost kraniškega meščanstva od delavca do ne vem kakšnega gospoda, ki je dajala našim političnim delavcem zgled po vsi deželi. In zato z vsemi nacionalnimi delavci bolelo občutim, da je v dobi, ko je treba postaviti enotno disciplinirano armado, ko bi Kranj moral dajati zgled ostalim delom erca, da je nastal notranji konflikt in se je poleg liste naše stranke, kateri na čelu stoji velezaslužni g. župan Ciril Pirca, postavila še druga. Ali je bil temu povod nezadovoljnost z dosedanjim gospodarstvom ali nezadovoljnost z dosedanjim županom? Ko sem jih sam vprašal, so izražali največje zaupanje v županovo delo (ovacije gosp. Pirca) in polno priznanje uspeha občinskega gospodarstva pod vodstvom gosp. Pirca. Nacionalna stvar razlog ne more biti, saj ne dvomimo v nacionalno zavest gospodov, ki so se izneverili disciplini stranke. Torej pridobivanje dosedanjih nasprotnikov? Te bi v Kranju mogel skoro šteti na prste. Razlogov torej zmanjka in tu se postavlja vprašanje naše strankine discipline.

Naravno, da so državne oblasti kot take napravljale listama strogo nevtralne in objektivne in ne silijo nobenega državnega uslužbenca, da se odloči na eno ali drugo stran. V tem oziru nam tiška »Brodjarka« ne pove nič novega. G. Semrov in Fock sta bila v Beogradu in ker ju gosp. predsednik vlade ni mogel sprejeti, sem jima jaz sam v njegovem imenu to sporočil. Kar pa stoji na drugem letaku, to so fantazije.

Avtorji so letak, kakor čujem, nocoj vzeli iz prometa. Rad bi verjel, da zaradi tega, ker so se inak odločili, da ne ostane natiška neresnica, da je naša stranka proglasila njihovo listo kot listo JNS. Niti gosp. dr. Semrov niti gosp. Fock v Beogradu nista prijavila svoje liste kot listo naše stranke, niti predsednik stranke niti meni kot generalnemu sekretarju. Oba sta le zahtevala »enakopravnost«, čes, da zastopniki naše liste silijo državne uslužbenca, da morajo glasovati za listo gosp. Pirca. Bojim pa se, da je bil letak preklekan iz drugega razloga: ker je večina kandidatov in podpisanih listov od gosp. Semrova zahtevala, da se jih ne proglasa kot pobornike fronte Jugoslovenske nacionalne stranke. (Burno pritrdjevanje.) Prav veselilo bi me, če bi ne bilo tako. Iz vsega pa sledi, da je lista JNS za mesto Kranj proglasila od naše organizacije in potrjena od Glavnega odbora JNS edino le lista župana Pirca. (Ovacije gosp. Pirca.) Upam, da se bo konflikt, ki je izšel iz naših vrst, poravnal, sicer bodo nastale še večje škode. Obžalujem, da so odlični naši možje prelomili prvo dolžnost organiziranih članov, disciplino, a z vami vred bi vse opustili in vsi mi bi vse pozabili, da se v zadnjem hipu še eke sejo in svojo listo preklečejo. (Tako jel) ter tako vzpostavijo enotnost našega Kranja.

Minister dr. Kramer v Tržicu in Kovorju

Tržica, 12. oktobra.

Danes zvečer se je vršil v prostorih restavracije »Lončar« lepo uspel sestanek zastupnikov JNS, katerega se je udeležil tudi g. minister dr. Kramer. Sestanek je otvoril g. župan Globočnik, ki je pozdravil številne prisotne ter nato naprosil gosp. ministra dr. Kramerja, da poroča o občinskih volitvah in političnem položaju. G. minister je v skoro enournem govoru orisal pomen sedanjih občinskih volitev ter bil med svojimi izjavami ponovno prekinjen z odobravanjem navzočih pristaveh in prijateljev JNS, ki so napolnili vse restavracijske prostore. S posebnim zadovoljstvom so sprejeli zborovalci izjavo g. ministra dr. Kramerja, da bo vladal z vsemi sredstvi zadržal v kaki vsak poskus terorja od strani punktašev, ki so proslili zavednim narodnim ljudem z bojkotom, odnosno poskušali zlomiti njihovo narodno zavest z izrabljanjem njihove finančne odvisnosti od gospodarskih organizacij, ki so v rokah punktašev.

Za ministrom dr. Kramerjem je razvil svoj delovni program nasilec liste župana g. Globočnik, ki je tudi pojasnil zborovalcem potek pogajanj za kompromisno listo, ki pa so se razbila zaradi zaprženosti punktašev iz nerazumljivega nastopanja levicarskih socializmov, ki so sestavili sedaj v obdobju s punktaši protirezišmsko listo. Med govorom g. župana so priredili zborovalci prisrčno ovacije bankskemu svetniku in podžupanu g. Snoju, ki ni pomislil niti za trenutek kot socialisti podpreti nacionalno fronto, da ostane Tržica tudi v bodoče v rokah branilcev narodnega in državnega edinstva ter da se razvije v občini režim narodne solidarnosti.

Po govoru g. župana Globočnika se je vršila debata o raznih perečih gospodarskih vprašanjih, pri katerih je dajal g. minister potrebna pojasnila.

Nekaj minut po 20. uri je zaključil g. župan lepo uspel sestanek s pozivom na vse navzoče, da zastavijo vse svoje sile za kar najlepšo zmago nacionalne liste v Tržici.

Kovor, 12. oktobra.

Na poti iz Tržice v Kranj se je ustavil g. minister dr. Kramer tudi v Kovorju, kjer se je vršil ravno sestanek tamšnje občinske organizacije JNS, na katerem je poročal g. narodni poslanec Ivan Lončar

o občinskih volitvah. Zbrani možje in fantje so g. ministra prisrčno pozdravili ter ga naprosili, naj jim spregovori par besed o politični situaciji. G. minister se je prošnji rade volje odzval. V kratkem govoru in očrtal pomen sedanjih občinskih volitev, za kar se mu je iskreno zahvalil predsednik občinske organizacije JNS g. Meršol Ivan, ki je obljubil, da bodo nacionalni Kovorčani storili vse, da zmaga lista JNS z nosilcem g. Jankom Golmajerjem.

V Bohinjski Bistrici

je oficijelna lista JNS lista g. Franca Zmataka, trgovca v Boh. Bistrici in predsednika krajevne organizacije JNS.

Sreskim in občinskim organizacijam JNS

I. Radio Ljubljana bo oddajal poročila o poteku volitev dne 15. oktobra ob 10, 11, 12, 13, 15, 16, in 17. uri, v večernih urah pa poročila o rezultatu volitev. Namestite radio-zvočnike na vseh javnih prostorih.

II. Banovinsko tajništvo posluša danes, v soboto, neprekinjeno od 8. zjutraj do 21. in jutri v nedeljo od 7. zjutraj dalje. Telefon interurban je 34-99.

III. Glede poročanja o poteku volitev na dan volitev, kakor tudi glede poročanja o rezultatu se ravnajte točno po navodilih naših okrožnic.

Banovinsko tajništvo JNS

Vič pri Ljubljani

Punktaška surovost se zlasti junaško kaže v viški občini, kjer se noč za nočjo dogajajo grdi izpadi z oškodovanjem tuje lastnine, pa tudi z ogrožanjem življenja. Nedavno so zlikovci umazali hišo župana Petroviča z izvalnimi napisi. Pravcati atentat so izvršili že naslednjo noč, od četrta na petek. Okrog 23. ure sta priletela v stanovanje uglednega javnega delavca na Glincih dva kamna, o čemur dva beton-ska odrobka. Prizadetemu leži žena v bolnici, a to je vsa sreča, saj bi jo sicer ostri končasti betonski odrobek, ki je padel z vso močjo na njeno posteljo, gotovo ubil. Tem večja je nesramnost atentatorjev, da nimajo obzirnosti niti ob dejstvu, da sta v isti sobi spala dva otroka. Naj vedo napadalci, da jim vse take podlosti ne bodo pripomogle do uspeha. Kdor se z ogrožanjem življenja bori za svojo stvar, je naveden zločinec. In z zločinci smo pred vsem temeljito obračunali!

Notranjci in občinske volitve

Narod ob meji je že ponovno pokazal svojo neomajno zvestobo do kralja in domovine. Ponovno je že obmejno prebivalstvo dokumentiralo svojo jugoslovensko zavest in odločno zavrnilo hujkanje onih ljudi, ki hočejo vedno le v kalnem ribarju. Vse one črne sile, ki so noč in dan na delu, bodo 15. t. m. imele ponovno priliko čuti odločno besedo našega Notranjca, ker bodo 15. t. m. vsi Notranjci glasovali za listo jugoslovenske nacionalne stranke, odnosno za one kompromisne liste, kjer so nam bivši nasprotniki ponudili roko, da se pomirimo in složno gospodarimo v svojo in narodno korist.

Nosilci list JNS so: za Ziri Primožič Fran, privatni uradnik v Zireh; za Rovte Merlak Anton, posestnik v Rovtah; za Dolenji Logatec Tršar Gregor, industrijec v Dolenjem Logatcu; za Gorenji Logatec Pupis Miroslav, posestnik in trgovec v Gorenjem Logatcu; za Planino Blažon Josip, posestnik v Planini; za Rakek Tavčar Franjo, špediter na Rakeku; za Cerknico Werli Anton, posestnik v Cerknici; za Stari trg Primšar Anton, posestnik v Knežji vasi.

Nosilci kompromisnih list so: za Lož: Skrbec Franjo, krojač v Ložu; za Bloke Jožko Rudolf, posestnik na Blokah; za Begunje Meden Tone, posestnik v Begunjah; za Hotedrišico Turk Josip, posestnik v Hotedrišici.

Vsi volilci 15. t. m. na plan in glasujte za gornje naše može, ki nam jamčijo za uspešno gospodarsko delo in za brezkompromisno jugoslovensko politiko.

Rudarsko delavstvo in občinske volitve

Iz Trbovelj nam pišejo: Veliko zanimarje, ki ga kaže rudarsko delavstvo za občinske volitve, dokazuje, da se naše delovno ljudstvo v rudarskih revirjih čedalje bolj zaveda ogromnega pomena, ki ga imajo občine v socialnem in v gospodarskem pogledu za naše delavstvo in delovno ljudstvo vobče.

Zanimivo je mnenje o pomenu občinskih volitev, ki smo ga te dni slišali od nekega starega, v trpljenju in delu preizkušnega in osivelega rudarja. Prišel sem, tako je rekel, iz westfalskih rudnikov že pred vojno, ker me je srce prevlečlo v domovino. Takrat je bilo v rudarskih revirjih življenje sicer mnogo veselejše in živahnejše, kakor je danes v tej krizi, toda delavstvo ni imelo nobene svobode pod avstrijsko oblastjo. Tudi v občinah so tedaj vladali le posestniki in delavci ni imel nobene besede.

Leta so tekla, pretrpeti smo tudi svetovno vojno. Doživeli smo težko pričakovano narodno svobodo v svoji lastni državi, veliki Jugoslaviji. Popolna politična enakopravnost je tudi občine izročila v roke delovnemu ljudstvu.

Rudarsko delavstvo je v preteklosti poslalo na upravo občine zastopnike raznih socialnih nazorov. Kako so upravljali občino in kako gospodarili z občinskimi premoženjem, to ve naše delovno ljudstvo predobro, zato ne bom posebej razlagal, kaj vse se je storilo in kaj bi se lahko storilo, pa se ni. Le eno moram pribiti, da so vsi ti krmljarji, ki jim je delovno ljudstvo poverilo upravo naše velike občine, niso toliko storili v socialnem pogledu, kakor bi lahko, če bi izvajali svoj vedno hvalisani socialni program. Največja pogrška vseh teh ljudi pa je bila, da so delali in upravljali brez določenega načrta, zato ni čuda, da so napravili mnogo dolga, ki še danes težko obremenjuje občinske proračune.

dasravno se je že zelo znižal po zaslugi nacionalnih upravnih odborov, ki so pozneje prevzeli občino.

Iz tega se torej vidi, da se delovnemu ljudstvu rudarskih revirjev pri občinskih volitvah ne bo težko odločiti, komu bo dalo svoje zaupanje in koga bo poslalo na občino, da zastopa njegove gospodarske in socialne interese. Naše delovno ljudstvo osodilo pa naše marljivo in mirno rudarsko delavstvo noče več preprirov, noče razdorov, intrig in spletk, marveč hoče vzajemnega in solidarnega delovanja za socialni napredek in gospodarski prospek vsega prebivalstva trboveljske občine.

Tako stari rudar! Uverjeni smo, da ga bo naše delovno ljudstvo pravilno razumelo in da bo pri volitvah volilo nove ljudi in nove metode socialnega gospodarstva, ki jih bo izvajala Jugoslovenska gospodarska delavska lista.

Celje - okolica

Pri nedeljskih občinskih volitvah v celjski okoliški občini glasujejo volilci posameznih vasi po sledečem redu:

I. Volišče Breg (posvetovalnica občinskega urada na Bregu): Breg, Lisce, Miklavški hrib, Polule, Košnica, Zavodna s cesto na grad in hribom sv. Jožefa, Zagrad in Pečovnik.

II. Volišče Lava (hiša g. Naprudnika prej Karlovske, Lava št. 4): Lava, Ostrožno, Medlog, Dobrova, Lokovec, Babno, Ložnica in Lopata.

Volišče Gaberje (občinska hiša — dečja stanica): Spodnja Hudinja, Zgoranja Hudinja in Gaberje z vsemi ulicami.

Volilne pisarne so: za volišče I na Bregu v gostilni »Na škarpje«, za volišče II na Lavi v pisarni stavbenika g. Vinka Kukovca, za volišče III v Gaberju v gostilni gospoda Leskovska (nasproti občinske hiše). Volilce pozivamo, da se pred glasovanjem javijo v označenih pristojnih pisarnah in po glasovanju poročajo v pisarno o izvršenem volilnem aktu.

Komaj so se pojavili lepaki s kandidatsko listo JNS, ki je edina v državi priznana politična stranka, so se spravili nad nje brezvestni demagogi iz punktaških vrst ter jih trgajo in uničujejo na vse močje načine. Njihova onemogla jeza bo ostala omejena na uničevanje papirja in bo le pripomogla, da bodo vsi razsodni volilci v nedeljo brez izjeme glasovali za kandidatsko listo nosilca župana Vinka Kukovca. Prebivalstvo pozivamo, da prijavi vsakega uničevalca lepakov brez zamude policiji, odnosno orožništvu, da prejme za svoje delo zaslužno nagrado pri oblasti.

★

»Jutro« je že poročalo, da se ljudje, ki so bili zapeljani ali prisiljeni h kandidaturam na punktaških listah, sedaj, ko se jim ni več treba bati punktaškega terorja, po vrsti preključujejo kandidate. Enako se godi tudi listi g. Plankarja v celjski okoliški občini. Zadnje dni so preključali kandidate na tej listi trije volilci. Eden med njimi je podpisal listo, ker je bil prepričan, da gre za listo JNS, dočim druga dva (gg. Franc Tratnik iz Zagrada in Franc Pačnik iz Gaberje) izjavljata, da Plankarjeve liste sploh nista nikdar podpisala in da sta torej njuna podpisa ponarejena.

Dobova pri Brežicah

Iz Dobove pri Brežicah nam pišejo, da je bila v »Jutru« objavljena za dobovsko občino le ena kandidatska lista, da pa sta vloženi v resnici dve. Nosilec liste, ki po motoma v »Jutru« ni bila objavljena, je g. Miha Kovačič, trgovec in posestnik v Dobovi.

Rajhenburg — Senovo

Zadnje dni je volilna borba v naši občini vedno bolj živahna. — Na dan sejm, v torek, je g. župnik Tratnik ves dan delil liste za nosilca punktaške liste. — Značilna je izjava g. Tratnika v nedeljo dopoldne v Rajhenburgu, da ne gre za imena nosilcev, ampak za to, da se pokaže, kaj so bili in kaj še bodo izvedli (namreč punktaši). S tem je g. Tratnik samega sebe pobijal, ker je poprej govoril o gospodarskih listi. Nazadnje je pa prišel le jasno z barvo na dan. In to je dobro!

Zloraba vere je kazniva

Paragraf 400 kazenskega zakona se glasi:

»Vrski predstavniki, ki uporabljajo v strankarske namene svojo duhovno oblast po verskih molitvah ali s sestavki verskega značaja ali drugače v izvrševanju svoje poklicne dolžnosti, se kaznujejo z zaporom do dveh let ali v denarju.«

Državno tožilstvo mora po službeni dolžnosti na osnovi tega paragrafa po kazenskem zakonu obtožiti vsakega duhovnika, o katerem izve, da je v cerkvi ali drugače v izvrševanju svojega poklica (pri pridigi, spovedi, podeljevanju sakramentov itd.) vršil strankarsko-politično agitacijo.

Pater na kandidadni listi

Stišna na Dolenskem, 11. oktobra. Začuden presenečenje je prevzelo volilce naše nove občine, ko je potrjena kandidatska lista prinesla na sedmem mestu ime znanega patra iz stiškega samostana. Sveta čustva, ki naj povišujejo božji službi posvečene očete cisterciance so potemnela. Resnični človek z vsemi skušnjavami slabosti in zmotami je stopil med volilce. Ni več nad njimi, med njimi si je izbral odborniško mesto.

Čuvaj najčistejših svetinj naj postane prav navaden občinski odbornik.

Da se samostanski očete popolnoma pozvete z dušo in telesom nadnaravnemu duhovnemu poklicu, so se morali odpovedati vsemu posvetnemu življenju in obljubiti strogo in dosmrtno pokorščino božjim ukazom. V inventar posvetnih pravic in dolžnosti spada ne prvo mesto volilna pravica. Kaj bolj užiga strasti in slabosti, kakor volilna borba?

Bistvo volitev je svobodna odločitev. Ali torej more izvrševati volilno pravico oseba, ki se je odpovedala svobodnemu odločanju za celo življenje? Na to vprašanje bi radi slišali odgovora naše javnosti in zakonodavca!

Kdor ni z nami, je proti nam!

Gasilcem!

Na osnovi zakona o občinah bodo v nedeljo 15. t. m. v vseh podeželskih občinah dravske banovine volitve v občinske zastope. Dasi naj bi bila občina po svojem, v zakonu ji prisojenem delokrogu zgolj torišče kulturnega, gospodarskega in socialnega dela in bi se zaradi tega tudi volilna borba morala razvijati samo po označenih vidikih, so vendar izvestni krogi smatrali za potrebno, da vsilijo tudi tem volitvam izrazito politično-strankarsko obeležje. Način in oblika volilne agitacije, ki so jo pri tej priliki razvili, volilne parole, ki so jih vrgli med ljudstvo, očitujejo jasno njihove namene, stremeče za tem, da se med narodom znova zanetijo strankarske strasti in se ponovno ustvari ono pogubno ozračje verske nestrpnosti in plemenskega separatizma, ki je že enkrat resno ogrozilo osnove našega državnega obstoja.

V nasprotju z intencijami kraljevske vlade je našemu ljudstvu brez potrebe spet vsiljena borba med dvema taboroma: za ali pa proti idejam manifesta Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja l. 1929., na katere se naslanja politika, ki jo izvaja kraljevska vlada. Če že mora biti

borba med tema dvema ideologijama, potem je dolžnost vseh zavednih državljanov, katerim priznava zakon volilno pravico, da pripomorejo s svojimi glasovi naši državni politiki, zasnovani na široki jugoslovenski ideji in enakopravnosti vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, do čim popolnejše zmage. Zlasti pa je to dolžnost jugoslovenskih gasilcev, ki so bili in bodo nosilci in iskreni poborniki vseh stremeljenj, ki vodijo h konsolidaciji, okrepitvi in napredku države.

Jugoslovenska gasilska zveza kot izrazita narodna in patriotična organizacija poziva vse svoje člane, da se pravilno ocenjujejo važnost in pomen občinskih volitev 15. t. m. polnoštevno odložijo svoji državljanski dolžnosti. Kot en mož bomo tega dne stopili na volišča in tam jasno in glasno poklonili svoje zaupanje osebam, ki hočejo v okviru manifesta Nj. Vel. kralja na čelu naših občin sodelovati pri nadaljnjem delu za srečnejšo in lepšo bodočnost kraljevine Jugoslavije.

Na pomoč!

Ljubljana, dne 12. oktobra 1933.

Jugoslovenska gasilska zveza Ljubljana

Opozorilo za volitve v Delavsko zbornico

V soboto 14. t. m. poteče rok za zahtevanje glasovnic za pismeno glasovanje v Delavsko zbornico. Pismeno glasujejo vsi oni, ki delajo v kraju, kjer ni rednega volišča, in vsi oni, ki delajo v kraju, ki je 5 km oddaljen od rednega volišča. Glasovnice se zahtevajo lahko kolektivno na polah, katere je razposlal glavni akcijski odbor nacionalnih organizacij vsem organizacijam NSZ, Zveze društev privatnih nameščencev in JNS. Vse navedene organizacije in vse volilce nujno naprošamo, da takoj zahtevajo glasovnice za vse one volilce, ki imajo pravico do pismene volitve. Opozorite vse volilce, da poteče 14. t. m. rok za zahtevanje glasovnic. Zahteve za glasovnice morajo biti oddane na pošto najpozneje 14. t. m., ker se na zahteve, ki bodo pozneje oddane na pošto, glavni volilni odbor ne bo oziral in taki volilci izgubijo volilno pravico.

Pazite torej: v soboto 14. t. m. je zadnji dan za zahtevanje glasovnic za pismeno volitev v Delavsko zbornico.

Glavni akcijski odbor nacionalnih list za volitve v Delavsko zbornico

★

Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev v Ljubljani, osek trgovskih sodrudiškov, sklicuje za soboto 14. t. m. ob 20. zaupniški sestanek v dvorani OUZD. Prosimo vse zaupnike, da se sestanka gotovo udeležijo. — Glavni akcijski odbor.

Sestanek zaupnikov in prijateljev list nacionalnega delavstva in nameščencev bo v torek 17. t. m. ob 20. v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Vabljeni so vsi organizirani člani in prijatelji JNS, NSZ in Zveze društev privatnih nameščencev. Na sestanku bodo poročali gg. Juvan, Kosem, Kravos, Zemljčič in drugi o važnih vprašanjih socialnega in gospodarskega značaja, ki zanimajo delavstvo in nameščentstvo.

Obrotniški naraščaj se sprejema v svoj dom

Ljubljana, 12. oktobra

Obrotniški vojaški dom je odprt. Ustanovljen je bil na iniciativo obrtniških krogov z vsestransko podporo državnih oblastev in drugih ustanov. Njegov namen je, nuditi gojencem vajencem dobro in izdatno hrano, podkrepiti jih moralno in jih vzgojiti v ljubezni do naroda in države. Gojencem se bo nudila prilika za raznimi strokovnimi in poučnimi tečaji izpopolnjevanja svoje znanje. Odtegnjeni bodo cesti in njenim nevarnostim in preskrbljeni v svoji učni dobi z dobrim in prijetnim domom, ki jim naj nadomešča moralno in vzgojno svojo domačo hišo. Ko bodo odhajali ti gojenci iz zavoda, bodo imeli prijetno zavest, da so pridobili poleg svoje strokovne sposobnosti tudi v splošno, boljše življenje, kajti le v izobrazbi posameznika je naša bodočnost in napredek obrtno-rokodelskega stanu.

Dom je namenjen predvsem obrtni mladini. Sprejmejo se pa tudi vajenci in vajenke brez ozira na stroko. Ta ustanova je prva te vrste pri nas in podobnih zavodov še nimamo. Uprava sprejema vajence in vajenke v zavod pod naslednjimi pogoji: dopolnjen 14. leto in z uspehom dovršeni osmi razred osnovne šole ali pa dva razreda srednje ali meščanske šole. Biti mora moralno neoporečen in telesno sposoben za izbrani poklic. Učno mesto (mojstra) si mora oskrbeti vajenec sam, po dovršeni organizaciji uprave pa bo uprava po želji preskrbovala tudi vajenska mesta. Oskrbovala znaša za gojenca predvidoma mesečno 500 Din, plačuje se v gotovini mesečno v naprej, po posebnem dogovoru tudi lahko v živilih; socialno šibkim — kar mora biti uradno ugotovljeno — se priporoča, da navedejo v prošnji za sprejem stariš, koliko bi mogli prispevati mesečno znesek ali varuhi. Primanjkljaj bo eventualno plačala kaka ustanova ali oblast. Brezplačna mesta se bodo mogla podeljevati siromašnim in pridnim vajencem šole, ko si zavod zasigura krepak obstoje. Vsak gojenec mora prinesiti s seboj vsaj dve garnituri perila, dve obleki (eno delovno in eno boljše), obutev in rekvizite za čiščenje obleke in čevljev. Popravila obutev, obleke itd. lahko preskrbi zavod na stroške vajenca. Prošnji je treba priložiti rojstni in krstni list, domovnico, šolsko spričevalo oziroma odpustnico, zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno sposoben za izbrani poklic in spričevalo o navedenem vedenju. Dalje mora prosilec podpisati verz, da je pripravljen preskrbovati gojenca z obleko, perilom in obvalom za čas učenja in da je pogoj za sprejem prečital in jih brez ugovora sprejme. Ubožni prosilci morajo poleg tega še priložiti uradno potrjeno listino o držljazkih, gnotnih, pridobitnih in zdravstvenih razmerah. Če je prosilec nedoletnik inva-

Savinja rapidno narašča

Celje, 13. oktobra

Deževje, ki se je sinoči spet pričelo in trajalo danes ves dan, je povzročilo, da je Savinja že tretjič nevarno narasla. Do 20. ure je narasla za 2,30 m nad normalno in še vedno narašča. Voda sega že do mestnega parka ter polagoma zaliva lev breg ob Masarykovem nabrežju pod Starim gradom. Ob 19. je dež ponehal. Ker pa je okrog 18. ure prispelo poročilo, da se je nad Zadrebco dolino utrgal oblak, je pričakovati, da bo voda naraščala približno še do 21. ure. Nevarnost novih poplavl je zelo velika, ker je struga pod Starim gradom zasuta z velikimi množinami gramoza, tako da voda ne more normalno odtekati.

Lep uspeh kitajskega sejanja pšenice

Hrastnik, 13. oktobra

O sejanju pšenice na kitajski način je »Jutro« že mnogo pisalo. Zdaj je poslal pisec teh vrst oskrbnik g. Obermajer iz Hrastnika, ki se peča s sejanjem pšenice na kitajski način, naslednje zanimive podatke o uspehu:

Na površini 356 m² je posejal 2 l pšenice, pridelal je pa 90 kg. Navadno se pridelal pri nas na taki površini le 55 kg pšenice. Bilke so zrastle pri sejanju na kitajski način prav tako visoko, kakor pri navadnem načinu, pač pa so pri kitajskem načinu debelejšje, in sicer dosežajo debelost svinčnika. Iz enega zrna pšenice je poneslo 14 do 18 bil.

Ta način sejanja se pri nas torej prav lepo obnese. Zato ga je priporočati posebnim malim posestnikom in kočarjem, ki imajo malo zemlje, a morda dovolj delovnih ljudi.

Domače vesti

• Plamenit dar Nj. Vel. kralja poplavljenecem dravske bačvine. Kr. banska uprava je prejela danes obvestilo, da ji je po Narodni banki nakazan znesek 100.000 Din, ki ga je blagovoljni pokloniti Nj. Vel. kralj za poplavljenec v dravski banovini. Ban g. dr. Marušić je ta velikodušni dar našega vladarja predložil Pomožnemu odboru za poplavljenec. Obenem je v svojem imenu celotnega prebivalstva ter pomožnega odbora poslal Nj. Vel. kralju toplo zahvalo za Njegovo očetovsko skrb in plemenitost.

• Novi kapetani I. stopnje. Službeni vojni list objavlja: V čin kapetana I. razreda so napredovali: artiljerijski kapetani II. razreda za generalštabne posle Prosen Mila in Peterlin Ernest; peš. kapetan II. Sirk Vladimir; artiljerijski kapetani II. razreda Anton, Maković Maksimilijan; konjenički kapetani II. Pirc Stanislav in Lučički kapetani II. Marko Konrad. Vsi ti častniki so iz 48. razreda nižje šole vojne akademije, to je bil drugi razred po vojni. Ta mali kader naših domaćinov je v vsakem pogledu odlični, kajti od teh sta že dva generalštabna častnika (Peterlin in Prosen), trije so pa končali višjo šolo vojne akademije (Švajger, Maković in Sirk) in od teh je eden tudi v generalštabni pripravi (Maković). Čestitamo!

• Izpitna komisija za zemljiškoknjižne in sodnopsarske izpite pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. Za predsednika te komisije je postavljen senatni predsednik apelacijskega sodišča g. dr. Josip Fischinger, za njegovega namestnika pa senatni podpredsednik g. dr. Mirko Krajinč.

• V večerjanih objavljeno Redčeva križa o poplavljeni akciji je po pomoti izostal stavek, v katerem je bilo povedano, da je podpredsednik oblastnega odbora RK prosvetni inspektor v p. g. Josip Wester osebo posredoval za denarno pomoč poplavljenecem pri glavnem odboru v Beogradu ter pri nesel s seboj dar glavnega odbora za prvo pomoč nesrečnikom v gotovini znesek 50 tisoč dinarjev.

Zvočni kino Ideal

SMEH! NOVO! DANES!

Eno uro pri tebi

Opereta, ki nam prikazuje, kako se žena mašuje nad možem, ki ji ponudi pušča samo. Borba zakonske žene za moža. Borba smeha in solz. — Pojeta

Maurice Chevalier in Jeanette Mac Donald

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

• Kolki Jadranske straže. Ministrstvo za promet je dovolilo oblastnemu odboru Jadranske straže v Ljubljani, da se smejo lepiti na poštne pošiljke poleg rednih pristojbin še znamke, ki jih je izdal ta oblastni odbor v svrhu gradnje mladinskega letiškega doma na morju. Odbor je izdal te znamke v vrednosti po 0,50, 1, in 5 Din, od katerih sta znamki po 0,50 in 5 Din že v prometu. Znamke same kažejo na edini namen (gradnja mladinskega doma ob morju) in so dovršeno umetniško izdelane. Ona po 0,50 Din v modri barvi predstavlja zdravega in močnega otročka ob morju in nosi napis: JS svoji deci. Znamka po 5 Din, ki nosi enak napis, pa predstavlja visokega protektorja JS Nj. Vis. prestolonaslednika Petra v mornarski obleki ob ladijskem krmlu. Iz delana je v olivnozeleni barvi. Priporočamo vsemu občinstvu, da pridno posega po teh znamkah, ker bo s tem koristilo le samo sebi, odnosno svoji deci, ker bo šel dohodek iz teh znamk le v socialni sklad JS v dravski banovini, ki je bil ustanovljen v omenjene svrhe na skupni seji banovinske eksekutive dravske banovine (oblastna odbora Maribor in Ljubljana). Naj odslej ne bo pisma, ne razglednice, ne dopisnice, kjer ne bi bila prilepljena ta znamka v korist naši deci, pa tudi ob drugih prilikah naj občinstvo izkaže svoje simpatije tej važni, a tudi človekoljubni instituciji. Kolki se dobe pri vseh podružnicah JS v dravski banovini, odnosno se lahko neposredno naročijo pri oblastnem odboru JS v Ljubljani.

• Tistim, ki radi berejo. Nedavno so imeli v Pragi razstavo slovenskih ilustriranih listov, ki je dokazala, da imamo Slovani dovolj lepih in prvovrstno opremljenih revij a slikami, tako da nam prav za prav ne bi bilo treba vražati toliko nemškega blaga, ki se tako bohotno širi po naših kavarnah. Uspeh te razstave je bil tako velik, da jo bodo v kratkem v povečanem obsegu iznova odprli in potem prenesli na Poljsko in naizbrž tudi v Jugoslavijo. Med številnimi listi je vzbudila po sporočilu privediteljev, zelo veliko pozornost ilustrirana družinska revija »Priatelj«, katere razširitev v slovenskih krogih, pa tudi v inozemstvu priča, kako priljubljena je med vsemi sloji. Te dni je izšla njena deseta številka. Na 32 straneh prinaša toliko zanimivih, da se kar čudimo. Naš prijatelj Anton Ingolič priobčuje lepo noveleto »Brzjavka«, dr. Vladimir Bartol, sotrudnik naših literarnih revij, se je spet oglasil s povestjo »Vražja gonja«. Ivan Albreht se je spomnil trinaeste obletnice usodnega plebiscita na Koroskem s pesmijo »Vindski peis, ki jo krasita dve eliki Maksima Gasparija. V čase ruske revolucije nas povede pretresljiva povest

Krznarstvo KENK

LJUBLJANA, Židovska ulica št. 3
Izdelovanje in moderniziranje plaščev, jopic, kapov itd. Popravila hitro in poceni.

Kdaj je lepota popolna?

Vaša žena nekoč danes ne samo obraz, temveč tudi svoje telo. Prava lepota se mora odražati v ličnosti, ki jo razvijajo lepe stvari — nove vrste kreme. Z uporabo »Kreme EAU de LAHORE« je mogoče dati prejem mladostno obliko. Uporaba je zelo enostavna. a odlični izvorni Eau de Lahore je sestavljen iz poceni sredstev za čiščenje, tonika, grudi, šuščenja z nerodnim 40 Din. Prosta in razpoložljiva po pošti: Nobilit, parfumerija, Zagreb, Illica 34 — Jelščikov trg 15.

Telesno in duševno ravnotežje.

Da ohranimo telesno in duševno ravnotežje v naši dobi depresije in skrbi, je v prvi vrsti potreba, da obvarujemo zdravje. Težkoče izgledajo večje, ako naše zdravje ni trdno.

Pomnite, da zavisi zdravje od vrednosti in pravilnosti prehrane. Naša redna hrana vsebuje premalo hranilnosti, zato jo je treba izpolniti s hrano, ki je izredno bogata na vseh onih snoveh, ki dajejo zdravje in energijo.

Ovomaltine je žlahtna in ekonomična hrana. To ste za današnje dobo dve važni svojstvi, ker moramo stremeti za tem, da dobimo za vsak izdelek največje mogoče vrednost. Ovomaltine se pridobiva iz slada, mleka, jajc in nekoliko kakao-a. Kakao je pridjan samo zaradi boljše arome in ne zaradi hranilne vrednosti.

Ovomaltine se ne sme kuhati, ker se s kuhanjem uničujejo vitamini.

• Razprava proti lažni princesi Lichtensteinski, 39 letni postrežnici Mariji Binovi v Pragi nikakor ni prinesla napovedanja senzacij. Ostale je vse pri starem, namreč pri tem, da je Binova brez vsake primere modre krvi in čisto navadna sleparica, katere žrtve je postal lahkoverni faktor »Narodne Politike«, naš državljani Zivojin Jovanović. Njega je Binova oslepila za 300 tisoč Kt, razen tega pa se dve lahkoverni dami za 42.000 in 22.000 Kt. Binova je obsojena na 2 leti težke ječe in na povračilo škode. Sleparica je sodbo mirno sprejela. Kako bo pa škodo povrnila, je še veliko vprašanje.

Od srca se bo nasmejal vsakdo, ki bo videl in poslušal

GLAS SRCA

z Gustavom Fröhlichem in Marjo Solvegovo v režiji Geze von Bolvary in z glasbo Roberta Stoltza.

• Samomor z ladje. V bližini Beograda je skočila iz ladje »Zagrebac« v Dunav 20 letna Pavla Špitalarjeva in utonila. Na ladji je pustila svojo torbico z dokumenti, v kateri pa ni bilo nikakega poslovnega pisma, iz katerega bi bilo razvidno, kaj je bilo v smrt.

• V Vinokovcih so aretirali pustolovca Radošava Čolnika, ki ima za seboj zelo pisano preteklost. Že z 11 letom je pobegnil z doma in se je potepal po raznih krajih Slovenije, največ sleparji pa je izvršil okrog Gorice in v Gornji Istri. Tu je od naših rojakov izvalil lepe tisočake, nakar so mu tja postala prevroča in je zopet pobegnil v Jugoslavijo, kjer je nadaljeval pustolovščine. Policija računa, da je v zadnjih letih prisleparil nad 150.000 Din. V Bosni je prestopil v muslimansko vero in dobil ime Salih-efendi Čolnik. Sukal se je med samili uglednimi muslimani, od katerih nikakor ni odšel praznih rok.

NOVO OTVORJENA BRUSILNICA

STEKLA in OGLEDAL

MISKEC MIRKO, Ljubljana VII., Šiška, Medvedova 38. Tel. 35-75. 11032

• Trgatev grozda je veselje za staro in mlado. V takih primerih radi pozabljamo dneve skrbi in postajamo lahko miselnosti. Posledice takih zabav se kažejo navadno v obliki močnejših ali slabših prehladov. Ker prehlad ni nevarna bolezen, ga mnogi zanemarljivo in pozabljajo, da je prehlad izvor mnogih nevarnih bolezni. Zato se mora vsak prehlad zdraviti takoj, ko se pojavi. Najuspešnejše zdravilo prehlad z 1 do 2 tabletama aspirina ob enem s toplim čajem.

• Obledela obleke barva v različnih barvah in pilisira tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

• Poklonitev Ljubljanskega Sokola g. županu. Ljubljansko sokolsko društvo je poklonilo v deputaciji pod vodstvom stare šine g. Kajzela ljubljanskemu g. županu dr. Dinku Pucu krasen spominski album v znak zahvale za njegovo požrtvovalno sodelovanje ob priliki zadnjega vsesokolskega zleta v Ljubljani.

• Nocojšnji koncert moškega zbora varnostne straže iz Prage se začne točno ob 20. v veliki dvorani hotela Uniona. Praški gostje nastopijo najprej s češko in jugoslovensko himno, nato pa zapoje celo vrsto slovenskih in čeških moških zborov. Moški zbor varnostne straže šteje 40 članov. Je izvrstno izvežban in ubran ter je dosegel na vseh dosežanjih svojih koncertnih nastopih po češkoslovaški vseljudni odpravi priznanje. Zbor praških stražnikov potuje po Jugoslaviji in nocojšnji koncert bo drugi koncert na njegovem potu po kraljevini. Občinstvo vabimo, da s številnim posetom počasti goste iz zlate Prage. Po končanem koncertu bo prijateljski sestanek v restavracijskih prostorih hotela Uniona, h kateremu najvjudneje vabimo. Sedeži so od 6 do 30 Din v prodaji v knjižarni Glasbene Matice danes ves dan in od pol 20. dalje pred koncertno dvorano.

• Trboveljski slavčki pridejo spet v Ljubljano in bodo koncertirali v soboto 20. v veliki dvorani Uniona. Spored so

Z znanstvenega potovanja se je povrnili zobozdravniki

Dr. Juraj Kallay

in zopet redno ordinira

Marijin trg 3 Telefon 2782 10972

„Orlov“

nenadkriljiva
ščetkica
za zobe

Dobi se povsod

Zobozdravniška praksa

v lepem kraju Slovenije, dobro vpeljana, se z ali brez inventarja prodaja ali odda v najem. — Interesenti naj blagovoljno javijo svoj naslov pod značko »Izpraznim mestom« na oglasni oddelček »Jutra«. 11022

V. A. JANEŠEVA ŠUNKA

sardine in postvri, sir in druge delikatese so neprekosljivo dobre, a tudi najcenejše samo na Aleksandrovi cesti.

botnega koncerta, ki bo dobrodošen, bo imel tri dele. V I. delu nastopi pevsko društvo »Zvon« iz Trbovelj pod vodstvom svojega zborovodje g. Oskarja Mollia, za tem igra nekaj koncertnih točk trboveljski rojak, znani pianist g. Ciril Ličar, III. sklepni del koncerta pa bodo izvajali Trboveljski slavčki pod vodstvom g. Avgusta Šulgoja. Prodaja vstopnic v Matični knjižarni.

• Prvi simfonični koncert opernega orkestra bo letos v ponedeljek 16. t. m. v unionski dvorani. Orkester je v večjih rukah ravnatelja Poliča, spored pa izredno interesanten. Ljubljana bo spoznala novega odličnega koncertnega pianista Rusa Aleksandra Čerepina, ki igra poleg svojega klavirskega koncerta v a-molu s spremljevanjem orkestra še več krajših lažje umljivih lastnih skladb, med njimi 3 parafraze na velike ruske narodne pesmi. Ostali simfonični del koncertnega sporeda pa imajo domači avtorji. Prvič se izvajajo Osterčeva »Klasična ouvertura«, ki izide v založbi dunajske Universal-Edition. Overture je napisana polno, orkester močno zveni in je kakor nalašč za slavnostne prilike. Na sporedu je tudi Matijeva Bravničar s svojo plesno skladbo, nov pa na koncertnem odru mladi Bogomir Leskovic, ki po končanju ljubljanskega državnega konservatorija nadaljuje študije na dunajski akademiji. Njegova glavna predmeta sta čelo in kompozicija. Ravatelj Polič bo izvajal v ponedeljek prvič v Ljubljani njegovo skladbo za operni orkester: »Velika etida«. Opozarjamo na simfonični koncert, ki bo nudil vsakemu občivalcu velik umetniški užitek. Pripomnimo le, da bo operni orkester znatno pomnožen. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

• Okrajna organizacija JNS za Krakovo in Trnovo v Ljubljani priredi drevo 19.30 v telovadnici otroškega vrta, Cerkvena ulica 21., drugo predavanje v okviru socialne akcije za božičnico. Predavala bo znana naša pisateljica Manica Komanova o zelo aktualni in zanimivi temi. Po predavanju se predvaja film »Svečanosti na Jadranskem morju« in pa »Tomažek kot trgovski vajenec«. Vabljeni so vsi člani in prijatelji k številni udeležbi.

• Prvo predavanje Slovenskega lovškega društva, podružnice v Ljubljani bo 16. t. m. ob 20. v spodnji dvorani hotela »Metropol« (Miklič). Spored: uvod k ciklusu predavanj, objava razporeda, lovski izpiti in njihov pomen, narodno-gospodarski pomen lovstva. Predavala bo g. dr. Bevk Stanko. Vabljeni so k predavanju vsi člani in prijatelji lovstva.

• Uprava Hubadove župe JPS priporoča članom in članicam svojih ljubljanskih in okoliških pevskih društev, da se v obilnem številu udeležijo današnjega koncerta pevskega društva praške varnostne straže. Spored je zelo zanimiv. Izvajanje bo, kakor se čuje, izvrstno. Zato je treba a obilnim obiskom pokazati solidarnost z našimi brati iz zlate Prage.

• Naokrog na vrh je naslov filma, ki ga predvaja ZKD v Blitnem kinu Matič. Mlad zmagovalac Matterhorna se nam predstavlja, s kakimi napori je po 5 letnih pripravah premagal stene Matterhorna. Pri večerjani predstavi je bilo mnogo pla-nincev, med njimi znanih plezalcev. Film se bo zaradi velikega zanimanja predvajal še danes ob pol 15. in 18. in jutri ob 11.

• Motoklub Ljubljana je daroval za poplavljenec v Strugah 1000 Din.

• Za dan 13. januarja določena tradicionalna prireditve Jadranske straže se je morala zaradi tehničnih ovir preložiti na dan 20. januarja. Prireditve bo v dvorani Uniona. Prosiljo se vsa društva, da izvolijo to upoštevati.

• Tako zvani Pegleren zasidavajo. Na oglu Poljanske ceste in Kapiteljske ulice so delavci že pred nekaj dnevi zagradili prostor, kjer bo postavljena na prostoletu takozvanega Peglerza po Plečnikovem načrtu nova moderna zgradba. Delavci so že pričeli kopanje temeljev za nosilce vrhne zgradbe. Pod hišo bo namreč prost prehod a Krekovega trga v Kapiteljsko ulico, tako da sosedje ne bodo nič prikrašani, marveč bodo še pridobili z novo lepo zgradbo, ki bo apert doprinesla k lažji izbiri stanovanj in menda tudi lokalov.

• Cankarjevi »Hlapci« na delavskem odru. V nedeljo 15. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti.

• Banske uprave : OUZD. Po različnih humanitarnih prireditvah se je odločilo tudi uradništvo banke uprave in OUZD, da podpre s svojim nastopom poplavljenec Tekma pa ne bo samo humanitarnega značaja, marveč bo tudi a sportne strani. Omembe vredna, ker nastopajo v moštvo banovine in OUZD igralci, ki jih stalno srečujemo v prvovrstnih tekmah naših vodilnih klubov. Čisti dobiček je namenjen poplavljenecem, zato naprosamo občinstvo, da pridno sega po vstopnicah, ki so v predprodaji po 2, 5 in 8 Din v Zvezni knjižarni.

SNEŽKE

dežni čevlji, škornji in galoše že na zalogi. Velika izbira pri trvdki ALEKS. OBLAT, Ljubljana, Sv. Petra c. 18. Trgovci poslat!

• Preporočavcem. Danes ob četrtna 19. bo prvi redni članski sestanek v društvenem lokalu. Udeležba za člane strogo obvezna. Vabljeni so tudi člani SOP!

• Plesna vaja SO »Preporod« bo drevi ob 20. v Trgovskem domu. Sodeloval bo Ronny. Vodi g. Jenko. Vjudno vabljen!

• V tramvajski voz je treščilo. Včeraj popoldne je med dežjem tudi nekajkrat zagrmelo. Ko je zagrmelo nad mestom drugič, je baš obstal tramvajski voz pred splošno bolnišnico. Grom je bil oglušujoč in so se ljudje v vozu silno prestrašili. Takoj nato je tramvajski voznik ugotovil, da je treščilo naravnost v voz. Zaradi tega so pregorele varovalke in voz ni mogel na daljši vožnji. Potniki so morali preste-iti v drug voz a invalida so prepeljali v popravilo v staro remizo.

Lepo barvani lasje,

Barvanje las a pomočjo Oro barve je zelo lahko a enostavno. Trpežnost barve je časovno dolga in se pri pravih nianсах od črne do slatostarjene. t garnitura 30 Din.

Izpadanje las in prihlaj mim-nian-prenohata s uporabo vode od kopriv. Najboljše in edine samske, jive, sredstva za čiščenje las, ki ostanejo bujni in bleščajo. Vajka vodenica 30 Din.

Dobiva se povsod, a v pošto pošilja Nobilit parfumerija, Zagreb, Illica 34. IV

Nadležan obisk zamo-
dovesti človeka do
obupa. V takem slu-
čaju pa pomagajo od-
lični

Kdor je Kiki počuti se bolje,
Kdor je Kiki ta je dobre volje.

Kiki čudo osvežuje, se prilježe, prija.

IZDELEK: UNION, ZAGREB

• Prijeti mladi slepari. Varnostni organi so po daljšem trudu zalotili i prijeli dve pravi mladi slepari, ki imata na vesti kopico skrajno drzno izvedenih sleparij. Bili sta to neka 17 letna bivša služkinja in enako stara bivša dijakinja. Seznanili sta se v mestu, pričeli pohajkovati in posecati hodnike po šolskih poslopih, odkoder sta odnašali razno obleko. Pred dnevi sta se lotili neke 7 letne učenke, ki sta jo zvalili na Resljeve cesti v vežo hiše št. 9, ter ji ukradli 450 Din vredne uhane. Pozneje sta se polastili dveh aktovk, ki sta bili last dveh mladih dijakinj. Vthotapili sta se tudi v dvorano Sokola na Taboru ter odnesli tri pare čevljev in nogavice. Obe sta tatvine priznale in bosta izročeni mladinskemu sodišču.

• Slepjarjeva iznajdljivost. Krojač Josip Mehie iz Dobropolja je naročil te dni pri neki ljubljanski trvdki več metrov različnega manufakturnega blaga, ki ga je zanj vzela potovka ter ga, ker je imela v mestu še razne opravke, spravila pri ločarici Julijani K. Pred škofijo. Čez dobro uro pa se je pojavil pri Julijani K. neznan mlajši možki in zahteval omot, če, da ga bo ponesel potovki na postajo. Lončarica mu je verjela in je možki z omotom hitro izginil. Šele pozneje, ko se je zglasila potovka sama, se je ugotovilo, da je ženska nasledila drznemu sleparju. Odnešeno blago je bilo vredno okrog 600 Din.

Zvočni kino Dvor

Telefon 2730

Danes film konjskih dirk in zmag konja

Tommy Boy

Senzacionalna dresura konja. Napete dirke. Triki nasprotnikov, da preprečijo zmago.

V glavnih vlogah:

Clark Gable in Madge Evans

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

LJUDSKE CENE:
2, 4 in 6 Din (balkon 8 Din).

Iz Celja

• Za poplavljenec v mestu Celju je naklonila celjska podružnica zavarovalne družbe »Dunav« mestnemu načelstvu 1500 Din. Mestno načelstvo v Celju se iskreno zahvaljuje za velikodušno darilo.

• Operni abonma v celjskem gledališču. Uprava mestnega gledališča namerala poleg dramskega uvesti tudi operni abonma s 5 ali 6 gostovanji ljubljanske opere in opere. S tem bi dobilo Celje zelo pestro in bogato gledališko sezono.

• 40 letnico obstoja bo proslavila Savinjska podružnica SPD v Celju v nedeljo 12. novembra s svečanim jubilejnim zborovanjem.

• Šoferji celjskega sreza prireditelj se-stanek z zelo važnim dnevnim redom 16. t. m. ob 21. v klubovi sobi hotela »Uniona« v Celju. Dolžnost klicne vasega posameznega šoferja, da se tega sestanka gotovo udeleži!

• Tatvina kolesa. V četrtke zvečer je nekdo ukradel kovaču Intiharju iz Levca iz veže Majdičeve gostilne v Levcu kočo.

• Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni vefilim »Magija zapada« in dre zvočni predigr.

Precizna ETERNA

ura nudi trajno veselje

Iz Maribora

• Važno predavanje za obrtnike in pomočnike. V nedeljo 15. t. m. priredi podružnica Društva jugoslovenskih obrtnikov v Mariboru ob 9. dopoldne v Gambri-nusovi dvorani predavanje dr. Avgustina Reismana o obrtnem zakonu. Predavatelj bo razlagal predvsem določila novega obrtnega zakona glede službenega razmerja pomožnega oseba in obrtnih podjetij.

• Prva glasbena premiera v novi sezoni mariborskega gledališča bo drevi. Upri-zori se opereta »Rože v snegu«.

• Hud karambol. Včeraj popoldne je prišlo do hudega karambola na vogalu pred Narodnim domom. Trečila sta avto-bus, ki obratuje na progi Sv. Kungota-Maribor, in tovorni avtomobil trgovca s sadjem in vinom Fokterja. Avto-bus je za-vozil v zadnji del tovornega avtomobila, kateremu je poškodoval karoserijo, pa tu-di avto-bus sam je bil nekoliko poškodovan.

• Dve žrtvi napadov. Predsinočnim je napadel iz zasede neznan možki 38 let-nega delavca Friderika Alta iz Črešnjevca in ga udaril z lato tako močno po glavi, da ga je pobil na tla. Žrtev podobnega napada je postal tudi 34 letni vinogradniški čuvaj Ivan Lorbec iz Krčevine, ki je dobil globoko rano na levici, zadano z no-žem. Oba ranjena se zdravita v maribor-ski bolnišnici.

Tatvina. Trgovcu Črepliku Otonu se ponoči odrgali zlikovci s stene pred njegovo trgovino na Pobrežki cesti avtomatno tovarne čokolade »Mirna« vredne 1200 Din. Delavcu Antonu Milačniku je tat odpeljal izpred neke trgovine na Aleksandrovi cesti 600 Din vredno kolo. V vezi realne gimnazije je nekdo snel s kolesa krmilo dijaku Močniku. Tkalki Ani Zakraskovi v Koseske ulici je neka tatnica ukradla jopico. Mizarškemu mojstru Antonu Marušiću je izginil s dvorišča na Pristanu 200 Din vreden ročni vozilek.

Ukradeni grozdje sta prodajala. Včeraj zgodaj jutraj je stražnik na Zrinjskega ka trgu zasledil nekega Karla in Marijo, ki sta prodajala grozdje od hiše do hiše. Ko sta opazila stražnika, sta se pričela obnašati tako sumljivo da ju je stražnik aretiral. Na policijski sta priznala, da sta kradla grozdje v vinogradu posestnika Weingerla v Pesnici. Policija je oba izročila sodišču.

Kaj je bilo najdeno? V preteklem mesecu so bili pri predstojništvu policije oddani naslednji najdeni predmeti: velik kovčeg s različnimi predmeti, dežnik, dva prstana, aktovka, dve denarnici s gotovino, listnata, cigaretna doza, ženska zaplestna ura, mlad pes prepelčar in mlaja srna.

ALI STE TUDI VI PESIMISTI?

Postali boste optimisti, če se boste kopali v vodi, ki ste ji dodali znano ISLA KONIFEREN kopalno sol. Ta kopal vas bo osvežila, ojačila in vam dala novih sil za srečno in uspešno življenje. 247

Iz Kranja

Glasbena šola v Krenju ima v sredo 25. t. m. ob 20. v pevski sobi gimnazije svoj redni občni zbor s običajnim dnevnim redom. Društveni člani, stariši učenec in prijatelji glasbe se vabijo k številni udeležbi. — Odbor.

Iz Hrastnika

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem otvoril podružnico v Hrastniku pri »MENIHU« št. 174. Potrudi se bom svoje odjemalce vedno kar najbolje postrežem ter se toplo priporočam. 11028 **Drago Radej.**

Kino »Sokol« bo predvajal v soboto in nedeljo opereto »Bombe na Monte Carlo« in zvočni tehnik.

Iz Trbovelj

Nepoštena volilna borba. Kljub opozorilu v časopisu, da bodo oni, ki širijo laži o kandidatih jugoslovenske gospodarske delavske liste, izročeni sodišču, se nekateri še vedno poslužujejo te nečestne agitacije. Mislijo si najbrže: »Do volitev bom s temi lažmi agitiral, po volitvah bom pa preklinal in bo vse dobro.« A se močno motijo. Doselej sta vložena že dve tožbi: eno je vložil g. Štruc, drugo pa trgovca g. Radej in Požun. Tožitelji so trdno odločeni, da ne pristanejo na poravnavo.

Nameste vena na grob blagopojne g. Josipine Urbančičeve je zbralo učiteljsko deklešče šole za Trbovlje - Vode 120 Din v prid Rdečemu križu v Trbovljah. Iskrena hvala!

Iz Ptuj

Sprejemanje delavcev za novo tekstilno tvornico v Ptuj. Vodstvo nove tekstilne tvornice bo najbrže od meseca decembra dalje sprejemalo delavce, in sicer pretežno ženske moči. Moški pridejo v poštev le v primerih, ako so bili v tekstilni stroki že zaposleni. Delavci iz mesta, ki žele dobiti delo v novi tiskalnici, naj se prijavijo v mestnem magistratu v sobi magistratnega tajnika.

Občni zbor Francoskega krožka v Ptuj bo v ponedeljek 16. t. m. ob 18. v gimnaziji. Krožkova knjižnica je odprta za članstvo vsake srede od 18. do 19. Tudi letos se bodo vršili tečajji francoskega jezika za učence vseh šol kakor tudi za ostalo občinstvo. Interesenti se naj zglasijo pri tajniku g. Šestanu ali pri gimnazijskem slugi.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal noč ob pol 21. in v nedeljo ob pol 16. in ob pol 21. nemško vojaško humoresko »Veseli tovariši« in nov žurnal.

ST. VID NAD LJUBLJANO. K. o. JNS je priredila dva volilna sestanka za občinske volitve, prvega v sredo na Brodu pri Zibertu, drugega v četrtek pri Ivanu Zaletelu v Malih Vižmarjah. Oba sestanka sta bila zelo dobro obiskana. Zlasti sijajna je bila udeležba pri Ivanu Zaletelu, kjer je poslanec g. Koman otvoril sešestanek in obrazil velik pomen sedanjih občinskih volitev iz gospodarskega in državnega stališča. Razkrinkal je tudi laži, ki jih trojijo nasprotniki o nosilcu nacionalne kandida-

ne liste, sedanjem županu g. Valentinu Babniku. Pozval je volilce, da pridejo v nedeljo vsi na volišče in glasujejo za dosedanjega župana g. Valentina Babnika. Viharno pozdravljen se je oglašil k besedi g. Valentin Babnik in navedel vse, kar se je v občini koristnega storilo za časa njegovega županovanja. Edino, kar mu nasprotniki očitajo, je to, da je priznal nujno in državno edinstvo, v katerega duhu je vedno deloval v prilogi občine in občanov. Vsi so navdušeno odobraval njegova izvajanja in klicali: »V nedeljo vsi za Babnika!« Oba shoda sta pokazala, da bo lista g. Valentina Babnika zmagala na vsej fronti.

GORENJI LOGATEC. Dne 8. t. m. je imela kandidatna lista našega priljubljenega župana g. Miroslava Puppisa volilni shod v gostilniških prostorih Milana Urbasa. Shod je bil prav dobro obiskan. Otvoril ga je župan g. Puppis in je podal besedo notarju g. Mrevljetu, ki je ožigosal nesmiselno postopanje opozicije in dokazal, da je kandidatna lista župana g. Puppisa res prava gospodarska lista, ki je edino pozvana, da vodi tukajšnjo občinsko upravo. Zatem je poročal narodni poslanec g. dr. Rape, ki je obrazil pomen novega zakona o občinah. Zborovalci so v navdušenjem sprejeli vsa poročila, odločno zavrgli brezplodno gonjo opozicije in se sodočno izjavili za kandidatno listo župana g. Puppisa, ki bo pri volitvah zmagal z ogromno večino. Na kak način je opozicija sestavljala kandidatno listo in s kakimi pretevezami, je najbolje razvidno iz tega, da je več podpisnikov te liste preklicalo javno svoje podpise. Opo-

zicijska kandidatna lista zato tudi nima nikake zakonite opore in bo gotovo po izvršenih volitvah banska uprava ukrenila glede nje vse, kar je potrebno.

KOZJE. Volilna agitacija je tudi pri nas živahna, ker je poleg liste JNS vložena še druga lista, ki pa nima upa na uspeh. Tega se počasi zaveda tudi oni del volilcev, ki je bil splošno prijetno omamljen. — Danes 14. t. m. bo za kozjanski okraj spominski dan, ko je pred 4 leti prvič stekla naša železnica, to je celjski avto-bus. S tem je prišel naš okraj v dotiko s svetom, ki mu je bil prej tako silno daleč. Velike so bile žrtve, da se je to zgodilo. Največje žrtve pa doprinaša brezdomstvo vsak dan šofer g. Dobovšek Franc, ki vozi na tej progi, ki ima obilo vzponov in serpentin, od vsega početka brez najmanjše nezgode. Tudi sicer uslužnemu šoferju franču ljudstvo rado zaupa. Naj bodo k tej obletnici njemu in mestni občini celjski izražena čestitka za željo, da bi gmotne žrtve ne povzročile kakih izprememb. — Trgatev se je tudi pri nas kakor drugod zakasnila. Zadnje tople dni se je gozdje sicer nekoliko popravilo, toda lanskega letnika še daleč ne bo doseglo. Sadna kupčija je ugodna, a kaj, ko je sadno drevje v splošnem slabo obrodilo.

SOKOL

Sokolski gledališki oder v Šiški uprizori drevi ob 20. v Sokolskem domu komedijo »Ziviljenje je lepo«. Prosimo za številno udeležbo.

S P O R T

Balkanske igre končane

Atene, 8. oktobra.

Današnje tekmovalje je posetilo rekordno število gledalcev, 80 do 100.000. Stadion je bil že eno uro pred napovedanim tekmovaljem do zadnjega kotička nabit. Publika je z vso napetostjo sledila borbam v stadionu in živahno aplavdirala zmagovalcem.

Prvi so štartali ob 13.30 maratonski tekači. Tekli so klasično progo iz Marathona do Athen, kjer je bil cilj v stadionu. Prijazna vasica Marathon je sprejela že v jutranjih urah množico tujih ljudi, funkcionarjev, spremljevalcev in tekmovalcev. Vsi so se skrbno pripravljali za dolgo in težavno tekmovalje. Na startu se je javilo 18 tekmovalcev, med temi 10 Grkov, 3 Jugoslovenci, 2 Bolgari, 2 Rumuni in 1 Albaneec. Vodja tekmovalja je dal tekmovalcem še zadnja navodila, nakar jih je točno ob napovedanem času s besedami: »La bone victoire spustil s starta. Polagoma so se tekmovalci razvtrstili v dolgo kačo, kateri se je kmalu postavil na čelo Sporn. Tudi naš drugi tekmovalac Belas se je v početku držal v sprednji skupini, dočim je pa naš tretji tekmovalac Vidović že v začetku zaradi blezure na nogi slabo tekkel. Prišel je že po 8 km na zadnje mesto obnemem z Bolgarom Patarskijem. Tudi ta je tedaj že šepal in je kmalu odstopil, dočim je Vidović vzdržal do 30 km, kjer je nato odstopil. Istočasno je odstopilo še več drugih tekmovalcev Orkov. Po 25 km Sporn še vedno vodi. Sledita mu v razdalji 500 m Rumun Gall in Grk Sarra.

V večji razdalji pa zopet nekaj Grkov z Bolgarom Figarovom in Belasom. Po 28 km pa prehite Sporna Gall, Sarra in Kyriakidis toliko, da jih ne more več dohiteti. S tem je že v splošnem končni placement izkristaliziran. Od vsake narodnosti se moreta plasirati le po 2 tekmovalca, tako da razen obeh Grkov v vodeči skupini, ne more priti noben Grk v poštev za placement. Vendar je usoda hotela drugače. V zadnjih kilometrih sta se ločila še Sarra in Gall od Kyriakidisa. Kot prvi se prikaže skozi vhod v stadion Sarra, 2 m za njim pa Gall. Tedaj se prične obupna in divja borba za zmago. Gall zbere svoje poslednje moči in prehite poslednjih 50 m Grka, ki je pa tako izčrpan, da se zgardi na tla 2 metra pred ciljem. Nezvestnega odneso skozi cili. Drugi je potemtakem Kyriakidis, ki se po kakih 3 minutah prikaže na stadijskih vratih. Spremlja ga buren aplavz 100.000 glave publike. Po daljšem presledku se prikaže Sporn, kateremu sledi zopet po daljšem presledku drugi. Končni placement je torej: 1. Gall (R) 3:02.41, 2. Kyriakidis (G) 3:05, 3. Sporn (J) 3:14.45, 4. Figarov 3:17.50, 5. Popadopoulos (G.) 3:20.25, 6. Belas (J) 3:21.44.

Publika na stadionu je z napetostjo poslušala telefonska poročila o stanju med potjo. Na stadionu so se pa med tem pričela tekmovalja.

400 m predtekmovalja.

I. 1. Passi (G.) 52.6, 2. Mehmed Ali (T.), 3. Cankov (B.). II. 1. Nemes (R) 52.6, 2. Stavrinovs (G.) 52.7, 3. Kristov (B.) 53.2.

Oba naša tekmovalca Gaberšek in Madžarevič sta se v svojih predtekkih plasirala kot četrta. Konkurencija je bila za njiju premočna.

400 m finale:

1. Nemes (R.) 51.4, 2. Passi (G.) 51.6, 3. Stavrinovs (G.) 52.4, 4. Mehmed Ali (T.) 53.4, 5. Kristov (B.) 53.6, 6. Cankov (B.) 56.6.

Nemes je tekkel zelo taktično. Obrnil se je do zadnjih 20 metrov in je v tem pogledu nadkriljeval ostale.

110 m z zaprekami predtekmovalja:
I. 1. Mantikas (G.) 15.2, 2. Tefik (T.) 17.2, 3. Banščag (J.) 18.2, II. 1. Ivanović (J.) 16.6, 2. Varbanov (B.) 17.5, 3. Veinoglon (G.) 17.6.

Mantikas je enako, kot včeraj na 400 m z zaprekami pokazal svojo odlično tehniko. Pa tudi našemu Ivanoviću gre preskoko odlično, manjka mu le še brzine, ki jo bo pa talentirani mladenič gotovo že kmalu dosegel. Banščag bi gotovo dosegel boljši čas, da se ni skoraj prevrnil pri preskoku preko zapreke.

110 m z zaprekami finale:

1. Mantikas (G.) 14.9, 2. Ivanović (J.) 16, 3. Banščag (J.) 17, 4. Varbanov (B.) 17.2.

Kot tretji je prišel na cilj Veinoglon (O), ki pa je bil diskvalificiran, ker je podrl več kot 3 zapreke. Prav zaradi tega je bil Tefik kot četrta diskvalificiran.

Met kopja, helenski stil (10 tekmovalcev):
1. Mihalopoulos (G.) 57.28, 2. Papageorgion (G.) 55.94, 3. Kovacevič (J.) 55.68, 4. Karakas (T.) 53.29 (nov turški rekord), 5. Hochel (R.) 53.06, 6. Georgijev (B.) 51.13. Rezultati so za naše razmere prav dobri, vendar pa bi mogli biti Kovacevič z nekoliko boljše tehniko s lahkoto prvi. Naš drugi tekmovalac prof. Messner pa je izpadel in ni prišel v finale. Da je vrgel dva centimetra več, pa bi se plasiral. To je vsekakor smola.

Tek 1500 m (10 tekmovalcev):

1. Tsoncalas (G.) 4:12, 2. Georgakopoulos (G.) 4:12.8, 3. Krevs (J.) 4:13.4, 4. Manea (R) 4:15.2, 5. Lagnousan (R) 4:20.2, 6. Besuin Omer (T) 4:26.2.

Za Jugoslavijo je štartal še Starman, ki je prišel na cilj sedmi in se torej ni plasiral. Takoj po prvi rundi se odtrgajo oba Grka, Manea in Krevs. Vodita Orka, Zadaj sledi kot sedmi po redu Starman, ki se zamažni poskusa povzpeti na boljše mesto. V vodilni skupini skušata doseči Manea in Krevs vodstvo, kar se jima pa ne posreči. Posebno lepa je bila borba v zadnjem krogu. Na poslednjem ovinku je Krevs že prehitel vse tri, a Grka imata še dovolj moči, da ga v elegantnem finisu prehitita in režeja cilj kot prvi in drugi v odličnih časih. Tudi Krevsov rezultat je izvrsten.

Stafeta 4 × 100 m: 1. Grčija 43.9, 2. Turčija 44.4, 3. Jugoslavija 45, 4. Rumunija 45.2, 5. Bolgarija 46, 6. Albanija 47.

Naša stafeta je nastopila v postavi: Kovacevič, Zupancič, Stefanović, Ivanović. Poslednji je moral vskočiti na mesto Buratoviča, ki si je pri skoku v dalj pretegnil nogo. Ta stafeta prav za prav ni prinesla nikakega presenečenja, kajti placement se

je dal določiti že v naprej z ozirom na jakost sprinterjev posameznih narodov. Jugoslavija je bil od početka do konca tretja, le naskok Turčije se je proti koncu povečal zaradi nesigurnih predaj, ki so bile pa v splošnem še precej dobre.

Skok ob palici: 1. Dojčev (B) 3.90 (nov balkanski rekord), 2. Andreopoulos (G) 3.70, 3. Mitrofanis (G) 3.50, 4. Banščak (J) 3.40, 5. Haidar (T) 3.40, 6. Feigl (J) 3.10.

Nas je presenetil Feigl s svojo slabo formo. Vsekar pa je občudovanja vreden kolosalen uspeh Bolgara Dojčeva, ki je z dovršeno tehniko postavil rezultat, s katerim je četrti v Evropi. Ta točka je trajala najdalje časa izmed vseh, kajti poslednje borbe za mesta so se vršile ob svitu reflektorjev, ko so bila že vsa druga tekmovalja končana. Zanimiva je bila zlasti borba med Banščakom in Haidarjem, kajti borila sta se kljub majhni višini najdalje časa.

Troskok: 1. Paterakis (G) 13.89, 2. Mikid (J) 13.72, 3. Latrakis (G) 13.23, 4. Selim (T) 13.01, 5. Gančev (B) 12.72, 6. Tefik (T) 12.08.

S to točko se je zaključilo tekmovalje balkanskih iger. Sledila je še razdelitev nagrad na stadionu. Grki so podeljevali nagrade za prva mesta, a v glavnem le za tiste, v katerih so bili sigurni, da bodo oni zmagali. Jugoslavija je dobila za tri zmage en sam pokal, t. j. za 1000 m Krevs lve. Istotako so dobili tudi Bolgari za tri prva mesta en pokal. Vsi ostali prvo, drugo in tretjeplasirani pa so dobili kolajne in diplome. Krasen pokal je dobil maratonec Gall kot zmagovalce.

Končno stanje točk ob zaključku balkanskih iger: Grčija 169 točk, Jugoslavija 110, Rumunija 67, Turčija 59, Bolgarija 53, Albanija 7. Jugoslavija se je torej letos močno popravila napram lanskim točkam, ko je bila pred Rumunijo le za eno točko.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje p. o. dne 11. oktobra.)

Suspendirata se do nadaljnjega igralca Svetic Vili (Ilirija) in Jeršek Danilo (Jadran), dokler ne poravnata svojih obveznosti do prejšnjega kluba Primorje.

Dopis Čakovčevega SK, br. 412-33, od 3. oktobra, v katerem sporoča poškodbo igralca Krznarića Viktorja, se odstopi p. f.

Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za Panonijo, Murska Sobota, Kramarić Josip, Drvarić Ludvik, Vöröš Ludvik, Kossli Franjo, Serafinović Živoj, Sabo Aleksander, Zelenko Herman, Golar Mano, Rajh Boris, Rajh Dušan, Luthar Franc, Pojbić Karol, Pojbić Ladislav, Dolgaš Ladislav, Hari Ludvik, Sepesy Elemer, za Jadran Gabrovšek Milan, za Svobodo (Vid) Dežman Alojz, samarin Stanko, za Svobodo (Zagorje) Kauka Bruno, za ISSK Maribor Krizanc Franc, Zgur Stanko, Čebulj Pavel, za Ilirijo, Zadel Samo, za Zagorje Grošičar Leopold, za Gradjanski SK Čakovčev Šćuric Stjepan; s pravom nastopa 21. oktobra t. l. za Sloga, Loke pri Zagorju Pušnik Ivan, za Jadrana Vrančič Drago, za Slovana Žnidarič Stane, za ISSK Maribor Šonaja Zdenko, za Reko Bümler Heribert. Zavrne se verifikacija igralca Bračića Danila za Hermes in igralca Bednjaka Bele za Panonijo, ker niso v prijavnici navedeni vsi podatki. Verificirajo se s pravom nastopa 14. oktobra t. l. za mednarodne, 27. decembra t. l. za prijateljske in 27. marca 1934 za prvenstvene tekme za Panonijo Varga Mirko, Dohr Rihard, Toht Josip. Čitajo se s pravom takojšnjega nastopa za Enakost (Jesenice) Dolžan Rado, Uranik Franc, Azman Drago. Prvenstvene tekme se bodo določile Enakosti, čim poravnava vse obveznosti in pošlje vse potrebne tiskovine.

ASK Primorje. (Nogometna sekcija). Ker je večerajšnji trening odpadel se vrši izjemno za ligo in prvo moštvo danes od 16. naprej.

SK Jadran. Postava moštva za nedeljsko prvenstveno tekmo s Korotanom je: Vinko, Tone, Janez, Franc, Ludvik, Rudi, Dolfe, Beno, Janez II., Jože, Rudolf I., rezerve Gabrovšek, Lipovšek, Wailgoni, Kocjan, reditelji Tomšič, Klir, Bežalj, šušaršič, stranski sodnik Verbič. Opremo: Burger. Moštvo rezerve in reditelji morajo biti ob vsakem vremenu ob 14.45 na igrišču Korotana. Rakovnik.

TSK Slovan. V nedeljo ob 11.30 morajo biti pred glavnim kolodvorom za pot v Kranj: Moša I in II, Pelicon, Grm, Galle, Sinkule, Bügel, Thuma, Kolarič, Ključec, Vidic, Sluga, Novljan, Perc, Šavs, Dečman, Batič, Smrekar, Žnidarič, Rozman, Jerančič, Sinček I, Uhan, Ceglar, Šorn in Turk. Opremo preskrbi na kolodvor gospodar.

SK Mars. V nedeljo ob 10. se vrši prvenstvena tekma z Grafiko na igrišču Hermesa. Ob 9.30 se morajo javiti na igrišču: Zavri I, Dolinar, Pogčnik II, Zavri II, Krasovec, Klingenstein, Vrhovec, Wohlfart, Zupane, Burger, Jerab; rez. Jenko in Zupančič. Blagajniško službo bo vršil Vrhovec Jož I.; reditelji Stražišar, Kosar in Strah, stranski sodnik Pogčnik I. Nadzor Novak.

SK Reka. Jutri ob 13. naj bodo na igrišču Panonije Torkar, Jaka, Petrovič, Škočir, Korli, Čuha, Laznik, Hladnik, Rožman, Remskar, Erjavac in Kokalj, ob 14.15 pa Pikič, Nany, Bojan, Korle, Drage, Dane, Košmrl, Ane, Zinke, Pino, Heribert, Broni.

SK Grafika. V nedeljo se morajo javiti ob 9. v gostilni Belič: Trpin, Ploh, Mekina, Strojmar, Usenik, Bežan, Vetrčnik, Lave, Katavič, Stupica, Verbel, rezerva Trobevšek, reditelji Požgaj in Fernich.

SK Slavija. V nedeljo morajo biti ob 8.30 na igrišču Ilirije: Cice, Franci, Tone, Nace, Pepe, Butkovič, Otmar, Jože, Drežec, Cane, Šustar, Peter, Sime. Tekma rezerv odpade.

Nedeljski nogomet v Celju. V nedeljo ob 13.30 se bo pričela na igrišču Olimpa v Gaberju drugorazredna prvenstvena tekma med Olimpom in Šoštanjem. Sodil bo g. Janežič. Ob 15. bo na Glaziji prvorazredna tekma med Hermesom iz Ljubljane in Celjem. Sodil bo g. Ochs. Ta tekma bo gotovo zelo zanimiva in napeta. Moštvo Celja bo moralo nuditi isto igro kakor zadnji nedeljo, če bo hotelo doseči ugoden rezultat.

SK Ilirija (lahkotletski sekcija). Sestanek celokupnega članstva sekcije v ponedeljek ob 19. v posebni sobi kavarna »Evropa«. Sestanek je obvezen za vse aktivne člane, vabljeni so pa tudi vsi nekdanji člani in prijatelji sekcije. (Hazenka sekcija). Danes trening ob 16.30. Ob zelo slabem vremenu v klubski sobi Evrope ob 18. sestanek za vse članice. Nada in Ruša sigurno. K treningu prinesite vso klubsko opremo.

TKD Atena. Lahkotletski trening v soboto ob 16. in nedeljo ob 9. na našem igrišču. V slučaju slabega vremena v nedeljo ob 10. skupen sestanek istotam, da se domenimo za zimski trening.

Pristopajte k „Vodnikov družbi“

dov svoje zmage, ker bi bil zapadni del države pod Zagrebom gospodarsko in po prebivalstvu dvakrat močnejši, pač pa je zagrebški načrt propadel zaradi nesposobnosti Zagreba, da izvede svoj koncept. Čim je bil prepričan sam sebi, ni je socialni potres zamajal tla pod nogami in pred nevarnostjo popolnega socialnega razkroja, čigar znaki so se že nevarno kazali vespovsod, je bil sam prisiljen prositi pomoči pri srbski vojski, ki je bila v vsaki hrvatski in slovenski vasi sprejeta z velikim navdušenjem, ne kot osvajaalka, temveč kot osvoboditeljica. Borba za prvenstvo med Zagrebom in Beogradom je bila končana.

Odsej pa dela Beograd težke politične napake. Tam so namreč slabo poznali Zagreb, ker so bili stiki med obema mestoma pred vojno dokaj skromni. Glavno besedo je imel tedaj v Beogradu stari Pašić, ki je vodil Srbe do zedinjenja kot Mojzes Izraelce v obljubljeni deželo. Čim pa pride jugoslovski narod do cilja, se je Mojzes nava hla zadel nekam tuja. Pašić ni prav za prav nikoli mislil na Jugoslavijo. Ves čas njegovega uspešnega življenja mu je lebdela pred očmi le Velika Srbija. V teh razmerah se vseli v Beograd kot zli duh Svetozar Pribičević.

Pribičeviću pripisuje Banić največjo krivdo za polom našega demokratičnega. Dobil je kot »ekspert« za Hrvatsko v Beogradu polnomočje, da reši hrvaško vprašanje. Živel je vse svoje življenje med Hrvatimi, bil je eden glavnih voditeljev Hrvat-

KULTURNI PREGLED

Mirko Banić: Crucifiés au carrefour

La Yougoslavie vue par un Croate.
Paris, Bossuet.

Pod gornjim naslovom je napisal mla. di hrvatski publicist Milan Banić politično zgodovino Jugoslavije. Knjigo je izdal v francoskem jeziku pač zato, ker jo je namenil kot informacijski vir široki evropski javnosti, ki naše razmere zelo slabo pozna in nas zato tudi vedno narobe, če že ne krivično sodi. Vendar Banićeva knjiga ni propagandistično delo, temveč važen in nepristranski dosežek k razumevanju političnih prilik naše domovine. Mojstrsko nam avtor slika genezo jugoslovenskega problema, ki obstoja predvsem v srbohrvaških odnosih, vse ostalo kakor slovensko vprašanje, federalizem in partikularizem pa je le navlika, nastala okrog tega osnovnega vprašanja. V kratkem in pregančnem slogu, jedrnat in naravnost plastično nam kaže pisek, kako smo bili v usodnih novembrskih dneh leta 1918. duhovno za zedinjenje še nepravilni, razvijala dalje revščino naše laži-demokracije, ki vlada, oziroma bolj rečeno, pustoši od leta 1918. do 1928., sledimo korak za korakom propadu te demokracije do katastrofe junija 1928, iz katere vodi 6. ja-

nuarski režim ne le kot edini izhod, temveč tudi kot edina rešitev.

Novi režim je le heroičen poskus ozdraviti jugoslovensko demokracijo moralne ga propada, kamor so jo zavlekli strankarske razprtije nesrečnih prvih let in rešiti državo pred neizogibnim razpadom. Pač je želja najmerodajnejših čimteljev vrniti naš narod demokraciji, toda pravi demokraciji, nikdar pa več k demokraciji iz let 1918—1928. Še vedno se najdejo ljudje, ki sanjajo, da bo mogoče zavreti kolo zgodovine, ki sicer počasi toda neumorno dela na duhovnem in materialnem zedinjenju jugoslovenskega naroda in se vrniti v razmere partikularizma, ko so paševali pod krinko demokratizma neke »demokratske dinastije« Pašići, Radići, Pribičevići itd. Kdor se še vdaja takim utopijam, temu je čitanje Banićeve knjige neobhodno potrebno, da bo razumel in videl zgodovinsko resnico, kako je bilo s 6. januarjem eno razdobje jugoslovenskega notranjega življenja definitivno zaključeno in se je pod to poglavje zgodovine potegnila končna črta.

Milan Banić je Hrvat. Kakor pravi v naslovu gleda na jugoslovenski problem s stališča Hrvata. Priznati pa moramo, da ga gleda z očmi dobrega Hrvata in iskrenega Jugoslavena. Z očmi zgodovinarja

opisuje in presoja napake, ki so bile narejene na obeh straneh. Vendar ga je njegovo razlaganje privedlo do zaključka, da v naši narodni tragediji leži na Hrvatih večja krivda nego na Srbih. Prav za prav ne toliko na Hrvatih, kolikor na Zagrebu.

Pisec dokazuje, da je treba Hrvatsko točno ločiti od Zagreba, ki ni bil nikdar hrvatski. Še globoko v novo dobo je bil nekak ovdanega madžarskega in nemškega fevdalnega elementa v hrvatskem kmetem morju in med obema je zijaal pravi prepad. Ta anacionalni, pod tujevim vplivom stojič Zagreb, v katerem se šele okrog leta 1830. pokažejo prvi poganjki hrvatskega meščanstva, vodi sto let dolgo borbo proti Beogradu, ki kaže iste ambicije na vodstvo jugoslovenskega naroda. Beograd pa postaja takoj po svoji osvoboditvi izpod turške jarma slovansko mesto, prestolnica svobodnih srbskih kmetov, kar mu daje neprimerno moralno premoč v tem dvoboju. Z ilirskim in Strossmayerjevim pokretom skuša Zagreb rešiti jugoslovensko vprašanje pod svojim vodstvom. Ko vidi svoj neuspeh, iznajde zloglasno »hrvaško pravico«, ki razbija jugoslovenski narod z znamenito črto Zemun—Kotor. Na vzhod in zahod, Beograd in Zagreb. Celih 30 let traja ta najzlostnejša doba jugoslovenske politične zgodovine, dokler ne ustvari Supilo srbohrvaške koalicije. Toda tudi ta koalicija ne reši vprašanja primata med Zagrebom in Beogradom, tako da oba centra tudi tedaj ne skleneta miru, temveč le nekakšno pre-

mirje. Dualizem v jugoslovenstvu traja dalje.

Streli v Sarajevu spravijo v tek dogodke, ki bi rabili še samo nekaj let mirnega razvoja. V letih 1914—18 počiva vprašanje prvenstva. Med tem ko pada Beograd v prab in pepel pod nemško-avstrijskimi granatami, bogati Zagreb z vojnimi dobavami. Ves čas krvave vojne doprine se ravno Zagreb najmanj od vseh jugoslovenskih krajev k velikemu delu uedinjenja.

Šele oktobra leta 1918., ko je razpad Avstrije viden že na vseh koncih, se postavi Zagreb v jugoslovenske vrste. Čuti pa, da

Gospodarstvo

Problem trošarine na vino

V zadnjem času se, kakor znano, mnogo razpravljalo o trošarini na vino. Pri tem so mišljenja raznih interesiranih stanov zelo različna in se interesi poedincev in posameznih skupin precej križajo. Zlasti si nasprotujeta stališči gostilničarjev in vinogradnikov. Dejstvo je, da novelizacija trošarinskih predpisov glede trošarine na vino ni zganje, ki je stopila v veljavo lani 18. aprila, ni prinesla zaželenih rezultatov. Ne da se oporekati, da je ukinitve trošarine, odnosno nadomestitev trošarine s trošarinsko takso v znatni meri koristilo vinogradnikom. Na drugi strani pa je dejstvo, da je sedanja ureditev vinske trošarine na škodo gostilničarskega stanu, bodisi glede krivične razdelitve v kategorije za trošarinsko takso, odnosno glede zmanjšanja konsuma, ker gre mnogo vina v konsum brez posredovanja gostilničarjev, ki nosijo teška bremena. Že letos pomladi je skupina senatorjev pod vodstvom dr. Šiljovića iznesla predlog za spremembo zakona. Pozneje so se tej skupini pridružili tudi drugi senatorji, tako da obstaja danes v senatu znatna večina za spremembo zakona. Tudi finančno ministristvo je izdelalo podoben predlog.

Kakor je podoba vendar ne bo tako težko najti formulo, ki bo pri popuščanju na obeh straneh lahko zadovoljila tako vinogradnike kakor gostilničarje ter ostale interesirane faktore. Bistvo zahtevane spremembe je pred vsem v tem, da se bodisi trošarina ali pa trošarinska taksa plačuje vsaj približno po višini iztočenega, odnosno prodanega vina. Pri tem naj le krat-

ko omenim, da je predlog, ki so ga iznesli nedavno beogradske gostilničarji in po katerem naj bi v bodoče obremenjevala trošarina proizvođače vina, torej vinogradnike, docela neresen in se na merodajnih mestih nikjer niti ne razmišlja o tem, da bi se ta predlog osvojil. Zato bi bila potratna časa, če bi vinogradniške organizacije nadalje vso energijo uporabljale za boj proti temu neresnemu predlogu.

Pričakovati je, da bomo še ta mesec čuli definitivno stališče glede vprašanja spremembe trošarinskega zakona, tako od strani vinogradnikov, ki bodo imeli dne 15. t. m. v Beogradu svoj kongres, kakor tudi od gostilničarjev, ki so sklicali svoj kongres za 25. t. m. prav tako v Beogradu. Uvideli vinogradniki sami spoznavajo, da so sedanja trošarinska predpisi precej oškodovani interese malih točilcev in da je treba pogreško popraviti. Seveda pa vinogradniki nadalje zastopajo stališče, da pristajajo na tako korekturo le tedaj, če ostane sedanja pavšalni sistem nadalje v veljavi. Gostilničarji pa se zavzemajo za to, da naj se v bodoče državna in banovinska trošarina pobira točno po višini iztočene pijače, bodisi na podlagi prejšnjega sistema ali pa v trenutku stavljenja vina pod pipo, ker ni mogoče kategorij za plačilo trošarine tako pomnožiti in pavšalni sistem tako preurediti, da bi bila izključena vsaka krivična obremenitev. Pavšalni sistem trošarinske takse namreč nima dovolj elastičnosti kakor sistem trošarine, ki se pobira točno po višini iztočenih količin.

Cene trošarine prostega sladkorja za slajenje mošta

Kmetijska družba objavlja, da bo dobavljala trošarine prosti sladkor na razne postavke po naslednjih cenah za kg (v dinarib):

	pri dobavi	10.000	5000	5000
		kilogramov		
Slovenka Bistrica	5.54	5.76	5.97	
Konjice	5.49	5.70	5.92	
Gor. Radgona	5.55	5.77	5.98	
Ljutomer	5.58	5.75	5.96	
Celje	5.46	5.67	5.89	
Maribor	5.54	5.76	5.97	
Ormož	5.50	5.71	5.93	
Ptuj	5.53	5.75	5.96	
Šmarje pri Jelšah,				
Mestinje	5.41	5.63	5.84	
Pivnice - Murska				
Sobota	5.55	5.77	5.98	
Brežice	5.52	5.73	5.95	
Sevnica	5.40	5.62	5.83	
Videm - Krško	5.34	5.55	5.77	
Novo mesto	5.50	5.71	5.93	
Melitka	5.46	5.67	5.89	
Črnomelj	5.46	5.67	5.89	
Ljubljana	5.51	5.72	5.94	

Kakor se iz gornjega vidi, je najcenejša dobava celoga vagona, medtem ko se pri polvagoni dobavi cena povisa za okoli 20 pr, pri manjših dobavah pa za 40 pr, pri kilogramu, in sicer zato, ker je tovarnina dražja.

Cena sladkorja ni visoka in je pričakovati, da bodo vinogradniki to ugodnost v polni meri izkoristili. Običajno naj javijo istočasno, ko pošljejo prošnje naročnikov sladkorja Kmetijskoj družbi, na katero od navedenih postaj želijo, da se sladkor pošlje Kmetijskoj družbi, bo skušala kombinirati naročila za več občin skupaj, tako da bo voznina čim manjša in zaradi tega cena povoljnija. Prevoz sladkorja iz postaj kakor tudi druge stroške morajo občine vskladati v ceno ter denar od naročnikov takoli zbrati.

Vagoni s trošarine prostim sladkorjem smejo iztovoriti le v prisotnosti organa glavnega oddelka finančne kontrole, s katerimi se morajo občine sporazumeti tudi glede postopka pri razdelitvi sladkorja in teretnosti in postopka pri slajenju mošta.

V primeru kakšnih zaprek naj se občine obrnejo takoj telefonsko na Kmetijsko družbo, ki bo skušala posredovati pri finančni direkciji, da se njihovim željam po možnosti ugodi. Tiskovine za prošnje so poslane sreskim načelstvom, kjer jih občine lahko dobijo, ako jim ne bodo direktno dostavljene. Pripominjamo še, da se mora vsak prilagiti pri občini, kjer je vinograd.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

sko-srbske koalicije, miselnosti hrvatskega naroda in bistva hrvatskega vprašanja pa le ni poznal. Bil je naravno od usode poklican, da zgradi tedarj most med Srbijom i Hrvatima, svojega zgodovinskega poslanstva ni ni razumel in je tudi s svojim političnim delovanjem doživljal najhujši neuspeh, kar jih lahko doživlja kak državnik. Namesto da bi svetloval tedarj Beogradu spravo in velikodušnost od poraženega Zagreba, je sedel kakor kakšen satrap na Hrvatsko. Uvedel je »Obznane«, neusmiljeno je preganjal nasprotnike svojega osebnega režima in strl vsakogar, ki je povzdignil glas proti njegovemu despotstvu. Kot posledica te politike polagoma izgine prepada med tujskim Zagrebom in hrvatskim selom in vse hrvatsko ljudstvo se zgane kot en moč okrog tribuna Radića.

Radić ni bil slab človek. Bil je mehka, tipično slovenska duša. Ki je sanjal o neki človečanski vesoljni republiki. Tak dobrušni vizionar ni mogel a priori odklanjati sporazuma s Srbijom. Le despotizmu, ki ga je izvajal na Hrvatskem Pribećević, ga je nagnal v nepopravljivo abstinenco politiko, ki je na drugi strani zopet Pribećevića tirala v obup. Ko pa je Radić videl, da postaja Pribećevićovo paševanje le prehujo, je popustil in sel v Kanoso. Priznal je centralizem, vidovdanskou ustavo, monarhijo in vse, kar so v Beogradu zahtevali, samo da Hrvatsko reši Pribećevića. Beograd je nato pristal, saj so to

Otvoritev zlatega rudnika Slišane

Kakor smo že večkrat kratko poročali, je bila z glavnico 40 milijonov Din v Beogradu ustanovljena delniška družba za eksploataciju zlato vsebujuće rude na kraju Slišane blizu Lešana u Srbiji. Kakor zatrujuju, gre tu za otvorenje najvećega zlatega rudnika u Srednjoj Evropi. Ustanovila skupština delniške družbe se bo vršila 15. t. m. u Beogradu pri Obćoj jugoslovenskoj bančnoj družbi. Glavna ustanovitelja družbe sta Jovan Nenandović, podpolkovnik u p. in Gavrilu Nikolić, kotarski poglavar u p. ki sta odedopila svoje rudarske pravice za 6000 delnic nove družbe u nominalni vrednosti 34 milijonov Din. Poleg omenjenih dvojice su ustanovitelji družbe Giuro Korle, trgovac iz Zagreba, univ. prof. inž. Vladimir Mitrović in inž. dr. Milan Luković, oba geologa; nadalje Dragoslav Gavrović in Aleksander Nikolaević, ravnatelj Obće jugoslovenske bančne družbe.

Po ugovorivah geologov in na podlagi preiskave rude, je pričakovati, da bo moće pridobiti na vsako tona rude 15 do 30 gramov čistega zlata. Prvotna kapaciteta rudnika (kopanje in predelava) bo glede na strojne naprave, ki so že naročene u Nemčiji, znašala 200 do 300 tona rude dnevno, tako da bo rudnik že takoj u početku pri predelavi 200 tona lahko pridobio dnevno 3 kg zlata. Ker znaša današnja cena čistega zlata okrog 51.000 Din za kg, bo znašala vrednost proizvedenega zlata na teden okrog milijon Din. Ustanovitelji nove družbe se u Nemčiji že naroćili stroje u instalacije u vrednosti 800.000 mark (14 milijon Din). Stroje u instalacije bodo dobavile tvrdke Humboldt - Deutz Motoren A. G. in Köln - Deutz. Plaćilo za dobavljene stroje u instalacije je garantirano s proizvedenim zlatom in tuda Narodna banka ne bo delala glede transfera nikakih težkoć, sai je sama u znatni meri zainteresirana, da pride u naći državi do većje produkcije zlata, kar je važno tuda za stabilnost naše valute. Ustanovitelji prićakuju, da bodo instalacije montirane do početka marca prihodnjega leta in da bo u tem času že moćeće prićeti u obratovanjem.

Gospodarske vesti

Velik uspeh poljskega notranjega posojila. Kakor smo že poročali, je bilo 28. septembra predloženo u Poljski na javni vpis notranje posojilo u nominalnem znesku 120 milijonov zlotov. Že prvi dan pa je bil zahtevani znesek znatno prevpisan. Vpisni rok je bil doloćen do 7. oktobra. Vpisovanje pa je država že 5. t. m. predčasno zaključila. Kakor sedaj poročajo iz Varšave, je bilo vsega vpisanih 311 milijonov zlotov. Ta vsota pa se bo najbrže še nekoliko povećala, ker ni še definitivno znana vsota onih terjatev nasproti državi, ki se bo u smislu pogojev tega posojila na željo upnikov odnosno dobaviteljev države spremenila u nove obligacije. Posojilo je prineslo neprićekovano velik uspeh. Sa-

zahtevali interesi države in vsega naroda.

S tem je imel Beograd drugić poloćaj u rukah. Z Radićevu kapitulacijom je bila dana moćnost iskrenega sporazuma med Hrvatima u Srbij. Bil je tedarj celu psihološki najboljši moment za takćno operaciju. Če bi Beograd imel tedarj to srećno misel, bi bilo že tedarj za vedno rešeno hrvatsko-srbsko vprašanje. Tada Beograd ni razumel vaćnosti trenutka. Oćividno ni verjel Radićevu iskrenosti. Obćeno je pa tuda slabo presojal poloćaj, ki je nastal po Radićevu kapitulaciji. Mislić je, da je sedaj prišleć čas, ko bo moćeće razbiti hrvatsko seljaćko stranko in streti Radićevu moć. Radića su dignili na oblast le zato, da bi ga s sponami njegove lastne moći stili. Tada Radić je razumel manevar. Zopet sta se razšla Zagreb u Beograd s še većjo mrćnjo u srcu, kar nam je prineslo moralno in politićno krizo, ki je veljala Radića u jugoslovensko demokraciju glavo.

Pribećevića pa u Beogradu leta 1925. ni s definitivno odbili. Rekli su mu le, da zahteva državni interes, da pride Radić u Hrvati u Beograd in da je zato potrebno, da se on vsaj zaćasno odstrani. Naj nekoliko potpi u gotovo bo prej ali slej zavzel svoje mesto u vladi. Pribećević si pa tega ni dal dopovedati. Uprićizil je strahovitog gonjo med svojimi pristaići u hujškal na upor proti Beogradu. In ko je nespretna beogradska politića potisnula Radića leta 1927 zopet u opoziciju, se mu pridrućili Pribećević, ki si zna podrediti vsu

mo javni in privatni namešćenci su vpsali 120 milijonov zlotov posojila, od tega 76 milijonov zlotov državni uslućbenici.

Vesti o stabilizaciji dolara. Od druge polovice septembra se dolar u funt držita prav stabilno, ćeprav znaćajo vćasih dnevne tećajne varijacije nekać odstoćkov. Tećaja obeh valut zlasti zadnji teden stalno nihata na vićini, ki ustreća pri dolarju (nasproti zlati paritetu) razvrdnostanju za 34%, pri funtu pa za 36%, tako da se obe valuti u medsebojni relaciji priblićujeta stari paritetu na 2%. U parićkih finanćnih krogih znova zatrućuju da bodo dolar po informacijah iz Washingtona stabilizirali na sedanjí vićini, to je pri ćurićki notaciji 3.40 do 3.42. Seveda bi bilo prenatrćeno sklepati na stabilizaciju le na podlagi stabilnega držanja obeh valut u zadnjih tedin. Vesti o zaćasni stabilizaciji pa su vedno pogostejše. U Londonu zatrućuju, da se ima stabilizacija dolarać izvrćiti na vićini od 65 zlatih centov, torej 35% pod zlato paritetu. U zvezí s tem se mnogo komentiraju newyorćke vesti, po katerih bi predsednik Roosevelt u nedeljo zvećer po dal obćirno izjavo glede bodoće valutne politike Zedinjenih držav.

Naš izvoz lesa u Italijo. Po italijanski najnovější statistiki zunanje trgovine za julij je Italija u tem mesecu uvozila iz naše države 4569 vagonov lesa, to je sicer nekoliko manj nego u juniju (5369 vagonov), vendar pa već kakor u juniju (4355 vagonov) u mnogo već nego u ostalih mesecih tećekoće leta. Uvoz iz Rusije se je u juliju skćil na 1410 vagonov nasproti 2043 vagonom u juniju, 1753 vagon u maju in 1647 vagonom u aprilu. Uvoz iz Austrije pa je znaćal 2718 vagonov nasproti 3528, 3094 3042 vagonom u prećšnjih tredit mesecih. U prvih sedmih mesecih t. l. je Italija uvozila skupaj 71413 vagonov lesa nasproti 661.534 vagonom u istem razdobju prećtekloga leta in 67.964 vagonom u istem razdobju leta 1931. Od tega uvoza otpade u prvih 7 mesecih t. l. na uvoz iz Austrije 17.969 vagonov (lani 20.045), iz Avgustije 19.755 vagonov (19.568), iz Rusije 11.785 vagonov (12.179) in iz Rumunije 3201 vagon (2117). Kakor je iz gornjih štećilki razvidno otpade od povećane skupne kolićine italijanskega uvoća najvećji del na našo državu.

Vsebinska sladkorja in kisline u letošnjem grozdju. Banovinska trsnica u drvesnica u Pekrah, p. Limbuć pri Mariboru, poročá, da je do 12. t. m. poizkusno doloćila vsebino sladkorja u kisline pri posameznih vrstah grozdja u banovinski trsnici u drvesnicah. Pri tem so bili ugotovljeni naslednji rezultati (prva štećilka oznaćuju vsebino sladkorja u %, druga pa vsebino kisline u %): u oklepajih ustrećajući podatki, doloćeni na isti dan lanskega leta): renski rizling 17.5% sl., 16.5% kćs. (19.0 odnosno 9.5), burgundec beli 18% u 14% (20.5, 9.0), burgundec modri 17.5% u 12% (18.0, 10.0), sauvignon 17.5% u 14% (18.9, 10.0), Bouvierjeva ranina 20.0% u 10.5% (20.3, 7.8), neuburgovec 19% u 11.5% (21.3, 9.3), laški rizling 16.5% u 11% (19.8, 9.0), špon 14.7% u 15.5% (18.0, 10.0), rulandec 18.0% u 15.0% (21.0, 8.2), silvanec 17% u 12.5% (20.0, 8.7), traminec 19% u 14.5% (20.0, 8.4) u žlutićni na 17.5% u 10.0% (18.0, 6.8). Pri lepem vremenu je zorenje zlasti u zdravih nasadih zadnje dni vidno napredovalo ter bo kvaliteta, će bo vreme nadalje ugodno, pri skrajno pozni trgatvi še zadovoljiva.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 500 komadov lopat za premog. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 15 sodov masti za jamske vozice, do 2. novembra pa glede dobave 50 kg jekla za avtomobilne vzmeti, 5 ploćč jeklene ploćčevine, 3 kg različnih ključev in 150 kg minija.

Oddaja popravila dvorskeć kćalnice u naprave odprte verande pred kćalnicu na postaji Leće - Bled se bo vršila potom pismenih ponudb, ki jih je vloćili do 18. t. m. pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnice u Ljubljani.

Hmelj

Zalec, 13. oktobra. Pri mirnem razpoloćenju je prišlo do znatnih zaključkov po nespremenjenih cenah od 65—70 Din (većeraj je bilo pomotoma javljeno 75 Din). Dobro blago se je plaćevalo po 70 Din, u izjemnih primerih su kupci plaćali še napitnino.

Zatec, 13. oktobra. Nakupovanje se nadaljuje po nespremenjenih cenah od 1900 do 2200 Kć za 50 kg.

Borze

Na ljubljanski borzi se je deviza Newyork ponovno za malenkost dvignila, okrepila pa se je tuda deviza London. Avstrijski

ŽIVLJENJE FILM

LJUBEZEN, KI SE JE NENAVADNO ZACELA. PRI RULETI V MONTE CARLU. — OSTANKI RUSIJE, KI JE NI VEĆ. — BOJ ZA SREĆO. — POSASTI REVOLUCIJE. — MED KULISAMI IN REFLEKTORJI

ALI DOBI TUDI TA FILM SVOJ 'HAPPY END' VSAKO NADALJEVANJE TREPET IN SLAST!

Začetek v nedeljo 15. t. m.
Ne zamudite! Naroćite 'Jutro'!

eki šilingi se se trgovali nespremenjeno po 8.75 (v Zagrebu po 8.58, u Beogradu po 8.575 in 8.56). Grćki boni se se trgovali u Zagrebu po 40.50, u Beogradu pa po 39.50. Na zagrebaćkem efektnem trćiřtu je bil danes promet u Vojni škodi po nespremenjenih tećajih za kaso po 243 in za december po 245. Dolarski papirji su se okrepili. 7% Blairovo posojilo notira 34.50 — 36. Pri tem pa je treba seveda uošćevati, da ustreća tećaj 35 pri novem naćinu preraćunavanja nominala u dinarje prećšnjemu tećaju 30.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2307.07 — 2318.43, Berlin 1362.38 — 1373.16, Bruselj 797.46 do 801.40, Curić 1108.35 — 1113.85, London 177.42 — 179.02, New York 3786.05 do 3814.31, Pariz 224.32—225.44, Praga 169.79 do 170.65, Trst 300.46—302.86 (premjaga 28.5%). Avstrijski šiling u privatnem kćilringu 8.75.

Zagreb, Amsterdam 2307.07 — 2318.43, Berlin 1362.38 — 1373.16, Bruselj 797.46 do 801.40, London 177.42—179.02, Milan 300.46 do 302.86, Newyork kabel 3708.05—3836.31, ćek 3786.05 3814.31, Pariz 224.32 — 225.44, Praga 169.79 — 170.65, Curić 1108.35 do 1113.85.

Curić, Pariz 20.2375, London 16.04, Newyork 344, Bruselj 71.90, Milan 27.15, Madrid 43.20, Amsterdam 208.15, Berlin 123.10, Dunaj 57, Stockholm 82.70, Oslo 80.60, København 71.65, Praga 15.345, Varšava 57.75, Bukarešta 8.

Dunaj. (Tećaji u priv. kćilringu.) Beograd 11.60, London 28.30, Milan 47.78, Newyork 604.26, Pariz 35.58, Praga 25.56, Curić 175.78, 100 S u zlatu 128 S pap.

Effekti

Ljubljana, Vojna škoda 243 — 245, 7% investićijsko 51 den., 7% Blair 33.50 den., 8% Blair 36 — 39, 7% Drž. hipotekarna banka 45 den., 4% agrarne 27 den., 6% bećluške 36.50 den.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 243 — 245.50, za december 244 — 245.50, 7% investićijsko 51 — 53, 4% agrarne 27 do 27.50, 7% Blair 34.50 — 36, 8% Blair 37.50 — 38, 7% Drž. hipotekarna banka 44 den., 6% bećluške 36.50 — 37.50; banćne vrednote: Narodna banka 3550 den., Priv. agrarna banka 226, — 228; industrijske vrednote: Sećerana Osijek 125 — 150, Trbovlje 100 bl.

Beograd, Vojna škoda 244.50, 243 zakli., 7% investićijsko 52.50 zakli., 4% agrarne 27 — 28.50, 6% bećluške 37.40 — 37.60, 7% Blair 34.50 — 35.50, 7% Drž. hipotekarna banka 44.50 — 45.50, Priv. agrarna banka 226.50, 225.50 zakli.

Dunaj, Dunaj-Sava-Jadran 12.85, Državne železnice 15.75, Trboveljska 11.25, Alpine - Montan 9.35

Blagovna trćiřća

LES.

+ Ljubljanska borza (13. t. m.) Tendencija za les živahnija. Zaključena sta bila 2 vagona metecovnih plohov. Povpraševanje je za deske (smreka, jelka, IIL, 18 in 38 mm ter podmera 28 mm), za bukovne plohe (neobrobljene, sirove, monte, 27 mm), za bukovne kratice (parjene, I, IL, 27, 33 in 35 mm), za bukovne plohe (parjene, 27 do 100 mm) in za mećka drva in suha bukovna drva za izvoz.

+ Ljubljanska borza (13. t. m.) Tendencija za žito mirna. Zaključeno je bil 1 vax. Žito u 1 vagon korize. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plaćljivo u 30 dnehi): Pšenica (po mlevski tarifi): baćka, 79/80 kg 145 — 147.50; baranjska, 78/79 kg 142.50 do 145; sremćka, 78/79 kg 142.50 — 145;

ćićevih žrtve, zahteva nove volitve, kar bi u tedanjem ozračju lahko pomenilo le državljansko vojno. Zagreb pa vrće svećani anatema na Beograd in proglašuje njegov sociální bojkot.

Sele tedarj, ko je postalo oćitno, da su prav vsi mostovi med obema skupinama porušeni, je bilo ćuti iz Zagreba u Beograda ćisto drugo govoricu in je bilo nemogoće najti kakršnokoli osnovu za sporazum, tedarj šele se je kralj odloćil na zgodovinski akt 6. januarja ter odstranil uo demokraciju, ki za svoj obćstoj ni imela već nobene moralne pravice.

(Dalje prihodnjćić.)

Nove publikacije

»Letopis Matice Srpske«, knjiga 337., zvezki za julij - avgust - septembar 1933, izdanje Matice Srpske u Novem Sadu, je povećen ves dvema vojvodinskima velikama, pesniku Jovanu Jovanoviću-Zmaju u politiku Mihailu Politu-Desanćiću, ki eta tako pomembno vplivala na razvoj sodobnega srbstva u jugoslovenstva. Knjiga obsega preko 20 većjih razprav u drugih prispevkov o teh dveh moćeh izpod peresa najuglednejših srbćkih, hrvatskih, ruskih u poljskih znatnostvenikov u knjićevnikov, dalje Desanćićevu razpravo o Zmaju u celo vretu belećk. Te dragocene u izćerpne knjićge ne bo mogel pozrećati nićić, ki bo će biti poććen u obeh duševnih velikanih našega naroda.

koruza (po mlevski tarifi): za oktober 112.50 — 115; moka: baćka 20ć 25ć — 255; banatska 265 — 270.

ZITO.

+ Chicago, 13. oktobra. Zaćetni tećaji: Pšenica: za december 82.50, za maj 87.25; koruza: za december 42.25, za maj 48.875; rćz: za maj 68.50.

+ Winnipeć, 13. oktobra. Zaćetni tećaji: Pšenica: za oktober 59.875, za december 59.75, za marc 64.75.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendencija nespremenjena. Promet 41 vagonov. Pšenica: baćka, okolica Novi Sad, okolica Sombor 97 — 98; srednjobaćka, baćka potićka u ladja Tisa 98 — 99, gornjobaćka 101 — 102; gornjobanatska u baćka ladja Dunav 97 — 98; sremćka 93 — 97; elavonćka u baćka ladja Bećge 96 — 97; jućnobanatska 90 — 91. Oves: baćki, sremćki u slavonski 52 — 54. Jećmen: baćki, sremćki, 64.05 kg 61 — 63. Kuruza: baćka, sremćka 62 — 64; baćka, okolica Sombor 63 — 65; slavonska 66 — 68; banatska 50 — 61; baćka bela 77.50 — 80; baćka ladja Sava 63 do 64. ladja Bećge 64 — 65; ladja Tisa, Dunav 65—66; sremćka nova umet. 51ć, za okt. par. Indija 56—58. Moka: baćka, banatska 20ć u 20ćć 137.50 — 22ć 50; 2ćć 170 do 190; 2ćć 150 — 170; 2ćć 110 — 120; 2ćć 80 — 90; 2ćć 55 — 60; sremćka u slavonski 20ć u 20ćć 177.50 — 192.50; 2ćć 157.50 — 177.50; 2ćć 137.50 — 157.50; 2ćć 102.50 — 112.50; 2ćć 72.50 — 82.50; 2ćć 52.50 — 55. Otrubi: baćki, sremćki, banatski 41 — 44. Fićol: baćki, sremćki, banatski 130 — 135.

+ Somborska blagovna borza (13. t. m.) Tendencija stalna. Prometa je bilo 64 vagonov. Pšenica: baćka, okolica Sombor 96 do 98; gornjobaćka 100 — 102; sremćka, slavonska, banatska 95 — 87; banatska potićka u baćka potićka 98 — 100. — Kuruza: baćka, sremćka 63—65; baćka bela 80 — 82; baćka Dunav, Tisa 64 — 65. Moka: baćka 20ć u 20ćć 135—205; 2ćć 165—185; 2ćć 145—165; 2ćć 105—115; 2ćć 75—85; 2ćć 55—60. Fićol: baćki uzanćni 130—135.

+ Budimpećtanska termalska borza (13. t. m.). Tendencija za pšenico slaba, za koruzo prijazna. Pšenica: za oktober 7.01 do 7.03, za marc 7.61—7.62, za maj 7.81—7.82; koruza: za maj 7.68—7.70.

Vremensko poročilo

Štećilke za oznaćbo kraja pomenijo: 1. ćas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaća u %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakćnost 1—10. 7. padavine u mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve štećilke pomenijo najvićjo, druge najnićjo temperaturo.

13. oktobra
Ljubljana 7, 7 60.8, 11.6, 96, ENE2, 10, 31.5, dećz; L

Iz življenja in sveta

Stare kulture v Libiji

Puščava z zanimivo preteklostjo

Libijsko puščavo so smatrali še pred kratkim za popolno puščavo, ki nima in ni imela nikoli svoje kulture, za prazen presledek med starimi kulturnimi ozemlji Egipta in Tunizije. Toda v zadnjih letih so se izvršila v njej, zlasti v Tripolitani, Cirenajki in v Fezzanu velika izkopavanja, ki nas silijo, da moramo priznati Libiji naslov starega kulturnega ozemlja, celo ozemlja doslej najstarejših afriških kultur. Po zaslugi teh raziskovanj, ki jih je vodil zlasti nemški arheolog prof. Leo Frobenius, moramo svoje znanje o afriški zgodovini pošteno revidirati. Ne pričena se namreč z Egiptom, Grki in Feničani, temveč cela desetisočletja prej v najstarejšem paleolitiku.

Prehistorija Libijske puščave je pred vsem obsežna v raziskovanju jam. Neštet je teh jam, v katerih so našli poleg okostij prastaro orodje, orožje, v skalo vklesane risbe in druge dokaze pradavnih kultur, na ozemlju, kjer si še pred nedavnimi niso niti slutili. Zelo zanimiva so odkritja prof. Fantolija v ozemlju Hamda-el-Hamra in Mamiada-el-Hamra, ki sta znani tudi pod imenom »rečica puščave« in ki sta tako grozotno prazni, da so se jima izogibali celo domačini, ki živijo v puščavi. Učenjaki so izključevali možnost, da bi bil ta kot zemlje kdaj obljuden. Toda prof. Fantolij je odkril sledove, ki kažejo, da je živel tu pred desetisočletji veliko in krepko ljudstvo, ki je morda nomadiziralo kakor še danes večina severnoafriških domačinov, ki je pa imelo vendarle neko svojstvo in prav nič nizko kulturo. O tem nam govorijo med drugim ostanki visoko razvite industrije kamenitega orodja. Sele v mlajši kamene dobi se je podnebje teh krajev tako spremenilo, da v njem ni bilo več življenjskih možnosti za človeka, žival in rastlino.

Tako se Libija po zaslugi naporega dela raziskovalcev spreminja v deželo, ki je bila nekoč, če že ne dežela samoniklim življenjem, vsaj prehodna dežela za kulturo severnega afriškega vzhoda in zapada. Preko nje je šla kultura svojo pot iz vzhodnega Sredozemlja v zapadno in tudi v Evropo. Največji učenjaki sicer trdijo, da je bila smer obratna, a to še ni tako gotovo.

Trdoživi genij

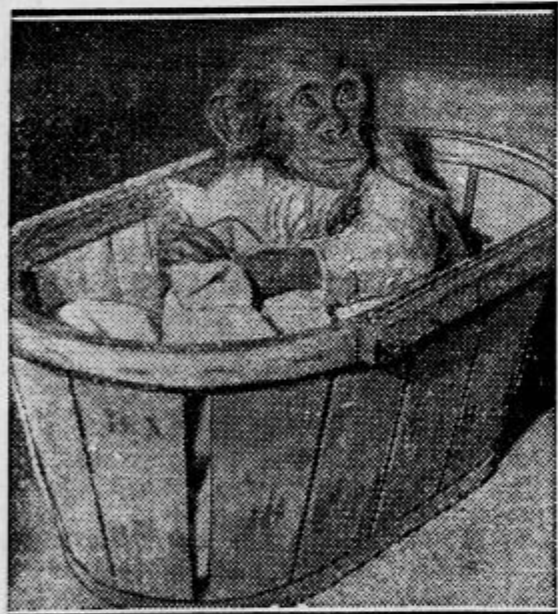
Da morajo geniji umreti v mladih letih, je precej razširjeno, a povsem napačno nazor. Neštet je imen, ki dokazujejo nasprotno ali vsaj to, da utegne tudi genialen človek ućakati visoko starost. Navedimo nekatere:

Tizian je živel 99 let, Michelangelo 89, Lukas Cranach 81, Goya 82, Watts 87, Holman Hunt 83, Hans Thoma 85, Wieland 80, Victor Hugo 83, Voltaire 84, Tolstoj 82, Anatole France 80, Auber 89, Verdi 83, Cherabini 82, Kant 80, Pestalozzi 81, Carlyle 86, Mommsen 86, Bismarck 83, Gladstone 89, Palmerston 81, Newton 84, James Watt 83, Volta 82. Ta seznam bi lahko nadaljevali v nedogled.

Proizvodnja zlata v Rumuniji

Iz Bukarešte poročajo, da se je zvišala produkcija zlatokopa v Bajamaru v zadnjih letih od 700 na 4000 kg letno. Rumunska vlada pa pritiska z vsemi sredstvi, da bi se zlatokop še bolj izrazil in upa, da se bo posrečilo dvigniti eksploatacijo rudnika na 8000 kg zlata letno. Na podlagi tega bo zvišala rumunska vlada obrok svojih bankovcev za dve milijardi lejev.

Ljubljanka vseh obiskovalcev

v slovitim londonskem živalskem vrtu je ta le opica, ki je gledalcem v nepopisno zabavo

MNOGI NE VEDO...

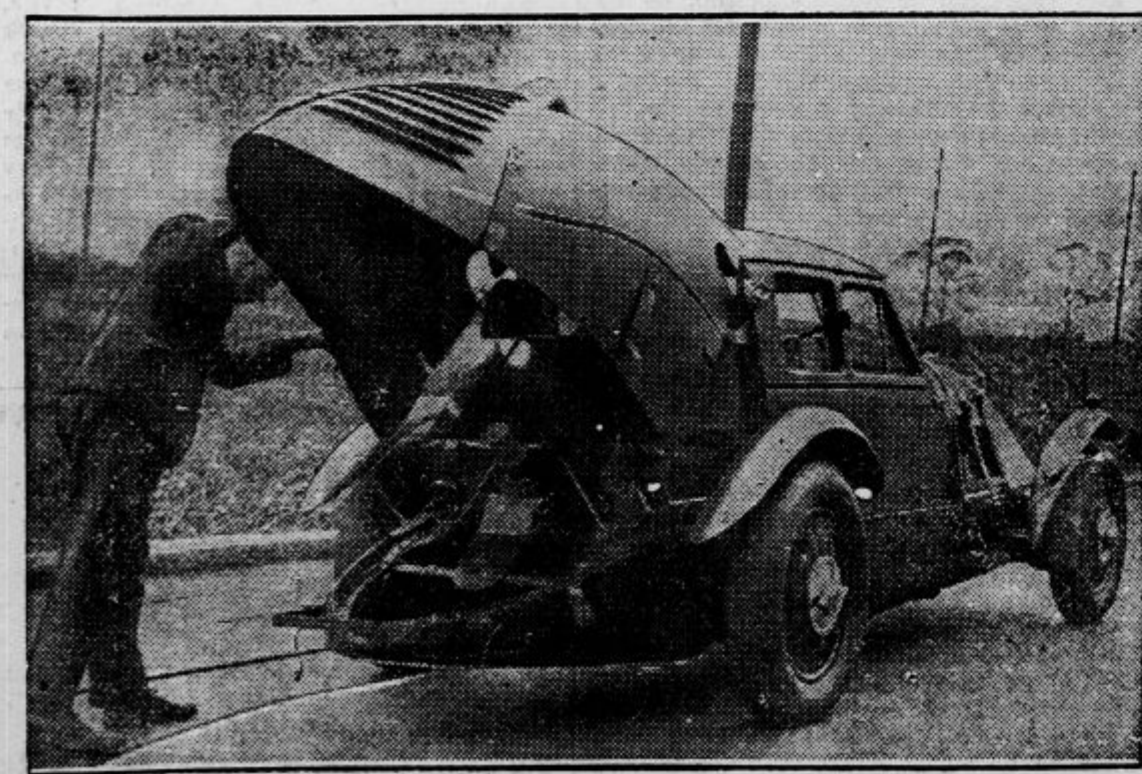
da preizkušajo v ameriških oblačilnih trgovinah zimske plašče v hladnicah, da pokažejo njih toploto; da živi na otoku Cape Breton v Novi Škotski 13.000 ljudi, ki še danes govorijo keltski.

da je največji dinosaurus tehtal kakšnih 40 ton, da so pa njegovi možgani tehtali manj nego pol kilograma.

da je preko 500 mest z več nego 100.000 prebivalcev;

da razvija prekrasna vodna cvetlica victoria regia (lokvanj) pri cvetenju veliko toplote, ki je bila pri neki meritvi za 14 stopinj višja nego temperatura okoliškega zraka.

Rekord Dieslovih motorjev v nevarnosti

vožljo Angleža Georgea Eystona, s katerim hoče prekositi prvenstvo Dieslovih strojev

Zanimivosti iz Nemčije

Prvi spomenik Hitlerju

so postavili v Jastrovu na Pomorskem v obmejni marki Poznanj - Vzhodna Prusija. Spomenik stoji na najvišjem gričku pred vodom v mesto.

Koncentracijsko taborišče v Bremeu.

Mesto Bremen je odstopilo ob izkivu Wesere del otoka za koncentracijsko taborišče. V razdalji 200 m se ne sme nihče približati kopnu, ker velja tudi za vodni okoliš zapor. Ladje se ne smejo zadržati, tudi rib ne smejo loviti, da ne bi dajali političnim jetnikom prilike priti v stik z zunanjim svetom.

Niž predavanja o kmetijskih zakonih.

Nemški minister za prehrano je prepoval predavanja o zakonu, ki se tiče dednega prava na kmetijah in o zakonu, ki obravnava prehrano. Prepoved se utemeljuje z motivacijo, da bi takšna pojasnjevanja samo vznemirjala prebivalstvo.

Sramotni steber z nasprotnike.

Občinski svet saskega mesta Riesa je sklenil postaviti sramotni steber, kamor bodo zapisali imena vseh oseb, ki se ne pregrešile proti nar. soc. režimu v Nemčiji. Na sramotnem stebru bo tudi prostor za imena tistih, ki kakorkoli sabotirajo delo sedanje nemške vlade, vlečejo krivične podpore in sesajo kri rjavim srcajem.

Temperamentno srečanje

Astronomi so sedaj dognali, kaj je bil vzrok nenadnega in bogatega meteornega dežja 9. t. m. v nasprotju s prvotnimi vestmi, da gre za prezgodnje srečanje s skupino Leonidov, ki jo zemlja srečuje okrog 12. novembra, pravijo, da gre za pojav, ki je v zvezi z majhno repatico, katero je italijanski astronom Giacobini odkril v decembru l. 1900. In je istovetna z repatico, ki jo je odkril Zinner 1913. v Bambergu. Tudi sedaj je z velikimi teleskopi vidna na notranjem, južno vzhodnem nebu in se hitro oddaljuje od nas.

Giacobini - Zinnerjeva repatica se vrača na svoji raztegnjeni eliptični poti vsakih 6 in pol leta, njena progla je pa takšna, da jo seče zemlja vsako leto okrog 10. oktobra. Tedaj ni nič nenavadnega, da pritegne k sebi kakšno ločeno skupino njenih meteorjev, kakršne karakterizirajo poti vseh repatic. Če v prejšnjih letih je ob tem času večkrat zadel na kakšno skupino te vrste, le da je bilo letošnje srečanje vse bolj temperamentno. Verjetno je tudi, da bo tej prvi skupini sledila še kakšna druga, a nevarnosti za zemljo ni nobene, ker gre samo za neznatne meteorčke, ki v zemeljski atmosferi zažarijo in se razpršijo v prah davno preden dosežejo površino naše premičnice.

Novi francoski novi iz nikla

»Banque de France« v Parizu je začela 12. oktobra izročati prometu nove kovance iz nikla po pet frankov. Kovanci bodo zamenjali dosedanje bankovce iste vrednosti.

Brezposelni se gostijo

Na pariškem Montmartru so priredili te dni pojedino za brezposelne, katerih pa je prišlo tako malo, da so jim morali »zaprosleni« pomagati pri pospravljanju sladkih tort.

Valute v stezniku

Poskus tihotapstva z letalom - Dramatične posledice

Dunajsko sodišče v Floridsdorfu je obravnavalo te dni zanimiv slučaj poskušene tihotapstva s tujimi valutami. Zagovarjati se je morala ženska, ki je skušala pred meseci z letalom iztihotapiti v Italijo 5000 dolarjev in 37.000 švicarskih frankov.

Zgodilo se je takole. Nekega lepega dne je čakalo na Aspernu odhoda letalo Dunaj-Benetke. Po letališču se je sprehajala mlada, elegantno oblečena dama, ki se je plašno ozirala naokrog in je kazala veliko razburjenje. Tedaj je pristopil k nji carinski uradnik ter jo vprašal po denarju. Vprašanje je damo tako zmedlo, da se je skoro onesvestila.

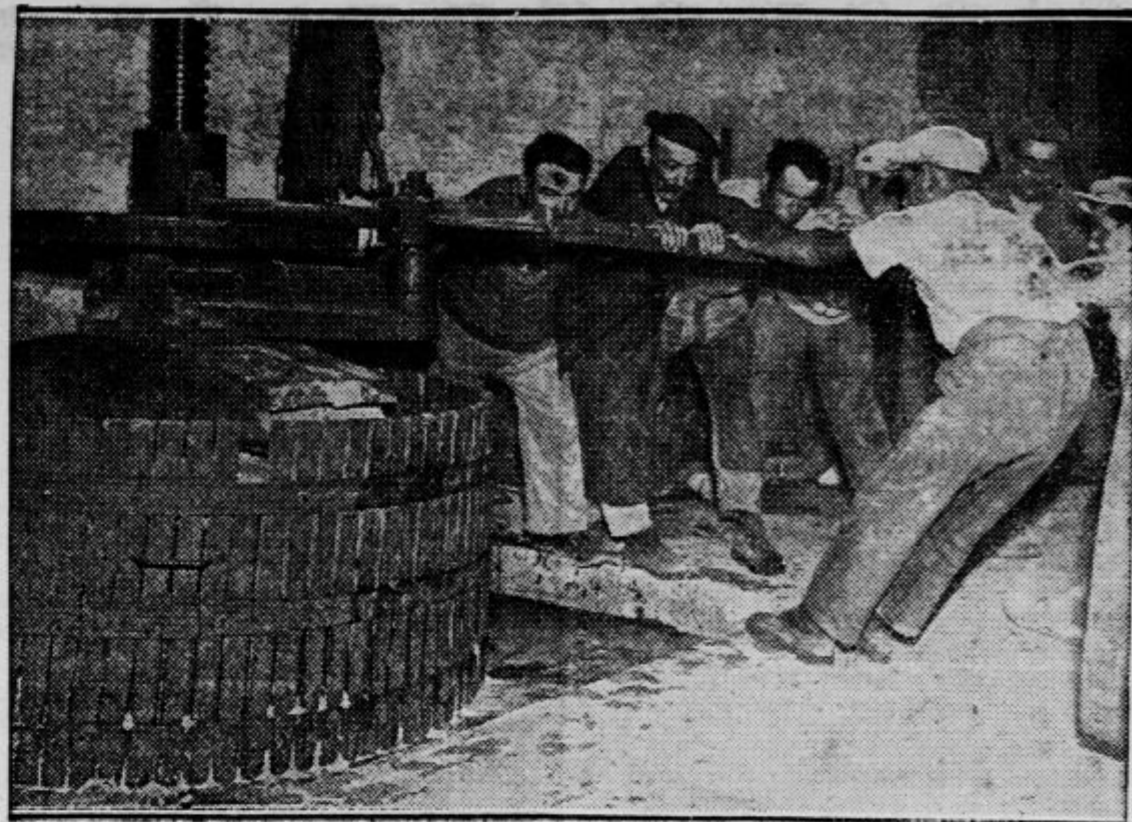
Osveščili so jo z vodo ter jo odvedli v separé, kjer se je morala sleči pred neko žensko. Ta je pregledala plašč in ni našla v njem nič sumljivega. Potem je preiskala spodnjo obleko, takisto brez uspeha. Ko pa je prišla na vrsto kombineza, je dama odklonila, da bi se

slekla do golega.

Vizitarka je kmalu ugenila, čemu. Dama je nosila steznik in ko ga ji je ženska odvzela ter odprla, so iz njega pogledali dolarji, švicarski franki, nemške marke in tudi nekaj avstrijskih šilingov. Dama je začela ihteti. Vrgla se je vizitarko okrog vratu, jo prosila, naj molči ter ji je za ta primer obljubila, da bo delila z njo valute v stezniku. Toda uslužbenka se ni dala omajati, čeprav bi bilo z molčanjem namah rešeno vprašanje njene

težke življenjske eksistence.

Le stiskaj, da bo teklo!

Vinogradniki pri stiskalnici za sladki most

Kuga v Harbinu

Posledica velike nesnage

Že pred nekoliko tedni so se pojavili v Harbinu in okolici posamezni primeri pljučne kuge. To veliko pristaniško mesto v Mandžuriji je bilo v tem oziru vedno na slabem glasu. Ruske in kitajske ladje, ki pristajajo tu, so

prepolne podgan, najbolj nevarnih raznašalk te strašne bolezni, a nobeni sanitetni ukrepi ne morejo izbrisati ostudnih živali, kakor ni mogoče, da bi pripravili lastnike kitajskih džunk do tega, da bi pazili na red in snago na svojih ladjah.

Oblasti so tudi tokrat ugotovile, da je bilo infekcijsko ognjišče na neki kitajski jadrnici. Zaplenile so jo in postavile njeno posadko v karanteno. Toda nekaterim mornarjem je uspelo, da so pobegnili in posledice so se pokazale že po nekoliko dneh. V neposredni okolici mesta so

začeli ljudje umirati od kuge, ki se je potem razširila od hiše do hiše in

Električno pregledovanje rib

Ribarski urad Zedinjenih držav je izumil nov postopek za pregledovanje blaga na ribjem trgu. Ker so ribe, zlasti polenove, med najvažnejšimi živili ubožnejših slojev, je ta sama na sebi preprosta, zanesljiva in hitra metoda pregledovanja zelo važna.

Svežost ribjega mesa ugotavljajo na ta način, da mu prirnežajo določene kemične snovi, ki proizvajajo električni tok. Po množini teh snovi, ki so potrebne za tok določene sile, ugotovi kemik stopnjo svežosti pregledanega mesa. Na ta način se da tudi točno ugotoviti, koliko časa je kakšno meso sploh užitno.

Sveži kruh

Sveži kruh je nevaren, ker je okusnejši in zavaja ljudi k temu, da ga jedo. Pri zvečenju se ne drobi, temveč pregretna in postaja tem trdnjši. Lahko ga je použiti, toda žledolčni sok ga ne more razkrojiti in ostaja v želodcu kakor kamen. Resne prebavne motnje so posledica.

DOBRO JE, ČE VEŠ...

da se zaročila hči slovitega dirigenta Artura Toscaninija z ruskim pianistom Vladimirom Horovitzom;

da so v Nemčiji uvedli doktorski naslov za pivovarsko stroko;

da se je srečno obnesel prvi letalski poskus na progi Vladivostok - Kamčatka. Polet je trajal 20 ur, letalo je prevozilo 4870 km proge;

da se je pri kilometrih avtomobilskih dirkah v Budimpešti smrtno ponesrečil tekmovalac Somariva, ki ni imel volila popolnoma v oblasti;

da je zemski plaz v Apolopiju zasul deset ljudi;

da so imeli te dni v Turčiji potres in so najsilovitejše sunke čutili v Erivanu, kjer so se porušile nekatere hiše;

da je neki radio laboratorij na Holandskem odkril možnost istosčasnega oddajanja več oddajnikov na eni la isti valovni dolžini;

da je neki vojak Znanstvenega poskuševalnega zavoda ruskega zrakoplovstva skočil s padalom iz višine 7200 m in da se je njegovo padalo odprlo šele 150 m nad zemljo;

da leži v praškem notranjem ministretvu 5000 prošanj nemških židovskih emigrantov za sprejem v čl. državljanstvo;

da bo ameriška pošta izdala serijo 25 znamk, ki pridejo v promet okoli novega leta 1934 z novimi risbami;

da sta trčili v zraku dve holandski vojaški letali, pri čemer so se ubile štiri osebe;

da je v Južni Afriki zaradi velike suše poginilo šest milijonov ovac, zaradi česar se bo znatno skrótil letošnji pridelek volne;

da se posti 15 letno dekle Celsa Fernanden v Madridu že pet mesecev in je kljub temu zdrava ter opravlja vsa domača dela brez ovire;

da bodo v francoskem generalnem štabu v kratkem nekatere spremembe;

da prilagaja nekatere ameriške tvornice cigaret svojim zavojčkom zaročne prstane, ki jih nosi na svojih prstih že stotisoč ameriških kadilcev, kateri niso plačali za nje niti borega centa.

ANEKDOTA

Neki Anglež, ki je pripadal gornjim desetisočcem, je nekoč vprašal Shawa: »Ali je res, da ste vi nekoč v družbi, ki me je imela za bistroumnega moža, trdili, da nisem bistroumen človek?« Shaw je odgovoril: »Popolnoma izključeno. Nikoli še nisem bil v družbi, ki bi bila videla v vas bistroumnega moža.«

VSAK DAN ENA

»Če si človek predstavlja, da so vse to ustvarile njegove reke, si mora resnično priznati, da je genialen.«

»Da, to smo prav gotovo.«

Radio kotichek

Nastopila je meglena, deževna jesen in kmalu dobimo tudi zimo z njenimi dolgimi večeri, ko človek ne ve, kaj bi doma počel, a z doma tudi nima kam hoditi večer za večerom. Jesen in zima sta dva letna časa, ko je radio človeku še prav posebno potreben in dobrodošel prijatelj. Pomaga

nu preživljati dolge jesenske in zimske večere; pa ne samo to, radio te zna zabavati in razveseljevati, da kaj hitro pozabiš, da je zunaj pusto hladno jesensko vreme ali da brije burja. Poleg zabave in razvedrila ti prinaša radio v dom še mnogo poučnega in zanimivega, tako da ga boš posebno težko pogrešal zdaj, ko so večeri že dolgi, da na izprehode ne moreš več misliti. Radio Ljubljana neprestano izpopolnjuje svoj program in prizadeva si sestavljati ga tako, da pridejo na svoj račun prav vsi abonenti. Če še nimaš doma radia, si ga nabavi zdaj, da se v pustih jesenskih in zimskih večerih ne boš doma dolgočasil.

Med zanimivostmi današnjega programa naj omenimo zabavno predavanje člana Narodnega gledališča g. Bratine, ki ga vidimo na sliki, g. Bratina nas bo zabaval od 18.30 do 19. Potem bomo poslušali nadaljevanje dr. Vebrova predavanja: Ljudski nauk o dobrem in zlu. Sledil bo ob 20. prenos koncerta praških stražnikov iz Uniona, končno bomo pa slišali še radio jazz, plesno glasbo.

Radio

Sobota, 14. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 18: Plošče, stanje cest. — 18.30: Zabavno predavanje. — 19: Ljudski nauk o dobrem in zlu. — 19.30: Politični pregled. — 20: Prenos iz Uniona. — 22: Cas, poročila, radio - orkester in radio jazz.

Nedelja, 15. oktobra.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Predavanje za delavce. — 10.30: Arie in duete pojeta gđ. Sokova in g. Gošić s spremljevanjem radio - orkestra. — 11.30: Slovenska glasba radio - orkestra. — 12: Cas, plošče. — 15: Lahka glasba. — 15.30: Narodne pesmi na ploščah. — 16: Kmetijska ura. — 16.30: Samospevi g. Marjana Rusa. — 17.15: Magistrov šramel trio. — 20: Narodne pesmi pojejo gđ. Korenčarova, g. Petrovič in Gošić s spremljevanjem radio - orkestra. — 20.45: Kupleti (g. Bajde), lahka glasba, tercet s havajsko kitaro. — 21.30: Cas, poročila. — 22: Valčkova ura radio - orkestra.

BEOGRAD 12.05: Narodna glasba. — 15: Orkester. — 15.45: Opera »Cavalleria rusticana« na ploščah. — 19: Zborovski petje. — 19.40: Večer narodne glasbe. — Ciganska godba. — ZAGREB 12: Plošče. — 17: Plesna glasba. — 20.15: Koncertni večer. — 22.15: Plesna glasba na ploščah. — PRAGA 19.40: Orkester. — 20.30: Lovski večer. — 21.30: Saksophon. — Plošče. — BRNO 19.40: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 18.40: Pesmi. — 20: Večer lahke glasbe. — 21: Zabaven program. — DUNAJ 9.30: Orgle. — 12.30: Orkestralni koncert. — 15.30: Lahka godba. — 17.55: Komorna glasba. — 19.50: Skladbe H. Wolfa. — 20.30: Mešan program. — 22.15: Plesna glasba na ploščah. — BERLIN 20.05: Operetni večer. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20: Koncert opernega orkestra. — Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 20: Opera »Večni mornar«. — 22.45: Plesna glasba. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 18.45: Klavirski koncert. — 20.10: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20: Klavirski koncert. — 21.50: Plošče.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20

Sobota, 14.: Sveta Ivana. A.
Nedelja, 15.: Zaiee. Izven.
Ponedeljek, 16.: Zaprt.

OPERA.

Začetek ob 20

Sobota, 14.: Luiza. C.
Nedelja, 15.: Pikova dama. Gostuje ga. Zinka Kunčeva. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 16.: Simfonični koncert v Unionu.

★

Nova premiera v dramu V letošnji dramski repertoar je sprejeta drama »Pravica do greha«, ki jo je napisal češki avtor Werner. Delo pripravlja režiser Kreft. Premiera bo v sredo, dne 18. t. m. O delu samem in zasedbi prihodnjič.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20

Sobota, 14.: Rože v snegu. Premiera.
Nedelja, 15.: Voda.

Glasbena sezona se odprla drevi s premiero operete »Rože v snegu«, delom prekrasne muzike in zanimive vsebine, ki je deloma resna, deloma pa prav zabavna. Zlasti pevski part je pri tej opereti izredno lep, instrumentalna dela pa polna in barvita. — Jutri zvečer bo prva ponovitev Vombargarjeve uspele kmečke komedije »Voda«, ki je pri premieri dosegla popoln uspeh.

Tovarna čevljev išče v centru Ljubljane za prodajalno

trgovski lokal

Ponudbe na oglasni oddenek »Jutra« pod »Tovarna-lokala«. 11028

Vaše zdravje, življenjska sreča, velike denarne žrtve zavise od kvalitete. — Zahtevajte samo »OLLA«!
Vaše zaupanje zasluži samo blago, čigar kvaliteta je preizkušena in ki je že decenije poznano po vsem svetu.

Pristno PORTUGALKO

I a

Izpod preše od 16. t. m. naprej v vsaki množini po zmerni ceni razpošilja t. t.

FRAN JAKOVAC

veletrgovina z vinom, Jastrebarsko

Naroča se direktno. Ravno tako pa sprejemajo naročila:

za GORENJSKO: g. Fran Brulc, gostilna pri »Zlati ribici, Kranj;
za DOLENJSKO: g. Rajko Picsek, trgovec in gostilničar, Ortnek.

Zahvala

Vsem, ki ste nam lajšali boleš nad nenadomestljivo izgubo naše ljubljene soproge, mame, stare mame, tašče in tete, gospe

Terezije Floriančič

roj. Bajc

Izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo č. duhovščini, gospodoma zdravnikom dr. Stanetu Zajcu in dr. Martinu Majcnu za njun trud in požrtvovalnost za časa bolezn, pevskemu društvu »Slavec« za v srce segajoče žalostinke, kakor tudi vsem, ki so darovali prekrasno cvetje in spremlili pokojnico k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani v soboto, dne 14. t. m., ob 8. uri.

Zalujoči ostali.

11018

Slovenija

Ima svojo univerzalno borzo v »Jutrovi« malih oglasih. Poslužite seje.

Čnergin
krepki kri, živce in apetit!

Odraslim in otrokom!

Za popolno okrepitev otrok 3 velike steklenice, za odrasle 3 do 6 steklenic. — V apotekah pol litra Din 35.—. Po pošti razpošilja laboratorij »Alga«, Sušak. — 3 steklenice Din 110.—, 6 steklenic Din 220.— in eno zastoj, 12 steklenic Din 440.— in dve zastoj (Odobreno od min. socialne politike in nar. zdravja S. Br. 4787, 26./III. 1933.

Sodna dražba

kompletne opreme za pražarno žitne kave in mletje dišav, z vsemi stroji, elektromotorjem in pohištvom itd. se bo vršila v ponedeljek, dne 16. oktobra 1933, ob 15. uri na Glincah, Cesta XVII. št. 15.

Podatke daje odvetniška pisarna dr. M. Šubica, Tavčarjeva ulica št. 13, ali pri izvršilnem oddelku sreskega sodišča v Ljubljani, pod opr. št. R 5631/29. 11023

Kožuhovina

ELIGIJ EBER, Ljubljana, Kongresni trg 7.

Najbogatejša izbira

polarnih lisic
srebrnih lisic
Persianerjev
Astrahana
Seala
Bisamov
Nutrie

in vseh ostalih vrst krzna.

Moderna konfekcija

kožuhastih plaščev, jopic, večernih jopic in kepv, mufov, krznenih garnitur po najnovjših pariških in dunajskih modelih.

Moderniziranje kožuhovin.

NIZKE CENE! DOBRO BLAGO! SOLIDNA POSTREŽBA!

Občina Ljubljana
Mesto pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša srčno ljubljena mati, stara mati, tašča in teta, gospa

Jerica Fajfar

po daljši, trpljenja polni bolezni, previdena s tolažili sv. vere dne 13. t. m. mirno in Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne rajnice bo v nedeljo, dne 15. oktobra 1933, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovska ulica št. 25, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1933.

FRANC, IVAN, MATEJ, sinovi; MARIJA AUPIC
roj. FAJFAR, hči, in ostalo sorodstvo.

11038

Grd nos

zakaj, da bi Vam grozilo švilenje? — Z aparatom »ORTHODOR« popravite samseljno ukrivljen, debel, širok, dolg, sodast, top, gomoljast nos itd. in daste obrazu tako lep in plemenit izraz. »Orthodor« se da prosto prilagoditi vsaki obliki in velikosti nosu dame, gospoda in deca. 90 Din. Rdečice nosu in obrasa odpravite danes take enostavno in samseljno s specijalno kremo za pobledenje »A« Din 30.—. Originale SCHRODER-SCHENKE razpošilja »OMNIA«, oddelak 1/6, Zagreb, Draškovičeva 27. Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, po povozju 18 Din.

Zahtevajte brezplačno ilustrirano ceniko.

Potrli sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena mama, sestra, babica, teta in tašča, gospa

MARIJA RYCHETZKY

vd. pl. Gspan, roj. Omahen

včeraj po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb ljube pokojnice bo v soboto, dne 14. t. m., ob 4. uri popoldne izpred Zavetišča sv. Jožefa.

Blag ji spomin!

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1933.

Rodbine: GSPAN, MARN, EINSPIELER, OMAHEN
in ostalo sorodstvo.

11037

Občina Ljubljana
Mesto pogrebni zavod

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava pretržno vest, da je danes, dne 13. t. m., ob 9. uri popoldne, previdena s tolažili sv. vere, po dolgotrajni bolezni umrla moja nad vse ljubljena soproga in sestra, gospa

Ivanka Mesojedec

roj. Zgaga

soproga poštnega poduradnika v pokoju

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 15. oktobra 1933, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Jenkova ulica št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. oktobra 1933.

Zalujoči soprog JOSIP MESOJEDEC
in sestra FRANCIŠKA LABIČ.

11024

Posebni parte se ne ščeja

Potrli v brezmejni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš preljubi soprog in najboljši oče, oziroma brat, stric in svak, gospod

Ivan Romold

starešina sreskega sodišča v Slovenjgradu

po dolgotrajni mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče danes ob 4. zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 16. oktobra 1933, ob 2. uri popoldne izpred mrtvašnice tukajšnje bolnice na mestno pokopališče.

Prosimo tihega sožalja!

Slovenjgradec, dne 13. oktobra 1933.

JOSIPINA roj. HERISCH, soproga; ZDENKA in MILENA,
dijakinji učiteljske, hčerki; ANA KLUN, BRIGITA ZVAB,
sestri, in ostalo sorodstvo.

11026

VSAK GOSTILNICAR IN RESTAVRATER

postrezi s pristnim

BERMET-VINOM

Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Cast mi je izreči

TRGOVSKI SAMOPOMOČI

V MARIBORU

toplo zahvalo za izdatno podporo, ki mi je bila po smrti mojega soproga izplačana. Priporočam vsakomur pristop k tej kulantni in karitativni instituciji.

Maribor, dne 13. oktobra 1933.

11036

WINDER ELIZA.

V globoki žalosti naznanjamo, da je danes ob 9. uri popoldne preminul naš nad vse ljubljani soprog, oče in stari oče, gospod

Franc Lukeš

gostilničar in posestnik

v 67. letu starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v soboto, dne 14. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Glavni trg 118, na tukajšnje pokopališče.

Kranj, 13. oktobra 1933.

Zalujoči ostali.

11035

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokalit«, »Stavogradnja odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Življi«, »Obite in Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluzek«, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzka ali službe, plača vs

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu ohenem z naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

Odgovornost

erpsko-jemsko, za področje prakso in študij, izpolni. — Prednost: znanje francoskega jezika in pouka v razbi. Aleksander Rosenfeld, Subotica 38779-1

Korespondent

perfektno v slovenskem in srbskem dopisovanju, z popolnim znanjem obeh stenografij, sprejme takoj industrijske, podjetje v Ljubljani. Ponudbe naj pošljejo na preložitelj, ki se bo odločil, ali naj se prikaže. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Zasluzek« ali »Jutra« pod »Zasluzek«.

Mesar, pomočnik

enaka pri kuhi, sprejme takoj. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Sokole«.

Prekajevalca

samostojnega delavca sprejme takoj. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Sokole«.

Dekle

pridno in poslušno, staro 14 do 16 let, sprejme takoj v elnoho I. Poreta, torbar, Virmashe št. 16 — pošta Skofja Loka. 38868-1

Samostojno

kuharico ki bi imela veselje tudi do drugih hišnih del, poslušno in snažno, z daljšimi sprejemljivi, sprejme takoj. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (4)

Francoščina

Privatni pouk, konverzacija, priprava za izpite ter priprava pouka srednje in višješole nudi učiteljica dipl. v Parizu. Pismo pod »Prekajevalca« na oglašni oddelki »Jutra«.

Večerni trg. tečaj

pri Trgovskem učnem zavodu. Priznava 8.11. Začetek tečajev 16. oktobra. Informacije brezplačno pri vodstvu zavoda. 277-4

Angl. in franc.

konverz. in študijske poučevanje. Preizkušena metoda prevajanja izgovorja. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Italijanščina

poslušne dipl. učiteljica — pravkar došla iz Italije. Najboljša metoda. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (2)

Dekle

staro 20 let, ki zna kuhati in je valjano pripravljeno ter skrbna, išče s. ali 15. oktobra. Informacije pri majhnih družini — najraje brez otrok. Gre pa tudi za natakario. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Brivski pomočnik

dobro delavec in budi štev. Hše službo za takoj. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Babličar«.

Mizarski pomočnik

vajen stavbenega in pohištvenega dela, z dobriimi sprejemljivi, išče službo. — Wittne, Franc, Ovičarje 8 — Kočevje. 38808-2

Mlad mesar

in prekajevalec išče službo. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Samostojnega delavca«.

Vdova

dobra kuharica in gospodinjica, želi službo pri boljšem gospodu ali samostojno. Vajenosti tudi pri gosp. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Gospodinjica«.

Pekovski pomočnik

ki lahko položi 5000 Din kavele, išče kjeokoli službo. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »5000«.

Fina šivilja

se priporoča na dom. — Trnovo, Redna ulica št. 6. 38886-2

Dekle

z dobriimi sprejemljivi, išče službo pri boljši družini — najraje v Ljubljani. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Priznava«.

Krojaški pomočnik

za boljšo delo, išče službo. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (10)

Osebn. avto

Lancie, razbjen, napredno na drabi 16. t. m. ob 16. uri pop. v Ljubljani, Tyrseva št. 41. Informacije v delavnici. 38801-10

Prodaj

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (6)

Otroška zibelka

pletena, in stajala (dla Gebelche) ogledno napredno v Knafljevi ulici 13/11 38867-6

Otroški voziček

(Korwagen) dober, okrašen, proda Rudigaj v Slomškovi ulici št. 16/II 38866-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (7)

Steklenice

od »Juhana« prazne in razbije kupuje Alimenta v Zg. Sisk. 38839-7

Kino-projektor

dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe z označbo tipe in cene na »Radio«, r. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. 38816-7

Registrir. blagajna

še v dobrem stanju — kakor tudi ognja varno Wertheimerico kupi Cvečar, Prekape — St. Jame. 38847-7

Jermena

za transmisijo 9 komada po cca 5 m dolga in 6 cm široka, kupi Augustina, Ljubljani VII. 38877-7

Sode (ležake)

dobro ohranjen, od žigana event. vina, v litraži od 2000 lit. naprej, kupi Anton Rojec, Stična. 38802-7

Pisaln. mizo

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Pisalnica«.

Lovsko puško

dvocerko, kal. 16, za bresdimni amonitnik, kupim. — Ponudbe z opisom in cenno na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Dobro pogled«.

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (16)

Hranilne knjižice

kupuje in prodaja M. JANKOLE komand. družba, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 4/II (paleča »Viktoria«). Telefon 3003. 387-16

Knjižice

Hranilnice kmetičkih občin kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglašni oddelki »Jutra« pod »Takoj govornica«.

Kupim knjižico

v poljubnem knjižnem, kateregakoli zvrsta v Ljubljani. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Najvišja cena«. 38887-16

Iščem posojilo

v hranilni knjižnici 40.000 do 70.000 Din. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Dobra garancija«. 38800-16

Iz proste roke

prodaj razne stvari. Mostno, Banovinske, Kmetijske, Kreditne, Jedranske in Združene gospodarske banke. Posredovalci vključeni. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Goto vina 100«. 38801-16

Zamenjam

voč knjižice Prve hrvatske štedilne za knjižice Kreditne banke v Ljubljani. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Po dogovorcu«. 38897-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (20)

Nova hiša

v Ljubljani napredno za 98.000 Din. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Grozde za mošt

vagonke, knjižice dobavljiva Anton Barbič, Videm pri Krškem. 38861-34

Oddam posestvo

z gospodarskimi poslopiji, njivami, travniki sadovnjakom in kopalnicami. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (12)

Hrastovo spalnico

maševino, za 4500 Din prodaja mištevno Alojzij Orehek, Peterčičeva št. 14. 38811-13

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. — Trgovski oglasi 1 Din.

Več boljših oseb

sprejemam na prav dobro hrano po 14 Din dnevno. — Vprašati na Poljanec nasepu št. 12/II, vrata 12. 38837-14

Lokalit

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (19)

Brivnico

(podružnica) Gorenjki cenilci prodajo po nizki ceni ali na obroke. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Podružnica«.

Vinotoč

z lepim okoljem na križišču prometne ceste oddam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Blizu kolodvorov«.

Slaščičarno

v centru Ljubljane prodam. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Upejla«.

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Gostilno

v Ljubljani oddam v najem. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (33)

Sir za zajtrk

Kajmak sr. Mita salamič (da Trapiet) v najboljši kakovosti najceneje razpoložljiva mlekarstva Grosa, Novi Sivac. 38878-33

Letošnje orehe

zdrave, vsako možno kupec prosi takojšnjega preizkusa in povratno. Ponudbe — navedbo cene in množice — kakor želi dobiti na naslov: Alojzij Planušek — Senovo pri Rejbenburgu, letošnje orehe, 2 možnika, bolj prijetna gospodinja 38879-33

Sadje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (34)

Grozde za mošt

vagonke, knjižice dobavljiva Anton Barbič, Videm pri Krškem. 38861-34

Prvovrstna jabolka

in žlahtne hruške se dobo po trnovnih cenah pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg št. 3. Vse oddaje je najskrajnejše odbrano in strogo pregledano po kakovosti, ter se oddaja v večjih in manjših količinah. 38839-34

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (15)

Mizarji

Najceneje vrzate plošče, lesne plošče, bukovne, skumpe, v velikosti 230/122, 200/122, po najnižjih cenah. Trgovski skladišče v Ljubljani, Doberkeva cesta 31. 246-16

Snučarski les

rezan, imam v zalogi. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (22)

Dijakinja

dobi lepo in zračno stanovanje pod pogojem, da bi imela v. n. r. ljud. kole. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Dijaško stanovanje

zračno in svetlo sobo, z dobro in zadostno mešanico hrane in jedem. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod »Dobra občrba«.

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje

izjem. s 1. novembrom — 2 sobi brez otrok. — Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Iščem«.

Stanovanje

dvosobno, s 1. novembrom — 13.8.8. obitaj 2 oseb. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Mirna stranica«.

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (31)

Prazno sobo

oddam s 1. novembrom v Rožni ulici 27/II — Sent-jakobček okraj. 38839-31

Enosob. stanovanje

veliko in lepo, s pritlikami ter vrtem oddam v visokem petletju vile v Hoznapflov ulici št. 2 (saj za Slamerjevimi domom) z duem 1. novembra t. l. 38857-31

Stanovanje

manevrno, oddam s 1. novembrom. — Pojanila v Fugnerjevi (Skofiji) ul. 10. med 3. in 5. oro. 38897-31

Dvosob. stanovanje

komfortno, s kopalnico, s 1. novembrom — 2 osebna oddam 1 ali 2 osebna na Karlovaški cesti 1. 38867-21

Lepo opremljeno

dvosob. stanovanje s kuhinjo takoj oddam. — Vprašati: kamnoočivo Toman, Rošljova cesta št. 30. 38671-21

Trisob. stanovanje

komfortno, s kopalnico, s 1. novembrom oddam na Aleksandrovi cesti, Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Zmerna cena«.

Manjša stanovanja

lepa, 3 sob in kuhinje oddam v Salendrovi ulici št. 6/III. 38803-21

Lepo stanovanje

v centru mesta, obetojeje iz 3 sob, kabineta in predsobo, oddam takoj ali s 1. novembrom. Ponudbe na oglašni oddelki »Jutra« pod značko »Center«.

Soba odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom oddam s 1. novembrom na Taboru Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Separirano sobo

s skupnabo kopalnice oddam gospodinjici v centru mesta. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Solnčno sobo

lepo opremljeno, s separeiranim vzhodom, za eno ali dve osebi in solnčni osebni oddam v vili na Mirju. Event. a hrano ali brez. Cena zmerna. — Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Soba

s posebnim vzhodom, takoj oddam. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Mirno sobo

lepo in zračno, v strogem centru mesta oddam s 15. oktobrom solnčnemu mirnemu gospodu. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Soba

s prostim vzhodom oddam. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Sostanovanko

gospo ali gospodinu sprejemam. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Soba

lepo opremljeno, s posebnim vzhodom in električno poceni oddam dvema gospodom na Vidovdneški cesti 1/1, preko dvorišča. 38813-30

Dve sobi

lepo opremljeno in prazno takoj oddam. Nalogo v oglašni oddelku »Jutra«.

Osamljena vdova

odda sobico solnčnemu gospodu, blizu mesta. Najraje stalnemu. Cena 150 Din mesečno. Pismena ponudba na oglašni oddelki »Jutra« pod štiro »Oseamljeno«.

Soba

oddam s 15. oktobrom dvema boljšima gospodom ali brez hrane v Židovski ulici 6/1. 38892-23

Soba

lepo opremljeno, zračno in solnčno, zverev Evrope, s posebnim vzhodom takoj oddam. Nalogo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (23-a)

Solnčno sobo

z zajtrkom, iščem na takoj. Ponudbe z navedbo cene na oglašni oddelki »Jutra« pod »Tehnika«.

Opremljeno sobo

avto, s strogim separeiranim vzhodom (najraje s zajtrkom) event. z zajtrkom, išče mlad gospod. Ponudbe s točno navedbo cene na oglašni oddelki »Jutra« pod »Takoj odda«.

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (34)

Sport 22 I

Drignite takoj pismo v oglašnem oddelku »Jutra«.

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (18)

Gostil